

voice
S

ATHENS

GILBERT & GEORGE

Κάνουμε τους φιλελεύθερους πολύ νευρικούς

Της Ηρώς Παρτσακουλάκη

ΑΦΙΕΡΩΜΑ
ΚΥΨΕΛΗ

Φωκίωνος Νέγρη: Ο δρόμος μου
ή οι ταινίες που ονειρεύομαι
Του Μενέλαου Καραμαγγιώλη

Κυψέλη,
η διαχρονική
Του Κωνσταντίνου Ματσούκα

Girl Power
4 κορίτσια της πόλης
Της Φιλίππας Δημητριάδη

BEA

2

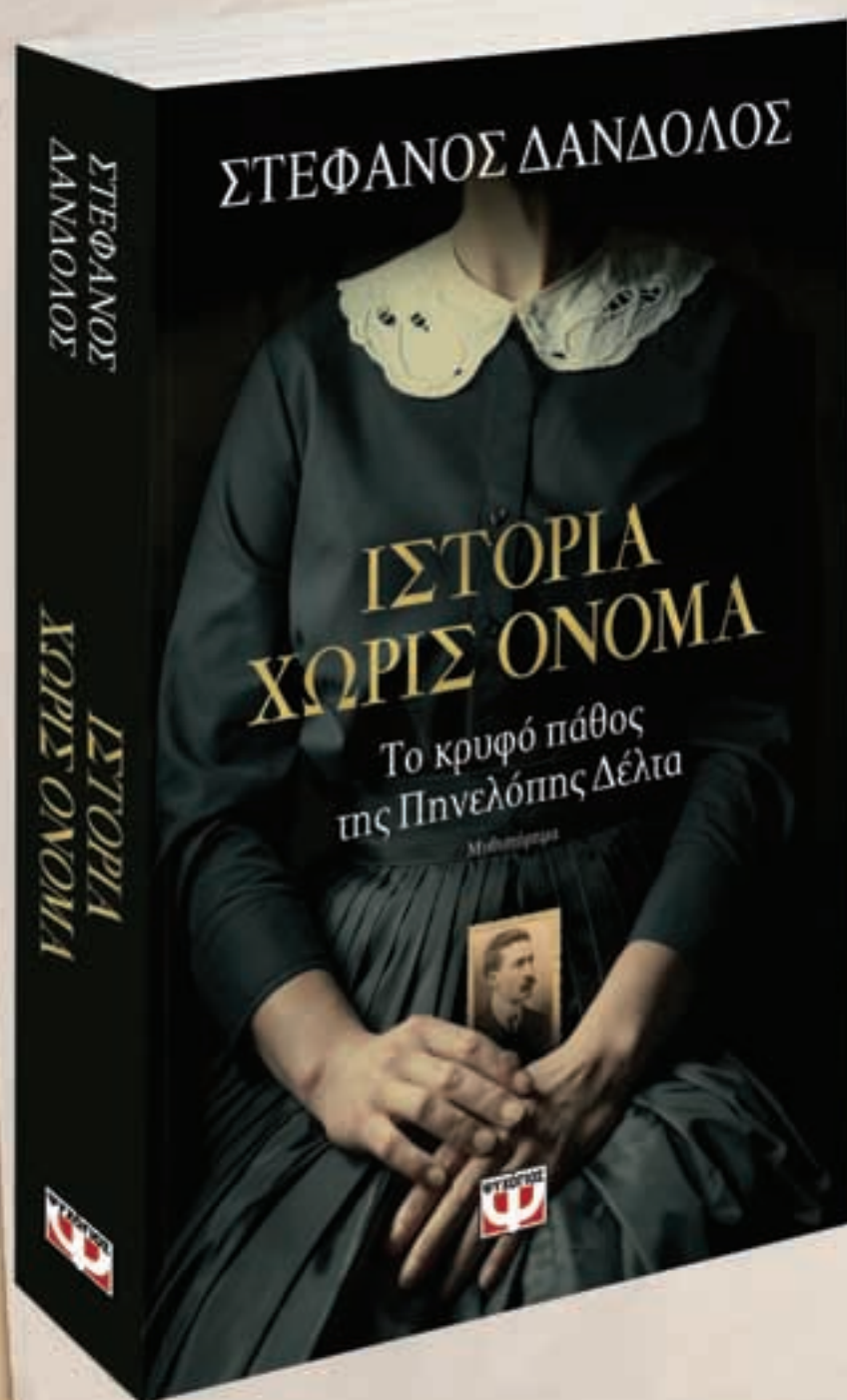
Phill

ΒΙΒΛΙΟ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ

Βραβείο Κοινού Athens Voice Choice 2017

Αγάπη ως τον θάνατο στο βιβλίο του Στέφανου Δάνδολου, που διηγείται την ελληνική εκδοχή του «Love will tear us apart». Ρέκβιερ για έναν μεγάλο έρωτα: από τις καταπράσινες ερμηιές και τα μεσαιωνικά πλακόστρωτα της κεντρικής Ευρώπης και το 1908, όπου η Πηνελόπη Δέλτα και ο Ίων Δραγούμης ζουν μια παράφορη, κυνηγημένη και ατελείωτη αγάπη, έως και την Αθήνα του 1941, όπου η εθνική συγγραφέας περιμένει τους ναζι καθηλωμένα στο σαλόνι του μελαγχολικού σπιτιού της, αυτό είναι ένα βιβλίο βαθιά συγκινητικό.

Στέφανος Τσιτσόπουλος, *athensvoice.gr*, 13.12.17



ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΔΑΝΔΟΛΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΧΩΡΙΣ ΟΝΟΜΑ

Με βασικό αφηγηματικό οδηγό τα ημερολόγια της Πηνελόπης Δέλτα και το αρχαιακό υλικό της εποχής, ο Στέφανος Δάνδολος υπογράφει μια ελεγεία για τον ανολοκλήρωτο έρωτα, την απώλεια του πάθους, τη μνήμη της πρώτης νύχτας και τις οικογενειακές και κοινωνικές νοσηρότητες μιας εποχής, που καθόρισαν σε πολύ μεγάλο βαθμό τη στάση ζωής των ανθρώπων.

Τέου Μπαύλα, *literature.gr*, 13.12.17

Στο μυθιστόρημα «Ιστορία χωρίς όνομα» αναγνώρισα έναν συγγραφέα δεξιότεχνη της λογοτεχνίας, που λειτουργεί, σμιλεύει με μαεστρία και δεξιοτεχνία τον λόγο του, και εισβάλλει με μοναδικό τρόπο στ' άδυτα της ανθρώπινης ψυχής. Η «Ιστορία χωρίς όνομα», άλλωστε, είναι ένας φόρος τιμής στη συγγραφέα η οποία μας μά- ποτε στη λογοτεχνία.

Άγγελος Πετρουλάκης, *fractalart.gr*, 29.11.17

Μια συγκλονιστική μυθοπλασία, άρτια συνδυασμένη με την ιστο- ρικότητα, και ταυτόχρονα μια δυνατή, ολοζώντανη αναπαράσταση εποχής και ανθρώπων, που φωτίζει κάθε πτυχή, γραμμένη με μαεστρία από έναν συγγραφέα που αγάπησε τους ήρωές του με την ίδια ένταση που αγαπήθηκαν κι αυτοί μεταξύ τους.

Πάνος Τουρλής, *captainbook.gr*, 15.01.2018



Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
www.psichogios.gr

Για αναγνώστες με απαιτήσεις

Καλοκαιρινό:
Πανηγύρι Αγίας Παρασκευής.
Επιγραφή:
**«Αφήστε την κρίση!
4 μπικίνια 5 ευρώ!»**

Κυρία μιλάει στο κινητό της:
«Και πού είσαι τώρα; Στη Νάξο στο λιμάνι είσαι; Τι παλαβομάρες είναι αυτές που μου λες, βρε; Γελάς; Τι γελάς, μαστουρωμένο είσαι παιδί μου;... Πάψε τα γέλια και κοίτα μην πας κοντά στην άκρη στην προβλήτα, έχει τρικυμία σου λέω, μην έρθει κανα κύμα και σε παρασύρει, παιδάκι μου... Ακούς τι λέω, Κωστάκη; Καλέ αυτό γελάει ακόμη... Άι σιχτίρι, Κωστάκη μου, μη σου πω τίποτα για τη μάνα σου!»
(IKEA, απόγευμα Τετάρτης)

**«Ε, τώρα, ροκ συγκρότημα και να σκουπίζετε με χαρτο-πετσέτες με μικιμάους...
Ντροπή σας!»**
(Κυρία στο κινητό της, Αλεξάνδρας, Παρασκευή βράδυ)

-Ποια ταινία είδαμε χτες;
-Με την Πφάιφερ λες;
-Ναι, και τον Φόντα!
-Ποιον Φόντα, ρε μάνα, τον Φορντ λες.
(Κουβέντες με τη μανούλα στο μετρό, βράδυ Σαββάτου)

Πεζόδρομος Χαλανδρίου.
Δάσκαλος σχολής οδηγών παραβιάζει το zebra crossing των πεζών, περνάει ξυστά και χτυπάει αγκώνα διερχόμενου. Εισπράττει μία διπλή μούτζα και κάτι μπινελίκια και ένα...
«Δάσκαλε που διδάσκεις... Και για πες μας, πώς πήρες το δίπλωμα, ρε φονιά, που θέλεις και να διδάξεις; Ταλμπαρν θα βγάλεις εσύ, όχι νέους οδηγούς!»
(Χαλάνδρι, Πέμπτη απόγευμα)

«Όταν ήμουνα μικρή βουτούσα τις τηγανητές πατάτες στην Κόκα Κόλα».

(Κοριτσοπαρέα, συζητούν τις διατροφικές τους συνήθειες. Κολωνάκι, Δευτέρα μεσημέρι)

ΓΙΑΝΝΗΣ ΝΕΝΕΣ
→ panikoval500@gmail.com



ΦΤΙΑΞΕ ΜΟΥ ΤΗ ΜΕΡΑ



Ξεκίνησαν οι εκπτώσεις σε όλα τα καταστήματα

i

ΤΟ ΕΞΟΦΥΛΛΟ ΜΑΣ

Αυτή την εβδομάδα το σχεδιάζουν οι **Gilbert & George**. Ο Gilbert Prousch γεννήθηκε το 1943 στο San Martin de Tor της Ιταλίας και ο George Passmore το 1942 στο Plymouth του Ηνωμένου Βασιλείου. Γνωρίστηκαν όταν σπούδαζαν γλυπτική στη Σχολή Καλών Τεχνών St Martin's του Λονδίνου και από τότε δουλεύουν μαζί ως καλλιτεχνικό δίδυμο Gilbert & George. Είναι γνωστοί για τη χαρακτηριστική, άκρως επίσημη εμφάνισή τους και τις εμβληματικές τους performances, ενώ τα έργα τους βρίσκονται σε πολλές συλλογές και έχουν εκθεθεί σε μερικά από τα μεγαλύτερα μουσεία του κόσμου. Από τις 11/1 έως τις 22/2 στην γκαλερί Bernier - Eliades μπορείτε να δείτε την έκθεσή τους με τίτλο «Beard Pictures».

Info~DIET

Της ΣΤΑΥΡΟΥΛΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗ



ΣΟΥΒΛΑΚΙ ΠΡΟΒΑΤΙΝΑ ΤΥΛΙΧΤΟ

Το νέο χιτ του ιστορικού κέντρου, μαθαίνουμε.

ΤΟ ΓΛΥΚΟ ΤΟΥ 2018

Λέγεται «μασουράκι», το φτιάχνει το ζαχαροπλαστείο «Αυγουστάκη» και μόλις το σαγκώσεις γίνεται ένα τσακ και μπήγεις κάτι κλάματα ευτυχίας, άλλο να σου λέω κι άλλο να το νιώσεις.
(Ελ. Βενιζέλου 93, Χίος)

ΠΡΟΣ ΝΕΟΥΣ ΒΙΟΤΕΧΝΕΣ

Το σίγουρο σουξέ αυτών των ημερών είναι να κατασκευάσετε καλαίσθητη τσάντα τσέπης πολλαπλών χρήσεων και μηδενικού όγκου που θα αντικαταστήσει την πλαστική σακούλα και θα μπορεί να χωράει σε μία δακτυλήθρα.

ΤΖΙΜΗΣ ΠΑΝΟΥΣΗΣ

Έχει πει άπειρες ατάκες, αλλά εμείς θα θυμόμαστε την αναφορά στον Γιάννη Ρίτσο: «Έγραψα το στίχο "καταναλωτή της μάνας σου το μ@.@νί" και το έστειλα στον Ρίτσο να μου το χτενίσει».

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ

-Πώς λέγεται η μικρή αδελφή του Φιντέλ Κάστρο;
-Φιλιά Πυργάκη.

2018

Άσχημο ποδαρικό μάς έκανε. Πεθαίνει ο ένας μετά τον άλλο, οι καλοί αυτού του κόσμου.

ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ

Σοβαρευτείτε και κάντε εκπτώσεις άνω του 50%, αλλιώς να τα αγοράσετε μόνοι σας. Ακου 25%!

ΝΕΕΣ ΟΝΟΜΑΣΙΕΣ

Ε και να αγγίξουν, λέει, το brand «Μακεδονικός χαλβάς»...

ΘΑΝΑΤΟΜΑΧΙΕΣ

Άλλη μια φορά θάνατος επωνύμου που γίνεται αφορμή για λασπομαχίες και μαλλιοτραβήγματα στα social. Ως γνήσιοι κανίβαλοι.

ΟΧΙ ΑΛΛΟ ΠΛΑΣΤΙΚΟ

Ετοιμαστείτε. Μετά τις πλαστικές σακούλες, σειρά έχουν τα πλαστικά καλαμάκια. Τέρμα το ρούφηγμα.

ΘΕΟΔΩΡΑ ΜΕΓΑΛΟΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Μοιάζει με ανέκδοτο να επιλέγει ΣΥΡΙΖΑ ως τη νέα σου Στέγη.

ΦΟΥΡΘΙΩΤΗΣ

Το κακόμοιρο...



ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Επιμέλεια: ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Πότε ήρθες στην Αθήνα; Το 2014.

Για να σπουδάσω ηθοποιός.

Η πρώτη δουλειά που έκανες ... Σερβιτόρος. Εννοείται.

Ποιο είναι το πρώτο αθηναϊκό στιγματότυπο που θυμάσαι; Οι Ολυμπιακοί Αγώνες. Και το Γιούρο.

Σε ποιες γειτονιές έχεις ζήσει; Χαλάνδρι, Άνω Πετράλωνα, Πλάκα, Παγκράτι.

Το πρώτο σου διαμέρισμα; Στο ημιυπόγειο της φίλης μου Νατάσσας στα Άνω Πετράλωνα. Μη σου φαίνεται μίζερο. Πέρασα καταπληκτικά. Και κατάλαβα ότι το καλό με τον ενιαίο χώρο είναι ότι μπορείς να μπεις σε ένα καρτόσι του σούπερ μάρκετ και ένας φίλος σου να σου κάνει σβούρες στο σπίτι. Και εσύ να είσαι άνετος.

Η πιο τρελή αθηναϊκή ιστορία που έχεις ζήσει; Μια μέρα μπαίνω σε ένα ταξί. -Πού πάμε; -Παγκράτι. -Οκ. (χτυπάει το τηλέφωνο του ταξιτζή, μου το δίνει) -Σήκω-σέ το και πες ότι είμαι στο νοσοκομείο, μου λέει. -Μα τι μου λέτε; Η συνέχεια ήταν απλώς μοναδική.

Ο αγαπημένος σου αθηναϊκός ήχος; Κάθε τόσο έχω κάτω από το μπαλκόνι μου μια τσιγγάνα (νομίζω) που τραγουδάει μαζί με ένα αρμόνιο το «Ο σόλε μίο» και το «Λα βι αν ροζ». Με μικρόφωνο στο αρμόνιο.

Ποιο γκρουπ δικαιούται να γράψει το σάουντρακ της Αθήνας; Οι Στέρεο Νόβα.

Τι είναι αυτό που κάνει κάποιον Αθηναίο; Η αποδοχή.

Ποιο είναι το καλύτερο μέρος για να απομονώνεσαι στην Αθήνα; Ο Ταύρος.

Ποιο είναι το πρώτο πράγμα που θα έκανες αν ήσουν δήμαρχος για μια μέρα; Θα πεζοδρομούσα την Πανεπιστημίου.

Πού ζεις τώρα; Πλατεία Βαρναβα, Παγκράτι. Ήταν το σπίτι της γιαγιάς μου εκεί. Δεν είμαι χίπστερ.

Ποιο είναι το αγαπημένο σου εστιατόριο στην Αθήνα; Η Κανέλα στο Γκάζι.

Αγαπημένο μπαρ; Το Jazz 'n Jazz.
Σινεμά; Το Ιντεάλ.

Θέατρο; Άμα πω ένα θα πέσουν τα υπόλοιπα να με πλακώσουν. Θα πω το Θέατρο του Νέου Κόσμου γιατί από εκεί ξεκίνησα...

Βιβλιοπωλείο; Η Πολιτεία.

Καφέ; Αυτό το μικρό στη Μασσαλίας, πώς λέγεται;
Ο μεγαλύτερος αθηναϊκός φόβος σου;

Ότι θα πεθάνω μόνος.

Ποιος σκηνοθέτης θα ήθελες να γυρίσει μία ταινία για την Αθήνα; Ο Woody Allen.

Η πιο τυπική αθηναϊκή ταινία που έχεις δει; Τα «Φτηνά τσιγάρα».

Ο αγαπημένος σου σταθμός μετρό; Το Σύνταγμα.

Ο αγαπημένος σου περίπατος στην Αθήνα; Η Αρχαία Αγορά. Τι να κάνω, νιώθω ακόμα τουρίστας.

Αν η Αθήνα ήταν πρόσωπο, ποιο θα ήταν; Ο Δρομέας.

Η καλύτερη θέα στην Αθήνα; Η Πνύκα.

3 πράγματα που σου αρέσουν περισσότερο στην πόλη; Ο ρυθμός της. Ο ουρανός της. Η «ιδέα» της.

Πώς φαντάζεσαι την Αθήνα σε 50 χρόνια; Ψιλο-ίδια, με το Μεταξουργείο και την Κυψέλη σούπερ χάλι.

Ο Γ.Π. πρωταγωνιστεί στην παράσταση «Η δύναμη του σκότους» στο Σύγχρονο Θέατρο. Στο Θέατρο του Νέου Κόσμου σκηνοθετεί και πρωταγωνιστεί στην παράσταση «Αρίστος» (από 5/2). Με το συγκρότημά του Polkar εμφανίζεται σε αθηναϊκές σκηνές με το πρώτο τους άλμπουμ «Όλα αρχίζουν», που κυκλοφορεί από τη Novel Vox.



ΦΩΤΟ: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΤΟΝ ΗΧΟ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ

● ● ● Κυνηγημένος από τον Rag'n'Bone Man ανηλεώς όπου κι αν πήγαινα εδώ και αρκετές εβδομάδες, εξουθενωμένος από τις επιτυχιάρες της πόλης γιατί, πώς να το κάνουμε I'm only human after all, πάσχιζα να βρω καταφύγιο σε κλασικές λύσεις – μακριά από μεγάλα πάρτι και σημεία συνάντησης. Παλιά τζαζ, κάτι φθαρμένες στις γωνίες μουσικές όπως τα εξώφυλλα των δίσκων που φύλαξα τελικά από τα χέρια του Ζαχαρία - Μοναστηράκι, δίσκοι με δακτυλιές από τα 80s, σε μερικούς βρήκα ακόμα και σημειώματα, μια μέρα βρήκα μετά από αιώνες και την Κεβή στη Στοά Σπυρομήλιου, όμορφη, διάφανη, με σκουλαρίκια την Ζωζώ Νταλμάς από τα πακέτα των Santé. Χαιρετηθήκαμε μέσα σε παφλασμούς κόκκινου κρασιού και μου ήρθαν σαν κύμα όλες οι μουσικές που μας τροφοδοτούσε ευλαβικά από το μικρό δισκοπωλείο της, το Fifty-Fifty, Σκουφά 50, στο αρχαίο Κολωνάκι. Έμπαινες μέσα σε ένα σύννεφο ινδικό πατσουλί κι έβρισκες τη Ρηνιώ Παπανικόλα ή τίποτα Nuova Compagnia di Canto Popolare, την Gilda με το γάντι, τη Βαβέλ και τους Χάνομαι Γιατί Ρεμβάζω. Όλοι μαζί και όλοι μας χαμένοι, όντως.

● ● ● Τέλος πάντων. Όχι άλλο Rag'n'Bone Man ήθελα να πω.

● ● ● Όποτε προσπαθώ να βρω τον ήχο της Αθήνας πάντα καταλήγω σε παρόδους, off beat στενά, θραύσματα και λεπτομέρειες εικόνων και στιγμιαίων φλας. Το ίδιο βράδυ θυμήθηκα ένα παραληρηματικό κεφάλαιο του Πάτρικ Λι Φέρμορ από τα ταξιδιωτικά του κείμενα για τη Μάνη: «Ηχοι του ελληνικού κόσμου». Δεν έχω δει ξανά κείμενο να αγαπάει τον βράχο με τόσο περίτεχνο τρόπο. Ανακαλύπτει σαν τρελά ερωτευμένος κάθε ήχο που μπορεί να εκπέμπει η ελληνική φύση, η ιστορία, το τοπίο, το κενό του χρόνου και το αποτύπωμα των ανθρώπων. Ανάμεσα στα άλλα, βρίσκει και τους ήχους της Αθήνας: «...Η Αθήνα είναι ένα άσμα από κίονες κι ένα τραγούδι του μιούζικ χολ, ένα στρίγκλισμα του τραμ, ένα αερόσφυρο, ο λόγος ενός πολιτικού, ο ανάκουστος παιάνας του ύμνου των Παναθηναίων και η μικρή κουκουβάγια που κουκουτίζει.

Το Ψυχικό είναι "La Tonquinoise", η Κηφισιά μία μουσική βραδιά με φόντο το "Yes, sir, that's my baby" (σ.σ. κλασικό τσάρλεστον του 1925)· η λεωφόρος Συγγρού μία εξάτμιση αυτοκίνητου, τα Πατήσια μία αλλαγή

ταχύτητας, το Νέο Φάληρο μία έμμετρη πονεμένη ιστορία με τη συνοδεία μπουζουκιών, το Παλιό Φάληρο ένα ταγκό που ακούγεται ανάμεσα από τα χωνάκια της περικοκλάδας. Η Πλάκα είναι μία μεθυσμένη πολυφωνία, ύμνος στη ρετσίνα, στις τέσσερις το πρωί, και ο σκοπός ενός οργανέτου στημένου πάνω σ' ένα λεύκωμα για φωτογραφίες από ξέθωρο μοβ βελούδο με σκαλιστά μετάλλινα κουμπιόματα, στις πέντε το απόγευμα.

Η Ομόνοια είναι ένας διαφορούμενος ψίθυρος, μία καυχσιολογία για το Μπρούκλιν· το Κολωνάκι, το κροτάλισμα από τα παγάκια κι ένα ραδιογραμμόφωνο, το Μαρούσι ένας μονόλογος.

Ο Πειραιάς είναι το γλουγλούκισμα ενός ναργιλέ από καρύδα όταν καπνίζει ο λουλάς, η ρυθμική συγκοπή του χασάπικου και η σειρήνα κάποιου πλοίου.

Ο Υμηττός είναι το βούισμα των μελισσιών, η Αττική το πάτημα των βημάτων πάνω σε πευκοβελόνες...».

● ● ● Κείμενο γραμμένο το 1958.

● ● ● Μετά ήρθε η επέτειος του θανάτου (με ερωτηματικό) του David Bowie, δύο χρόνια μέσα στα οποία, κυρίως, οι περισσότεροι

έμειναν να θαυμάζουν το πρότζεκτ του τέλους του, την κομψή τέχνη της αναχώρησης έτσι όπως την πρότεινε ο ίδιος τον τελευταίο χρόνο της ζωής του στη Γη. Αποσβολωμένοι οπαδοί, λάτρεις του στιλ σε έναν τόπο και χρόνο που ξεσκίζει τα σωθικά, είδαν τον Starman να διδάσκει το φινάλε και το επανα-λανσάρισμά του σε επόμενες γενιές που εκτιμούν την παρακαταθήκη εκ νέου και το μαύρο χιούμορ του Μαύρου Αστεριού. Ο λαός γιόρτασε την επέτειο με διθυράμβους και «Gasoline» ξανά και ξανά, ούτε ο Rag'n'Bone Man να ήταν. Με αυτό το κομμάτι τον δέχτηκε η μάζα, όταν μπήκε σαν ξανθός gigolet του μεσοπολέμου στα βίντεο κλιπ και τις αναφορές της. Πιο πριν, πριν την εισβολή του MTV στις αναφορές των παιδιών της ποπ, ο Bowie ήταν κακοτραβηγμένα φιλμάκια σε συναυλίες του Ziggy, ήταν περισσότερο μύθος και αβάν-γκαρντ παρά θεός των πάντων. Η Ελλάδα τον σνόμπαρα, παραίταν γκλίτερ για τα χωμάτινα γούστα της, ήταν περιέργος και αλλόκοτος, όχι λοιπόν· και παρέμενε στο κλασικό της ροκ με καθυστέρηση 5 χρόνων περίπου στη μουσική της εγκυκλοπαίδεια.

● ● ● Το βράδυ της Τετάρτης 10 του μήνα, με φιλόβροχο που έκανε τα πάντα να γυαλίζουν, στο στενό της Αναξαγόρα στην Ομόνοια, μαζεύτηκαν στο Ρομάντσο οι αφοσιωμένοι του Bowie, στη συναυλία-αφιέρωμα που διοργάνωσε ο Πέπερ με τους Heroes: A Tribute to David Bowie Band. Δυνατή, σφιχτή, προσπλωμένη μπάντα (Tolis Fasois, George Gaudy, Lou is, Νεκτάριος Nekk Γεωργιάδης, Γιώργος Μπίλιος, Αλέξανδρος Λιβιτσάνος, Στέλιος Πασχάλης, Γιώργος Βασιλάτος, Μάριος-Λαζ Ιωαννίδης, Θοδωρής Καπετανάκος, Sam Marlieri) που σεβάστηκε τον Ήρωά της, όπως και οι έξτρα καλεσμένοι: ο mellow Πάννης Νάστας (Χαχάκης), ο Αιμιλιανός Σταματάκης και ο Μανώλης Φάμελλος.

Έβλεπα με τρυφερότητα τον κόσμο να ψιθυρίζει τους στίχους, σαν να προσεύχονται να έρθει το διαστημόπλοιο και να αλλάξει τα πάντα. «Ch-ch-changes» σαν να προσπαθεί να ανάψει τη μηχανή, κάθε ch- κι ένα σπαρτάρισμα της ελπίδας να σκωθεί το Ρομάντσο ολόκληρο, σαν αστρόκουτο και να πετάξει στο διάστημα.

Πάνω στα κεφάλια μας, πάνω στα πρόσωπα τα βαμμένα με την αστραπή ή τον χρυσό κύκλο και το δάκρυ, ήταν σαν να είχε ακουμπήσει η ελπίδα που υποσχέθηκε σε κάθε του νότα, κάθε του βλέμμα, κάθε διαφορετικό του χρώμα ο Bowie: ότι μπορούμε να είμαστε ελεύθεροι και να ζήσουμε σε έναν κόσμο δικό μας, όπως εμείς τον θέλουμε.

● ● ● Ακουγόταν λίγο φτηνιάρικες αυτές οι σκέψεις μου μέσα στο κέντρο της Αθήνας. Η πόλη ζει επιβάλλοντας τους δικούς της ήχους, αγνοώντας τη δική σου μυθολογία. Ο ήχος της Αθήνας σκλήρυνε μέσα σε εκείνο το φιλόβροχο, έγινε κάτι βαρύ, νταλκαδιασμένο και βραχνιασμένο στο ραδιόφωνο του ταξί, Gasoline και vaporizing, χριστοπαναγίες και νερά που τρέχουν.

● ● ● Μετά από λίγες μέρες έφυγε ο Τζίμης Πανούσης και η Αθήνα λες και βρήκε τον «Δούρειο Ήχο» της ξανά: την τρολ ροκιά ενός ξωτικού που αγόρευε κι αυτός από σκηνής τη δική του μυθολογία, αλλά αυτός μπροστά σε πλήθη που τον κατανόησαν πλήρως, δεν χρειάστηκε ποτέ την κόκκινη αστραπή του Bowie στο πρόσωπό του.

● ● ● Ο ταξιτζής το δυνάμωσε: «Κάγκελα, κάγκελα, κάγκελα παντού». **A**

→ (panikoval500@gmail.com)

TA TWEETS ΤΟΥ FORREST GUMP

Από τον ΝΙΚΟ ΖΑΧΑΡΙΑΔΗ

(Μέλος του συλλόγου για την τοποθέτηση σκίαστρου στα ΑΤΜ για να φαίνεται η οθόνη και όταν τα χτυπάει ο ήλιος)



Ο ΑΛΕΞΗΣ ΤΣΙΠΡΑΣ ΕΙΝΑΙ ΕΤΟΙΜΟΣ ΝΑ ΠΡΟΧΩΡΗΣΕΙ ΣΤΟΝ ΕΠΟΜΕΝΟ ΑΝΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΟΥ

● Ανασχηματισμός: Ο τρόπος να κρατήσεις απασχολημένη την κοινή γνώμη, μέχρι να αρχίσει το επόμενο Survivor...

● Παλιότερα, όταν κάποιος παίκτης έμενε ταπί στο καζίνο, έβγαινε έξω, έβρισκε έναν ταξιτζή και έπαιρνε το «δάνειό» του. Πλέον, με την κυβέρνηση να προδίδει για άλλη μια φορά τους πραγματικούς φίλους της, αναθέτει τον δανεισμό κατευθείαν στα Καζίνο...

● Ευτυχώς τουλάχιστον που ο Χρήστος Σπίρτζης θα την πέσει στο Taxi Beat.

● Οπότε δεν θα πάρουν τον αποκλεισμό τους από τις πιστωτικές υπηρεσίες τόσο βαριά...

● Πάντως ο Τζιμης Πανούσης τα κατάφερε: κανείς δεν έγραψε ότι «βρίσκεται στη γειτονιά των αγγέλων».

● Και πού να ανακαλύψουν όλοι αυτοί που παθαίνουν σοκ από τα σεξιστικά αστεία στα Friends, ότι στη «Στέλλα» του Κακογιάννη ο Φούντας μαχαιρώνει τη Μελίνα...

● Φυσικά και ο Κώστας Καραμανλής θα έσπαγε τη σιωπή του για το Μακε-

δονικό...

● Σιγά δηλαδή μην την έσπαγε για ένα θέμα που μπορεί κάποιος να του απαντήσει...

● Όπως, ας πούμε, για το έλλειμμα επί των ημερών του.

● «Είμαι ΑΝΕΛ και δεν ντρέπομαι γι' αυτό» δήλωσε η υπεύθυνη επικοινωνίας του Πάνου Καμμένου και μετακλήτη στη Βουλή, όταν δημιουργήθηκε θέμα για την τοποθέτησή της στο ΔΣ της ΕΡΤ.

● Λογικό είναι. Κανονικά θα έπρεπε να ντρέπεται αν ήταν ΑΝΕΛ και δεν είχε κερδίσει κάποια θέση από αυτό...

● Γιατί προφανώς θα ήταν η μόνη, αφού οι μόνοι ψηφοφόροι που έχουν μείνει στους ΑΝΕΛ, είναι αυτοί που έχουν διοριστεί από τους ΑΝΕΛ... Άσχετο: Δηλαδή, υπάρχει άνθρωπος που είναι υπεύθυνος επικοινωνίας του Πάνου Καμμένου;

● Να δεις που τελικά όταν έλεγαν για «καθαρή έξοδο» από τα μνημόνια, απευθύνονταν στους τούρκους αξιωματούχους... Εννοώντας ότι οι τούρκοι θα φύγουν από τη χώρα που έχει μνημόνιο.

ΑΠΑΝΘΡΩΠΗ
ΘΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

Μεταφορέας
σφραγισμένων
φακέλων υπο-
ψηφισιότητας για
τις τηλεοπτικές
άδειες

Η (ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ) ΑΠΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ

● Δηλαδή οι μέτοχοι του ΜΕΓΑ στους κοινωνικούς τους κύκλους αισθάνονται άνετα γνωρίζοντας ότι όλοι ξέρουν πως χρωστάνε σε εργαζόμενους;

Η (ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ) ΑΠΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ Νο 2

● Αυτοί που δεν θέλουν καμία αναφορά του ονόματος «Μακεδονία» στην ονομασία των Σκοπίων, τόσο καιρό τα αποκαλούσαν FYRO («Former Yugoslavian Republic Of»);

Η (ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ) ΑΠΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ Νο 3

● Αυτή η Θεοδώρα Μεγαλοοικονόμου που τώρα «θέλει να υπηρετήσει τους πολίτες από την κοινοβουλευτική ομάδα του ΣΥΡΙΖΑ», δεν είναι η ίδια που όταν παραιτήθηκε από το κόμμα του Λεβέντη δήλωνε ότι «τώρα ως ανεξάρτητη θα μπορεί να υπηρετήσει τους πολίτες καλύτερα»;

Η (ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ) ΑΠΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΑΣ Νο 4

● Πώς μπορεί να είναι «ερίδμητος» (δηλαδή «καλοδομημένος») ένας πρωθυπουργός που έχει βάλει στην κυβέρνηση κάποιον που στην παραίτησή του χρησιμοποιεί το επίθετο «ερίδμητος»;

ΘΑ ΕΠΡΕΠΕ ΝΑ ΥΠΑΡΧΕΙ ΜΙΑ ΛΕΞΗ ΓΙΑ...

«Ξεπαρκαροσπάστης» Ο οδηγός που αγνοεί επιδεικτικά όποιον έχει διακόψει την κυκλοφορία με αλάρμ περιμένοντάς τον να ξεπαρκάρει για να μπει εκείνος στη θέση του

Η ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
της εβδομάδας

Πάνος Σκουρλέτης

«Δεν μας περιμένει ο Παράδεισος μετά τον Αύγουστο...»

Μετάφραση

«Σιγά μη σας ελαττώσουμε τους φόρους... Και με τι λεφτά θα διορίζουμε, όταν θα σταματήσουν να μας ελέγχουν»;



«Μακεδονικό» Οι κρυφές επιδιώξεις και τα παρασκήνια

Του ΝΙΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗ

Η πρόθεση του Μαξίμου ήταν εύκολα ερμηνεύσιμη για να καμουφλαριστεί πίσω από ένα σκεπτικό «μακρόπνοου στρατηγικού σχεδιασμού». Η υπόθεση «Μακεδονικό» είχε τεθεί στο τραπέζι πολύ πριν ξεσπάσει η επικοινωνιακή θύελλα που συνεχίζεται και θα συνεχιστεί. Οι ΗΠΑ, το Λονδίνο, το Παρίσι, το Βερολίνο, καθώς και οι Βρυξέλλες, εδώ και καιρό είχαν θέσει στην ατζέντα των επαφών τους με την Αθήνα το ζήτημα των Δυτικών Βαλκανίων. Η τελική δρομολόγηση του ζητήματος επισημοποιήθηκε με τη δημοσιοποίηση της έκθεσης του Atlantic Council τον Νοέμβριο που μας πέρασε με το κείμενο-πόρισμα που ξεκαθαρίζει με σαφήνεια τις προθέσεις της Συμμαχίας στην περιοχή αυτή.

Προηγουμένως, και από την περασμένη άνοιξη, οι Αμερικανοί εξηγούσαν με κάθε ευκαιρία πως τα Δυτικά Βαλκάνια αναβαθμίστηκαν σε προτεραιότητα για την Ουάσινγκτον καθώς ο εναγκαλισμός της Σερβίας και δευτερευόντως των Σκοπίων από τον ρωσικό παράγοντα καθιστούσε επιτακτική την άμεση εμπλοκή της Δυτικής Συμμαχίας στο ζήτημα. Οι τελευταίες εκλογές στη Σερβία ανέδειξαν μία ηγετική ομάδα η οποία προχώρησε έκτοτε σε περαιτέρω σύσφιξη των σχέσεων του Βελιγραδίου με τη Μόσχα, ιδιαίτερα όσον αφορά τον στρατιωτικό και τον ενεργειακό τομέα, με ένα νέο στοιχείο που κρίθηκε πολύ σημαντικό: την άμεση απειλή εγκατάστασης ρωσικής βάσης επιμελητείας (έτσι αποκαλείται) για τη συντήρηση των ρωσικών οπλικών συστημάτων που έχουν πωληθεί ή παραχωρηθεί στις σερβικές ένοπλες δυνάμεις (αεροσκάφη, ελικόπτερα και αμυντικά οπικά συστήματα). Το ζήτημα έλαβε τον χαρακτήρα του κατεπείγοντος. Η Αθήνα ήταν απολύτως ενήμερη.

Κατά την τελευταία επίσκεψη των Τσίπρα - Καμμένου στις ΗΠΑ η αμερικανική πλευρά ξεκαθάρισε πλήρως το τοπίο ως προς τις προθέσεις της. Η ΠΓΔΜ θα πρέπει να ενταχθεί στο ΝΑΤΟ αμέσως μετά το Μαυροβούνιο, η Αλβανία θα πρέπει να ενσωματώσει πλήρως την ένταξή της στη Συμμαχία και οι δύο χώρες θα πρέπει να δρομολογήσουν τη σταδιακή ένταξή τους στην Ε.Ε. με τη Σερβία να ακολουθεί, το Κοσσοβάρικο ζήτημα θα πρέπει να τροχοδρομηθεί σε συνθήκες ενσωμάτωσής του στις παραπάνω διαδικασίες.

Σύμφωνα με άριστα πληροφορημένους διπλωματικούς κύκλους, ο αμερικανικός παράγων ο οποίος για δικούς του λόγους (συχνά δύσκολο να ερμηνευτούν) διατηρεί καλές σχέσεις με τον Πάνο Καμμένο τού διαμήνυσε πως στην περίπτωση του «Μακεδονικού» και στη βάση της επίλυσης της εκκρεμότητας με την ονομασία της ΠΓΔΜ θα μπορούσε, χωρίς συνέπειες, να απέχει της όποιας κρίσιμης ψηφοφορίας στη Βουλή. Για να μην εκτεθεί. Οι αμερικανοί διπλωμάτες θεωρούσαν –και ενδεχομένως να θεωρούν– σίγουρο πως άλλες πολιτικές

δυνάμεις –η Νέα Δημοκρατία και το Κίνημα Αλλαγής– θα μπορούσαν να διασφαλίσουν την ψήφιση της ευαίσθητης λύσης για το ονοματολογικό. Η επανάληψη είναι μήτηρ πάσης μαθήσεως. Η Αθήνα λοιπόν ήταν πλήρως ενημερωμένη, η Νέα Δημοκρατία επίσης, ο Κυριάκος Μητσοτάκης επίσης, και σε ανώτερο διπλωματικό επίπεδο μάλιστα (όσον αφορά τους Αμερικανούς), για να ξεκαθαρίσουν τα πράγματα.

Οι σχεδιασμοί του Μαξίμου και οι εκλογικές λογικές

Η αιφνιδιαστική δρομολόγηση του «Μακεδονικού» ως μείζονος πολιτικού ζητήματος και μάλιστα άμεσης προτεραιότητας τίθεται τη στιγμή κατά την οποία η Κομισιόν ετοιμάζεται να ανακοινώσει την ημερομηνία διενέργειας των ευρωπαϊκών εκλογών. Η ημερομηνία αυτή είναι 26 Μαΐου του 2019. Είναι μία αδυσώπητα καταλυτική ημερομηνία. Ή τότε θα διεξαχθούν ταυτόχρονα οι εθνικές εκλογές ή θα προηγηθούν. Παράλληλα τρέχουν και άλλες κρίσιμες ημερομηνίες. Η Σύνοδος Κορυφής του ΝΑΤΟ τον Ιούλιο του 2018 αλλά και οι ενδοκοινοτικές διεργασίες στις οποίες θα τεθεί - επισημοποιηθεί ο σχεδιασμός ενσωμάτωσης των ΠΓΔΜ, Αλβανίας και Σερβίας με χρονικό ορίζοντα την επόμενη δεκαετία. Έστω και αν έχει λυθεί το ονοματολογικό, το ελληνικό κοινοβούλιο θα κληθεί εκ νέου να ψηφίσει την ένταξη της FYROM στο ΝΑΤΟ αφού απαιτείται απόφαση των κοινοβουλίων των χωρών-μελών της Συμμαχίας.

Το Μαξίμου, ωστόσο, με πρόφαση τις «ημερομηνίες» που τρέχουν και τις προτεραιότητες στη διεθνή σκηνή ενέταξε τη διαχείριση του ονοματολογικού σε μία ευρύτερη στρατηγική. Δεδομένου μάλιστα ότι το ζήτημα αυτό αποτελεί κατ' εξοχήν «θέμα της Δεξιάς» από την εποχή του Ίωνος Δραγούμη, του Λαϊκού Κόμματος του Τσαλδάρη, της μεταξικής περιόδου, της περιόδου του Εμφυλίου, του Παπάγου, της καραμανλικής ΕΡΕ, του αβερωφικού ρεύματος, της σαμαρικής Δεξιάς και της λαϊκής Δεξιάς του Κώστα Καραμανλή. Το Μαξίμου λοιπόν σκέφτηκε πως το «Μακεδονικό» θα διεμβόλιζε τον Κυριάκο Μητσοτάκη, θα συσπείρωνε το καραμανλικό μπλοκ, θα ευνοούσε τον «χαμένο από χέρι» Πάνο Καμμένο, θα ξεκαθάριζε και τα τελευταία εθνικιστικά στοιχεία από την αναδυόμενη Κεντροαριστερά αλλά και θα «έσερνε» τον Γιώργο Παπανδρέου προς τις θέσεις του Νίκου Κοτζιά, που είναι και οι δικές του θέσεις. Ξεκάθαρα πράγματα. Με λίγα λόγια, η ηγετική ομάδα του Μαξίμου είχε –και προφανώς έχει– ως προτεραιότητα να ανακατέψει την τράπουλα σε μία οιονεί προεκλογική περίοδο μακράς διάρκειας που θα θυμίζει περισσότερο Μαραθώνιο παρά δρόμους μεσαίων αποστάσεων.

Οι πρώτες διαρροές από το ΥΠΕΕ και το Μαξίμου πέτυχαν τον σκοπό τους. Οι καραμανλικόι συμπεριφέρθηκαν ως σκατζόχοιροι σπκώνοντας τα αταβιστικά αγκάθια τους, οι εκτός Νέας Δημοκρατίας υπερδεξιοί συσπειρώθηκαν γύρω από τον «Πυρήνα Αναλυτών - Πανεπιστημιακών» με μακρά θητεία στη συντηρητική παράταξη, οι οποίοι ωστόσο χαίρουν της «προτροπής» του Νίκου Κοτζιά και κατοικοεδρεύουν στη διπλωματική αυλή του. (Χρειάζονται πάντα αυτές οι ομάδες προκειμένου να τηρηθούν τα προσχήματα και να διαφυλαχθούν τα διπλωματικά οπίσθια). Την ίδια ώρα στο Μαξίμου έβλεπαν με πολύ καλό μάτι τις κινήσεις του Φαήλου Κρανιδιώτη επί παραδείγματι, του Τζίτζικώστα, ορισμένων επιχειρηματιών του Βορρά τους οποίους προέτρεψε το «Ξανθό Γένος» να κινητοποιηθούν, τους γνωστούς μητροπολίτες, τις ομογενειακές οργανώσεις στις ΗΠΑ και τη Βόρειο Ελλάδα, του Ποντίου κ.λπ. Όλοι αυτοί «κόβουν» ψήφους από τον Μητσοτάκη. Ήρθε και ο Λαβρώφ με δηλώσεις του να εξηγήσει στους Έλληνες της Μακεδονίας πως δεν θα πρέπει να δεχθούν τον όρο αυτό. Ο κ. Λαβρώφ ξέρει καλύτερα από τον καθένα πως το «Μακεδονικό Ζήτημα» στήθηκε στα τέλη του 19ου αιώνα στη Μόσχα ως δημιουργήμα άσκησης πίεσης στα Βαλκάνια, με μοχλό την οργάνωση των Βιρχοβιστών, που κατέληξε στην επανάσταση του Ίλιντεν και δι' αυτής στην επίσημη έναρξη της μακράς και αδυσώπητα ανιστόρητης για όλους τους εμπλεκόμενους, ιστορικής εκκρεμότητας.

Όπως όλοι οι σχεδιασμοί, και αυτός ήταν καταδικασμένος να ακολουθήσει τη γνωστή ρήση «Της νύκτας τα καμώματα τα βλέπει η ημέρα και γελάει». Όταν ένα ζήτημα διεθνούς πολιτικής εντάσσεται σε ιθαγενείς εκλογικούς σχεδιασμούς, αναπόφευκτα θα παρατηρηθούν κωμικοτραγικές παράπλευρες απώλειες. Το ζήτημα του ονόματος συνδέθηκε εκ νέου με τα γνωστά αταβιστικά - εθνικά ανακλαστικά, ο Κυριάκος όντως στριμώχτηκε (φαίνεται ήδη και

θα φανεί στις δημοσκοπήσεις), ο Μάκης Βορίδης, οιονεί διάδοχος, αναθάρρησε με αμερικανική άδεια, ο Νίκος Κοτζιάς επέλεξε τη δική του προσωπική στρατηγική επιβίωσης, οι καραμανλικόι υπέστησαν πολιτικό λουμπάγκο και ο Πάνος Καμμένος σκέφτηκε πως μπορεί και να ξαναμπει στη Βουλή αν ομιλεί περί δημοψηφίσματος. Για άλλη μία φορά οι «Σύμμαχοι» και οι εταίροι θα σκέπτονται με ποιον έχουν μπλέξει. Για άλλη μία φορά, αν ο Αλέξης Τσίπρας αντιληφθεί πως το «Μακεδονικό» θα στοιχίσει περισσότερα από όσα του διασφαλίζει, θα προχωρήσει σε άλλη μία θεαματική κυβίστηση. Τότε βεβαίως θα πρέπει να εξηγήσει στους δυτικούς συνομιλητές τους λόγους που του επέβαλαν να αλλάξει στάση. Ο Κώστας Καραμανλής πλήρωσε το Βουκουρέστι και μάλιστα ακριβά. Αυτά έχει ο λαϊκισμός. Ποιο είναι το πρόβλημα; Η επίλυση των εκκρεμοτήτων, βεβαίως. Αλλά αυτή η προτεραιότητα δεν αποτελεί βασικό σημείο αναφοράς των κρουσμάτων της εθνικής πολιτικής ασθένειας. Του Εθνικο - Λαϊσμοί. Αυτοί οι «ασθενείς» πιστεύουν πως η ιστορία μπορεί να περιμένει. Τους περιμένει στη γωνιά! **A**

ΟΤΑΝ ΕΝΑ ΖΗΤΗΜΑ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΣΕ ΙΘΑΓΕΝΕΙΣ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥΣ, ΑΝΑΠΟΦΕΥΚΤΑ ΘΑ ΠΑΡΑΤΗΡΗΘΟΥΝ ΚΩΜΙΚΟΤΡΑΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΠΛΕΥΡΕΣ ΑΠΩΛΕΙΕΣ

Εκδότης-Διευθυντής Φώτης Γεωργελές

Σύμβουλος Έκδοσης Σταυρούλα Παναγιωτάκη Διευθύντρια Σύνταξης Αγγελική Μπιρμπιλη

Γενική Διεύθυνση Διαφήμισης Λουίζα Ναθαναήλ

Art Director Φώτης Πεκλιβανίδης

Τεχνικός διευθυντής Βάιος Συντασιράς

Αρχισυντάκτης Δημήτρης Μαστρογιαννίτης

Υπεύθυνος Ύλης Τάκης Σκριβάνος Επιμέλεια Ύλης: Δήμητρα Γκρουκ

Διαχείριση Web Βαγγέλης Κορωνάκης vkoron@athensvoice.gr Αρχισυντάξη Web Δημήτρης Αθανασιάδης

Συντακτική ομάδα: Δ. Αλικάκος, Ν. Αργυροπούλου, Μ. Βελέντζας, Ντ. Βλαχοπούλου, Σ. Βλέτσας, Κ. Βνάτσιου, Ν. Γεωργελέ, Ν. Γεωργιάδης, Κ. Γιαννακίδης, Α. Γκόρου, Β. Γραμματικογιάννη, Β. Γρυπάρης, Γ. Δημητρακόπουλος, Φ. Δημητριάδη, Θ. Ευθυμίου, Ν. Ζαχαριάδης, Μ. Ζουμπουλάκη, Κ. Καϊμάκης, Δ. Καραθάνος, Μ. Κοντοβά, Μ. Μαργαρά, Β. Ματζάρογλου, Μ. Μηλάτος, Ελ. Μπεζιριανόγλου, Γ. Νένες, Κ. Νιαμονιτάκη, Ευτ. Παλλήκαρης, Κ. Παναγοπούλου, Η. Παρτσουκούλη, Μ. Προβατάς, Γ. Παυριανός, Κ. Περρή, Κ.Ρήγος, Ε. Συναδινού, Ζ. Σφυρη, Σ. Τριανταφύλλου, Ευ. Τσαβδάρη, Γ. Τσάκαλος, Σ. Τσιτσόπουλος, Δ. Φύσσας, Α. Χουρμούζη

Γραμματεία Σύνταξης Γεωργία Σκαμάγκα info@athensvoice.gr Υπεύθυνη οδηγού Δανάη Καμζόλα avguide@athensvoice.gr

Ατελιέ Μορφούλα Βογιατζόγλου, Sotos Anagnos Εικονογραφίες Θεόδωρος Μπαργιώτας, Β. Γκογκτζιάς, art@athensvoice.gr Φωτό: Θανάσης Καρατζάς, Τάσος Βρεττός, Έκτορας Δ. Βούτσας, Κώστας Αμοιρίδης, Βαγγέλης Τάτσος, Γιάννης Οικονόμου

Group Advertising Manager Αναστασία Μπαφούνη, anastasia@athensvoice.gr

Υπεύθυνη Direct Market Βούλα Καραβαγγέλη Direct Market Θεοδώρα Θεμελή, Ρούλα Μαντή, Κωνσταντίνα Τριανταφύλλου Υποδοχή Διαφήμισης Νίκη Σκαμάγκα marketing@athensvoice.gr Ροή Διαφήμισης Web Έρη Ορφανάκου efiorfanakou@athensvoice.gr

Διεύθυνση Λογιστηρίου Έφη Μούρτζη Λογιστήριο Ουρανία Μιχαήλ, Μαρία Καραχοντζή, Γιώργος Άνθης

Διαχωρισμοί - Εκτύπωση «Καθημερινές Εκδόσεις ΑΕ» Διανομή: Free Sunday

Athens Voice S.A. Χαρ. Τρικούνη 22, 106 79 Αθήνα Σύνταξη: 210 3617.360, 3617.369 fax: 210 3632.317 Διαφημιστικό: 210 3617.530, fax: 210 3617.310 Αγγελίες: 210 3617. 369 Λογιστήριο: 210 3617. 170

www.athensvoice.gr

Αν δεν βρίσκετε την Α.Υ. στα σημεία διανομής, μπορείτε να επικοινωνήσετε στα τηλέφωνα: 210 3617.360, 210 3617.369

Κωδικός εντύπου: 7021

ATHENS!

ISSN 1790-6164

Εβδομαδιαία εφημερίδα, διανέμεται δωρεάν. Απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, ολική ή μερική, η διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της έκδοσης με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό ή άλλο, χωρίς προηγούμενη γραπτή έγκριση του εκδότη.



Μύθοι και πραγματικότητες για τη γραφειοκρατία

Ποια κυβέρνηση μπορεί να τα βάλει μ' αυτή τη Λερναία Ύδρα;

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΚΑΡΚΑΤΣΟΥΛΗ

Είθισται να χρησιμοποιούμε την έκφραση «αστικός μύθος», όταν αναφερόμαστε σε δοξασίες που έχουν εδραιωθεί σε μεγάλο τμήμα του πληθυσμού χωρίς να ερείδονται στην πραγματικότητα. Ένας τέτοιος αστικός μύθος, στην Ελλάδα, είναι ότι το δημόσιο «δεν φτιάχνει». Είναι μια αυτοεκληρούμενη προφητεία για κάθε κυβέρνηση που θέλει να «πάρει την εξουσία» αλλά δεν την αφήνει το «βαθύ κράτος». Προσέξτε, τώρα, τι εύκολα αναπαράγεται ο αστικός μύθος: Αφού «προσπαθήσαμε» αλλά «ηττηθήκαμε», είμαστε «αναγκασμένοι» να κυβερνήσουμε με ό,τι έχουμε. Επομένως, δώστε μας ξανά την ψήφο σας και θα ξανα-προσπαθήσουμε (εννοείται ότι θα ξανα-αποτύχουμε αλλά δεν σας το λέμε, κιόλας, από πριν). Δεν υπάρχει ούτε ένας πολιτικός πρώτης γραμμής που να μην έχει επαναλάβει ότι η διακυβέρνησή του θα ήταν καλύτερη, εάν δεν υπήρχαν τα εμπόδια του βαθέος κράτους.

Τι συγκροτεί όμως αυτό το βαθύ ελληνικό κράτος, δεν μας λένε. Η μάλλον μας παραπέμπουν σε τρομακτικές οντότητες, κάτι σαν τους τεράστιους κροκόδειλους που υποτίθεται ότι ζουν στους υπονόμους της Νέας Υόρκης: στη γραφειοκρατία, στην διαφθορά, στην κουλτούρα της ήσσονος προσπάθειας. Ποια κυβέρνηση μπορεί, άραγε, να τα βάλει μ' αυτή τη Λερναία Ύδρα; Ο αστικός μύθος αποδομείται ωστόσο όταν εμφανίζονται στοιχεία που δείχνουν την έκταση του προβλήματος και τη δυσκολία (ή την ευκολία) των λύσεων. Τα στοιχεία όμως δεν είναι «παρκαισμένα» κάπου εκεί έξω. Προϋποθέτουν έρευνα, θεωρητική και μεθοδολογική γνώση για τον τρόπο που τα συλλέγει και τα αξιοποιεί κανείς. Όλα αυτά, με τη σειρά τους, προϋποθέτουν οργανωμένα ερευνητικά κέντρα, πανεπιστήμια. Από την εποχή του Max Weber, που η διοίκηση χαρακτηριζόταν ως εμπειροτέχνημα μέχρι σήμερα, έχει διανυθεί μακρύς δρόμος. Έχει συσσωρευτεί πολλή γνώση και εμπειρία που συγκροτήθηκε σε μια άκρως περίπλοκη και απαιτητική επιστήμη, τη διοικητική επιστήμη. Αυτή αποτελεί μια διεπιστημονική πειθαρχία που τις τελευταίες πέντε δεκαετίες ανθεί (και) στην Ευρώπη, αλλά είναι σχεδόν άγνωστη στην Ελλάδα. Κι αυτό δεν οφείλεται μόνο στα πανεπιστημιακά τμήματα που φυτοζωούν. Οφείλεται στις κυβερνήσεις. Όλες, από τη μεταπολίτευση και εντεύθεν (με ελάχιστες φωτεινές εξαιρέσεις) κρατάνε ερμητικά κλειστές τις πόρτες που οδηγούν στη γνώση και την έρευνα. Τα στοιχεία υπάρχουν, ωστόσο! Στις καθημερινές αποφάσεις της διοίκησης, στη νομοθετική μηχανή που αποτελεί τον τροφοδότη της γραφειοκρατίας, στα διάσπαρτα αρχεία, στις ιστο-

ρίες που πολλοί έμπειροι δημόσιοι υπάλληλοι έχουν να διηγηθούν. Αυτός ο πλούτος, πρωτογενής και μοναδικός, απαιτεί πολύ μόχθο για να συγκροτηθεί σε μια θεωρητική αφήγηση που να δίνει επαρκείς ερμηνείες για το τι κάνει και τι είναι το δημόσιο στη χώρα μας. Τα στοιχεία, λοιπόν, δείχνουν ότι το διοικητικό σύστημα της χώρας μας στηρίζεται, ενεργεί και αναπαράγεται χάρη στον πελατειασμό. Αρμοδιότητες, αποφάσεις, δομές, άνθρωποι, και προϋπολογισμός, όλα όσα συνθέτουν το διοικητικό σύστημα, υπακούουν στον πελατειασμό, δηλαδή τον δυαδικό λειτουργικό κώδικα που κατηγοριοποιεί τα εγχειρήματα του διοικητικού συστήματος σε δύο κατηγορίες: η μια είναι οι «πελάτες μας» και η δεύτερη οι «μη πελάτες». **Μερικά παραδείγματα:** Το σύστημα απονομής αρμοδιοτήτων είναι μια προνομία/ μια «περιουσία» του εκάστοτε υπουργού. Ο υπουργός μπορεί να ρυθμίζει βιοτικές σχέσεις, πράξεις και παραλείψεις αναλόγως των κομματικών του προταγμάτων, μετατρέποντας το κράτος σε εξυπηρετητή των δικών του βουλήσεων και συμφερόντων. Στο σύστημα οργάνωσης της δημόσιας διοίκησης υπάρχουν «σιλό», ανύπαρκτη επικοινωνία μεταξύ των επιπέδων διοίκησης και των ανθρώπων, έτσι ώστε η πολιτική παρέμβαση στο διοικητικό έργο να είναι ευκολότερη. Τον ίδιο στόχο εξυπηρετούν και οι χιλιάδες λεπτομερείς κλάδοι και ειδικότητες που χωράνε όσους θέλει η εκάστοτε κυβέρνηση να διορίσει. Προφανώς υπάρχουν λύσεις στα προβλήματα και τις γνωρίζουμε. Από τη μεταφορά εκτελεστικών αρμοδιοτήτων στην τοπική αυτοδιοίκηση, τη δραματική περιστολή του πολιτικού τμήματος της διοίκησης και την εκπόνηση βασικών κατηγοριών επαγγελματικών περιγραμμάτων μέχρι την ανάληψη της διοίκησης των ανθρώπινων πόρων από το ΑΣΕΠ, όλα αυτά έχουν ειπωθεί, πολλά δε εξ αυτών έχουν εξαντλητικά μελετηθεί. Εκείνο που όμως δεν κάμπτεται, συντηρεί το status quo ακόμη και εντός των μνημονίων είναι το πολιτικό κατεστημένο της χώρας. Κρατιστές και λαϊκιστές πολιτικοί που αποτελούν την πλειοψηφία του πολιτικού προσωπικού αντιτίθενται στις προσπάθειές μας για την άλωση του πελατειακού κάστρου. Η πολιτική οικονομία των μεταρρυθμίσεων μας διδάσκει ότι οι λύσεις θα έρθουν, όταν οι ορθολογιστές/ οι μεταρρυθμιστές στα κόμματα (και στην κοινωνία) υπερισχύσουν των λαϊκιστών και των κρατιστών. Όσο περισσότερο δουλεύουμε για τη διοικητική μεταρρύθμιση τόσο αυτή έρχεται κοντύτερα. Όσο μαχόμαστε τον φαταλισμό και τα «τέρατα» της ακινησίας δημιουργούμε χώρο για τις μεταρρυθμίσεις. **Α**

* Ο Π. Καρκατσούλης είναι εμπειρογνώμων δημόσιας διοίκησης, π. βουλευτής με «Το Ποτάμι»

ΦΑΤΕ ΤΟΥΣ ΠΛΟΥΣΙΟΥΣ

Κοινωνικός φθόνος και ταξικό μίσος
Της ΣΩΤΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Οι πολιτικοί δίνουν το παράδειγμα: με αλληπάλληλες δηλώσεις κακεντρέχειας και περιφρόνησης για όσους Έλληνες καταφέρνουν να μην πεινάνε (συνδυασμός καλής τύχης και προσωπικών επιλογών) καλλιεργούν το παραδοσιακό «ταξικό μίσος» – όπως το αντιλαμβάνονται. Η μαρξιστική ψευτομόρφωση – ένα σύνθημα από 'δω, ένα τσιτάτο από 'κει, μια πολεμική κραυγή «φάτε τους πλούσιους» – δεν περιορίζεται σε δήθεν πολιτικές εκτιμήσεις: στρέφεται εναντίον οποιουδήποτε ανθρώπου ζει τη ζωή του με αξιοπρέπεια. Το ζήτημα δεν είναι ιδεολογικό: είναι ψυχικό: η αριστερά τρέφει δηλητηριώδη αισθήματα για οποιονδήποτε αποκλίνει από την εικόνα του φτωχού, του καταφρονεμένου και του αγανακτισμένου.

«Αν κάποιος φίλος γνωρίζει κάποια επιτυχία, κάτι πεθαίνει μέσα μου», παραδέχτηκε σε μια συνέντευξή του ο Γκορ Βιντάλ. Ο Βιντάλ ομολόγησε ότι νιώθει κάτι που η αριστερά έχει αναγάγει σε αρετή: πλην όμως, πρόκειται για άσκοπο, άχρηστο και ακατανίκητο συναίσθημα που την οδηγεί στο να πιέζει τους πάντες προς τα κάτω, να τους εξισώνει με το χειρότερο. Αν και ο φθόνος είναι αρχέγονος – από την ιστορία του Κάιν και του Άβελ μέχρι τη «Χιονάτη» – αρνούμαστε να τον δούμε ως κινητήρια δύναμη κοινωνικού εγκλήματος και, φυσικά, ανθρώπινης δυστυχίας. Αντιθέτως, ακολουθώντας την κυρίαρχη ηθική της αριστεράς, πολλοί άνθρωποι τον θεωρούν στοιχείο επαναστατικότητας: έτσι, ο βανδαλισμός, η επίθεση σε ατομική περιουσία, η δυσφήμιση και ο οστρακισμός προσώπων δικαιολογούνται εύκολα με δήθεν πολιτικούς, ταξικούς όρους. Και στη συνέχεια συγχωρούνται μολονότι ο ποινικός κώδικας προβλέπει διαφορετική αντιμετώπιση. **Ο φθόνος είναι ζωώδης και αισθητικά χυδαίος:** αν δούμε τον εαυτό μας σαν τους πιθήκους των ερευνητών όπως ο Φρανς ντε Βάαλ και η Σάρα Μπρόσαν, ο εξωραϊσμός του συναισθήματος δεν έχει καμιά ταξική αιγλή. Σε ένα από τα πειράματά τους, ο ντε Βάαλ και η Μπρόσαν αντάμειψαν δύο πιθήκους για την εκτέλεση απλών εντολών, δίνοντας μια φέτα αγγούρι στον καθένα. Οι πιθήκοι φάνηκαν ικανοποιημένοι και δέχτηκαν ευχαρίστως το αγγούρι. Σε επόμενη φάση, οι ερευνητές αντάμειψαν τον έναν πιθήκο με αγγούρι, ενώ στον άλλον έδωσαν γλυκό σταφύλι. Όταν ο πρώτος πιθήκος το είδε, πέταξε το αγγούρι από το κλουβί και αρνήθηκε να συνεργαστεί. Θέλω να πω: μήπως αν φανταστούμε ένα παιχνίδι με αγγούρια και

σταφύλια αρχίσουμε να καταλαβαίνουμε το γελοίο του πράγματος; **Το ενδιαφέρον με τον φθόνο** είναι ότι όσο περισσότερο συγκρίνει κανείς τον εαυτό του με τους άλλους, τόσο μεγαλώνει ο κίνδυνος να δυστυχήσει και να γίνει τοξικός προς τους άλλους. Προπάντων, σε ανώριμες κοινωνίες σαν τη δική μας, ο φθόνος δεν είναι μόνο ανταγωνισμός με ταξύ «peers», ανθρώπων παρόμοιων ως προς την ηλικία, την περιουσία, το κοινωνικό περιβάλλον και τον τρόπο ζωής: διαχέεται προς τα κοινωνικά στρώματα που διαθέτουν καλύτερη θέση, περισσότερα χρήματα, ακόμα και υγιέστερη ψυχολογία. Δεν πρόκειται για δημιουργία προτύπων, αλλά για καταστροφική επιθυμία να κατεδαφιστεί το αντικείμενο του φθόνου και να υποβιβαστούν τα υποτιθέμενα καλά πράγματα στη ζωή του. (Ό,τι δεν φτάνει η αλεπού το κάνει κρεμαστήρια). Η αστάθεια της κοινωνικής θέσης στον σύγχρονο κόσμο, τα σοσιαλιστικά δόγματα περί ισότητας και ο λαϊκισμός έχουν αυξήσει το βεληνεκές του φθόνου. Προστίθενται τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που προκαλούν φθόνο σε πολλούς χρήστες: καθώς το Facebook και τα τοιαύτα φέρνουν σε επαφή ανθρώπους συγκρίσιμους μεταξύ τους υπερτονίζοντας ανόητες στατιστικές (likes, followers, friends) δημιουργούν και νομιμοποιούν μια υπερ-συγκρισιμότητα που εντείνει τα θλιβερά πάθη. Παλιότερα, τέτοιου είδους συγκρισιμότητα παρατηρούνταν στις συγκεντρώσεις παλιών συμμαθητών – όχι ότι το ξέρω με σιγουριά: δεν έχω πάει ποτέ σε συγκέντρωση παλιών συμμαθητών. Φαντάζομαι όμως μπερές να καυχώνται για τα παιδιά τους και να δείχνουν φωτογραφίες τους στο κινητό. **Ο κοινωνικός φθόνος** είναι μια από τις αιτίες που δεν μπορούμε να κτίσουμε κράτος και που αναδεικνύουμε φαιδρά πρόσωπα σε θέσεις εξουσίας. Το κράτος προϋποθέτει συμφωνία, συνεννόηση, θετικά πρότυπα: προώθηση των καλύτερων. Στην Ελλάδα ηγεμονεύουν τα Κολοκοτρωναίικα και τα Ρουμελιώτικα. Το ένστικτο, το «γιατί εσύ κι όχι εγώ», «ποιος είσαι εσύ που θα μου πεις εμένα» και η περιβόητη «κατσίκια του γείτονα» είναι προβεβλημένο και επικρατεί. Η επίσημη πολιτική, τα παλικάρια της φακής που μας κυβερνούν, κολακεύουν το προνεωτερικό ψυχικό τοπίο του Έλληνα: το συντηρούν και το ενθαρρύνουν: αντί η κοινωνική οργάνωση, οι κοινωνικοί θεσμοί, ο φόβος της τιμωρίας να συγκρατούν την ανθρώπινη φύση, την απελευθερώνουν και τη χειροκροτούν. **Α**

Από την Καρδίτσα στη Θεσσαλονίκη

Αυτό που δεν μας είπαν είναι ότι το γραφείο του πρωθυπουργού στελεχώθηκε από μετακλητούς υπαλλήλους
Του ΣΠΥΡΟΥ ΒΛΕΤΣΑ

Κατά την προεκλογική περίοδο, τον Σεπτέμβριο του 1996, ο Μιλτιάδης Εβερτ μιλούσε ως πρόεδρος της Νέας Δημοκρατίας και υποψήφιος πρωθυπουργός στην κεντρική πλατεία της Καρδίτσας. Κάποια στιγμή, ανταποκρινόμενος στον ενθουσιασμό του πλήθους, άρχισε να φωνάζει ρυθμικά: Καρ-δί-τσα, Καρ-δί-τσα!

Το περιστατικό αυτό ήταν μία πολύ χαρακτηριστική προσπάθεια κολακείας του πλήθους και τόνωσης των τοπικιστικών αισθημάτων. Τα χρόνια πέρασαν, οι καιροί άλλαξαν, όμως η πρόθεση των πολιτικών να κερδίζουν την εύνοια του ακροατηρίου, κολακεύοντάς το, παρέμεινε ισχυρή. Το ίδιο ισχυρή παρέμεινε και η εκμετάλλευση του τοπικισμού.

Όπως μας θύμισε το κυβερνητικό βίντεο, πριν από ένα χρόνο ιδρύθηκε στη Θεσσαλονίκη γραφείο του πρωθυπουργού. Αυτό που δεν μας είπαν είναι ότι το γραφείο στελεχώθηκε από μετακλητούς υπαλλήλους. Η ύπαρξη ολόκληρου υφυπουργείου στην Θεσσαλονίκη δεν ήταν αρκετή για να προωθηθούν τα ζητήματα της περιοχής και χρειάστηκε ένας ακόμη κρατικός φορέας.

Ζούμε σε μια εποχή που σημαντικά ευρωπαϊκά όργανα, όπως το Eurogroup, μπορούν και συνεδριάζουν και μέσω τηλεδιάσκεψης, αλλά για τα θέματα της βόρειας Ελλάδας χρειάζεται αυτοπρόσωπη παρουσία του πρωθυπουργού. Η χρεοκοπημένη Ελλάδα μπορεί να αφήνει τα νοσοκομεία χωρίς γάζες, αλλά για την επέκταση του κράτους με νέους φορείς πάντα βρίσκει χρήματα.

Τώρα η κυβέρνηση αποφάσισε μέσα από ένα βίντεο να μας θυμίσει τα επιτεύγματα του γραφείου του πρωθυπουργού στη Θεσσαλονίκη. Το βίντεο αρχίζει με κουλούρι και μπουγάτσα και συνεχίζει με διάφορα στοιχεία από τη ζωή στην πόλη. Λίγο κρασί, λίγο θάλασσα και τ' αγόρι μου. Κάποια στιγμή εμφανίζεται σε ένα μαγαζί και μια εικόνα του Νίκου Παπαζογλου.

Αν ψάξει κανείς στο βίντεο για το ουσιαστικό έργο του γραφείου του πρωθυπουργού στη Θεσσαλονίκη, θα βρει μόνο την αναφορά σε δύο παλιά στρατόπεδα που αξιοποιούνται και την πληροφορία ότι σχεδιάζεται η μελλοντική επέκταση του μετρό. Τα υπόλοιπα είναι γενικόλογες εξαγγελίες.

Χρειάζοταν, λοιπόν, η ίδρυση ολόκληρου γραφείου για να προωθηθούν αυτά τα θέματα. Δεν έφταναν τόσα υπουργεία και τόσοι δημόσιοι οργανισμοί για να τα διαχειριστούν. Έφταναν και παραέφταναν. Κι αν ακόμη χρειαζόταν ο συντονισμός από τον πρωθυπουργό αυτός μπορούσε να γίνει και χωρίς τη δημιουργία νέας ξεχωριστής υπηρεσίας.

Η ίδρυση του γραφείου της Θεσσαλονίκης υπακούει στην τυραννία των συμβολισμών. Η όποια δουλειά γίνεται κι αλλιώς, αλλά χρειάζεται συμβολικά να δείξει ο πρωθυπουργός ότι ενδιαφέρεται για τη Θεσσαλονίκη και συμβολικά επίσης θα πρέπει να ικανοποιηθεί και το παράπονο αρκετών κατοίκων της πόλης που αισθάνονται ότι η περιοχή τους αδικείται.

Το κόστος όμως του συμβολισμού είναι πραγματικό. Την επιδίωξη της κυβέρνησης να καλοπιάσει και να κολακέψει το ακροατήριο την πληρώνουν οι ίδιοι οι πολίτες με τους φόρους τους. Τουλάχιστον, το Καρ-δί-τσα Καρ-δί-τσα του μακαρίτη του Έβερτ ήταν δωρεάν. ●

ΑΝΤΙΚΑΠΙΤΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΟΥΛΤΟΥΡΑ

Ο Έλληνας όταν τον πάρει ο ύπνος βλέπει όνειρα καπιταλιστικής ανάπτυξης ή σοσιαλιστικής μιζέριας;

Του ΛΕΩΝΙΔΑ ΚΑΣΤΑΝΑ

Πριν από μερικές μέρες ένας φίλος, Έλληνας μέτοικος στην Τσεχία, έγραφε ότι τα βράδια της Κυριακής στο κέντρο της Πράγας έχει την αίσθηση ότι οι πολίτες βιάζονται να πάνε για ύπνο. Για να σπκωθούν τη Δευτέρα το πρωί και να στρωθούν στη δουλειά. Η οικονομική πρόοδος αυτής της τέως σοσιαλιστικής χώρας με πείθει ότι η αίσθηση του φίλου είναι μάλλον ακριβής.

Σε μια πρόσφατη έρευνα της MRB σχεδόν το 60% των συμπολιτών μας κρίνει ότι ήταν λάθος η είσοδος της χώρας στη ζώνη του Ευρώ. Σε αυτήν την ομάδα ανήκει το 59% των ψηφοφόρων του ΣΥΡΙΖΑ, το 50% της ΝΔ, το 41% του Κινήματος Αλλαγής και το 50% των ψηφοφόρων του ΠΟΤΑΜΙΟΥ.

Με άλλα λόγια το 60% εκείνου του «ΟΧΙ» στο δημοψήφισμα του 2015 φαίνεται ότι είναι εδώ, έστω κι αν το έχουμε παραμερίσει. Η ισχυρή αντιευρωπαϊκή τάση μπορεί να ερμηνεύεται επιφανειακά ως απότοκο της επιβολής λιτότητας αλλά έχει βαθύτερα αίτια. Επί χρόνια ο Έλληνας εκπαιδεύεται συστηματικά στην εικόνα μιας νεοφιλελεύθερης Ευρώπης που στη γλώσσα του μεταφράζεται ως ακραία καπιταλιστική και ανάλγητη, ως παράδειγμα προς αποφυγή. Κι ας διακρίνεται για το κοινωνικό της κράτος. Ένα κράτος που μπορεί να φροντίζει τον κάθε πολίτη, αυτόχθονα ή μετανάστη, διότι έχει πίσω του μια εξόχως παραγωγική καπιταλιστική κοινωνία να το υποστηρίξει. Αυτό το «παραγωγική» είναι που τον Έλληνα πληγώνει.

Στην Ελλάδα είναι εγκατεστημένη μια ηγεμονική αντικαπιταλιστική κουλτούρα, βασική αιτία της σημερινής αβελητηρίας της. Κοινωνία εχθρική προς τον καπιταλισμό δεν μπορεί να ελπίζει σε καμιά ανάπτυξη και έξοδο από την κρίση. Ρωτήστε και τις τέως σοσιαλιστικές χώρες. Τα συστημικά κόμματα (ΝΔ-ΠΑΣΟΚ) κυβέρνησαν επί πολλά χρόνια διογκώνοντας το κράτος και τα χρέη του. Φυσικά με τη βοήθεια και την προτροπή της πολυλόκαμης αριστεράς. Εφτιαξαν ισχυρούς μηχανισμούς που αναπαρήγαγαν διευρυμένα την κλειστή οικονομία και μέσω αυτής αντλούσαν ισχύ και πελατεία. Οι αριθμοί λένε ότι τα εισοδήματα του 67% του πληθυσμού εξαρτώνται από την κυβέρνηση και έχει κάθε λόγο να υποστηρίζει κόμματα που μπορούν να τα εγγυηθούν είτε μέσω φορολογίας, είτε μέσω δανεισμού.

Αυτός είναι ο σοσιαλισμός με τα λεφτά των άλλων. Όταν, λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης, δεν μπορούσαν να εγγυηθούν την αβλαβή συνέχεια του μοντέλου όχι μόνο πττήθηκαν, αλλά κατέστρεψαν και τοξικά. Τότε όλη η διαφθορά και η διαπλοκή των προηγούμενων

χρόνων αποτέλεσαν ισχυρό πθικό άλλοθι κοινωνικής απαξίωσης. Πριν, όλα τα δυσώδη συμπτώματα περνούσαν στα ψιλά. Μετά και φυσιολογικά ήρθε ο καιρός της Αριστεράς.

Ο ΣΥΡΙΖΑ εκλήθη στη σκηνή όχι για να απελευθερώσει την κοινωνία και την οικονομία, αλλά για να ανασκευάσει και να διασώσει τον κρατισμό. Όχι απλά για να καταργήσει τον ΕΝΦΙΑ. Η φρεσκάδα που αναγνώρισαν οι πολίτες στο πρόσωπο του Τσίπρα δεν ήταν τίποτα άλλο παρά η λαχτάρα για την έλευση του Μεσσία που είχε τον τρόπο, άγνωστο πώς, να συντηρήσει τις κρατικές επενδύσεις, δαπάνες, επιδοτήσεις και διορισμούς ώστε να επαναφέρει την κατανάλωση και μέσω αυτής να διασώσει και τον ιδιωτικό τομέα. Γιατί στην Ελλάδα είχαμε μάθει ότι και το ιδιωτικό εξαρτά την επιβίωσή του από το κράτος. Η αριστερά ως original σοσιαλιστική ίσως μπορούσε να κάνει το θαύμα. Ακόμα ελπίζουν. Γιατί έστω και καθυστερημένα, έστω και μέσω μνημονίων, έστω και με βαριά φορολογία ίσως κάτι να καταφέρει στο τέλος. Μόνο που όλοι οι κυβερνητικοί μηχανισμοί, ειδικά στην Ελλάδα, εργάζονται για να καταναλώνουν σπάταλα τον πλούτο των άλλων. Να απαλλοτριώνουν τον ιδρώτα των εργαζομένων για να συντηρούνται και να διαπλέκονται. Το τραγικό είναι ότι αυτό στη χώρα μας νοείται ως προοδευτικό. Το μοντελάκι δεν είναι άγνωστο στη Δυτική Ευρώπη και κυρίως στον Νότο αυτής, ο οποίος και δυσκολεύεται να βρει τα πατήματά του. Ωστόσο η μεγαλύτερη οικονομική ελευθερία, η τεχνολογία, η δημοκρατική λειτουργία και η ακμαία ακόμη παραγωγικότητα κρατά το δρόμο της ευημερίας και της προόδου ανοικτό. Δεν είναι τυχαίο ότι στην Ελλάδα κάθε ένας εργαζόμενος συντηρεί 6 πολίτες πέραν της οικογένειάς του ενώ η αναλογία αυτή στην Ολλανδία είναι 1:1,2, στη Μ. Βρετανία 1:1,4, στη Δανία 1:1,5, στη Γερμανία 1:1,9, στη Γαλλία και στην Ισπανία 1:3 και στην Ιταλία 1:4. Η πολιτική κυριαρχία του ΣΥΡΙΖΑ, τα σχετικά υψηλά ποσοστά στις δημοσκοπήσεις, η υποστήριξή του από τα συνδικάτα, τα ΜΜΕ και μεγάλο μέρος της κρατικοδίατης επιχειρηματικότητας, η ανοχή που του δείχνει η πλειοψηφία των δοκιμαζόμενων πολιτών ανεξαρτήτως κομματικής τοποθέτησης καταδεικνύουν ότι η ελπίδα διάσωσης του κρατικιστικού μοντέλου πεθαίνει τελευταία. Μπορεί η ΝΔ να έχει ισχυρό προβάδισμα στις δημοσκοπήσεις, αλλά υπάρχει ένα αδιευκρίνιστο 15-20% που δεν είναι δικό της και το οποίο μπορεί να της στερήσει την αυτοδυναμία αν τα πράγματα πάνε καλύτερα για την κυβερνώσα αριστερά. Αν οι θεσμοί συνεχίσουν να ανέχονται τη μη υλοποίηση των συμφωνηθέντων, αν η νέα μείωση των συντάξεων αφεθεί

για μετά τις εκλογές. Παρόλη τη φυγή ξένων επενδύσεων, παρόλη την ανεργία, τη φορολογική λαίλαπα, τη συστηματική απαξίωση της εκπαίδευσης, τους πλειστηριασμούς, ο κόσμος δεν αγανακτεί, δεν επαναστατεί, δεν ζητά εκλογές. Υπομένει, περιμένει και φοβάται τον επόμενο. Φοβάται τις πραγματικές μεταρρυθμίσεις που ίσως αυτός πραγματοποιήσει. Αυτές που οδηγούν σε λιγότερο κράτος, σε μικρότερη ομπρέλα. Για παράδειγμα, οι εκπαιδευτικοί του Δημοσίου φοβούνται ότι η έλευση του Μητσοτάκη θα επιφέρει συγχωνεύσεις σχολείων και απολύσεις. Η αριστερά μπορεί να υπογράψει αλλά κατά βάθος δεν τις θέλει. Η κεντροδεξιά όμως; Η πλειοψηφία φαντάζεται τις μεταρρυθμίσεις ως προοδευτικές και την ανάπτυξη ως δίκαια. Αυτά σε απλά ελληνικά σημαίνουν ότι ο πλούτος που θα παράγεται με χίλια ζόρια θα αναδιανέμεται με επιδόματα, συντάξεις, κρατικές επενδύσεις χαλαρής εργασίας, μισθούς, και διορισμούς ΔΥ. Και όλα αυτά μπορεί να τα εγγυηθεί πια πολύ καλύτερα ο αριστερός Τσίπρας παρά ο δεξιός φιλελεύθερος Μητσοτάκης. Έστω και αν ο Τσίπρας απέτυχε να κάνει όσα υποσχέθηκε. Ο φόβος ανατροπής του καθεστώτος υπερτερεί της εξαπάτησης, γι' αυτό και δεν βλέπεις διάχυτη αποστροφή προς το ΣΥΡΙΖΑ. Την έβλεπες όμως πριν για Σαμαρά και Βενιζέλο. Το αριστερό ψέμα απορροφήθηκε εν μέρει από το λαϊκό αμορτισέρ.

Σε περιβάλλον αντικαπιταλιστικής κουλτούρας είναι δύσκολο σε ένα κεντροδεξιό κόμμα με φιλελεύθερο ηγέτη να αποκτήσει ισχυρό ρεύμα, να γίνει δημοφιλές. Δυστυχώς για τη Δεξιά τα λάθη του παρελθόντος πληρώνονται. Όλα αυτά τα χρόνια πούλησε και αυτή σοσιαλισμό με το τσουβάλι και τώρα η λέξη καπιταλισμός δύσκολα βγαίνει από τα χείλη της. Δεν έδωσε ποτέ τη μάχη της ιδεολογίας και τώρα που χρειάζεται στηρίγματα δεν τα έχει. Η αριστερόστροφη κοινωνία είναι και δικό της δημιούργημα. Σήμερα αναζητά μια κρίσιμη μάχη στην τέως μεσαία τάξη που θα της εξασφαλίσει ισχυρή κυβέρνηση. Αμφίβολο αν θα τη βρει. Το ερώτημα είναι τι μπορεί να της υποσχεθεί. Περισσότερη ή λιγότερη οικονομική ελευθερία;

Πέφτει τα βράδια της Κυριακής ο Έλληνας για ύπνο αδημονώντας να ξυπνήσει και να πάει για δουλειά; Και ποια δουλειά; Αυτή που έχει ως αφεντικό την κυβέρνηση ή τον ιδιώτη; Και όταν τον πάρει ο ύπνος βλέπει όνειρα καπιταλιστικής ανάπτυξης ή σοσιαλιστικής μιζέριας; Όταν ξυπνά είναι ακόμα μετέωρος. Αυτός ο μετεωρισμός αποτυπώνεται σε όλες τις έρευνες. Η Ελλάδα ζει την κατάρρευση του δικού της σοσιαλισμού. Μόνο που δεν έχει αποφασίσει ακόμα με ποιους θα πάει και ποιους θα αφήσει. **Α**



ΒΟΥΝΤΟΥ

Ο Παναγής Παναγιωτόπουλος «διαβάζει» τη φωτογραφία

↑ Εικόνα από το ΣΕΦ κατά τον αγώνα μπάσκετ Ολυμπιακού - Αναντολού Εφές, με υβριστικά πανό κατά του τ. υφυπουργού Κώστα Ζουράρι, Απρίλιος 2017

Βρισκόμαστε στο «πέταλο» ενός κλειστού σταδίου, πολλαπλών χρήσεων που εγκαινιάστηκε τη δεκαετία του 1980 και του οποίου η ονομασία θυμίζει περισσότερο πρώην χώρα της σοβιετικής αυτοκρατορίας παρά σύγχρονη αθλητική εγκατάσταση της καθολικής, απενοχοποιημένης εμπορευματοποίησης του αθλητισμού, τον Απρίλιο του προηγούμενου έτους. Είμαστε στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας σε έναν αγώνα μπάσκετ της μεγάλης ομάδας του Ολυμπιακού. Στο άνω διάζωμα δεσπόζουν τα πάνινα πανό των τοπικών οργανώσεων των φιλάθλων, είναι πιστοί φίλοι της ομάδας και οπαδοί. Από αριστερά προς τα δεξιά βλέπουμε το τέλος της πάντοτε μεγάλης και ευκρινούς επιγραφής των βυρωνιωτών μελών της Θύρας 7 με έναν μαύρο διαβολάκο να ανεμίζει την ουρά του και να κραδαίνει τρίαίνα. Δίπλα η Μεσσηνία, διά της Μεθώνης, παρίσταται και αυτή και πιθανά κομίζει και τα εθνικά χρώματα της γαλανόλευκής μας σημαίας. Στη συνέχεια της παράταξης των ιδιαίτερων πατρίδων και αττικών τόπων ζωής επί του κιγκλιδώματος, η πυρηνική ολυμπιακή Νίκαια. Δίπλα οι οπαδοί με ειδικές ανάγκες έχουν απλώσει το δικό τους λάβαρο, που τροποποιεί το εμβληματικό αμαξίδιο των ΑΜΕΑ προσθέτοντας σφεντόνα σε εκείνον που δεν δύναται να περπατήσει μα μάχεται για ιδεώδη, για την ομάδα του και ενάντια στην εξουσία των «μπάσταρδων μπάτσων», μια και πάνω από το αμαξίδιο έχει τυπωθεί το αναρχίζον ακρωνύμιο της απέχθειας για την αστυνομία, ACAB - All Cops Are Bastards. Στο πλάι του τα σύνθετα εμβλήματα της λέσχης φιλάθλων της Χίου, το εκεί παράρτημα της Θύρας 7, που μαρτυρούν για έναν τρόπο ζωής: μια νεκροκεφαλή τυλιγμένη σε τουρμπάνι ερήμου, draft beer να αφρίζει, το πούλμαν της μετακίνησης των οπαδών και τέλος ο δαφνοστεφανωμένος έφηβος, η τοτεμική, ιερή και επίσημη παράσταση του Ολυμπιακού. Δίπλα τους μια πανκ νεκροκεφαλή από το Ρέντη. Στο κιγκλίδωμα του κάτω διαζώματος αντιπροσωπείες από το Αλιβέρι με τη δική τους σκοτεινή παραλλαγή του εφάβρου, καθώς και ένας λαμιώτης ερυθρόλευκος μασκοφόρος που θυμίζει παίκτη του κατς.

Και τα δύο διαζώματα έχουν μεγάλη πυκνότητα, στην τεράστια πλειονότητά τους νέοι άνδρες. Είναι όρθιοι και ενισχύουν την ομάδα τους, τραγουδώντας ή συνθηματολογώντας ρυθμικά, τους βλέπουμε με ανοικτά στόματα να φωνάζουν, κάποιοι χειροκροτούν. Δεν είναι ερυθρόλευκη ομοιομορφή στρατιά, ο καθένας εξατομικεύει πάνω στα ρούχα του και τα αξεσουάρ τη συμμετοχή του στον αγώνα. Ο καθένας συγκροτεί τη δική του ατομικότητα εντός του οπαδικού πλαισίου. Χωρίς καρναβαλισμούς, χωρίς αυτό που οδηγεί τη συμμετοχή σε μεταμφίεση (πλην του λαμιώτη μασκοφόρου) και παίγνιο, με περιβολή που είναι και της πόλης, ελαφρώς ενισχυμένη από τις μπλούζες ή τα σήματα της ομάδας και της Θύρας και του τοπικού της κλάδου, ο καθένας συνεισφέρει σε μια μάχη, έρχεται στο ραντεβού μιας συλλογικότητας που, ακριβώς επειδή τον εμπεριέχει με τη διαφορετικότητά του, επειδή είναι με κάποιον τρόπο ομόσπονδη, του επιτρέπει πυκνή ένταξη και βαθιά αλληλεγγύη με σύγχρονους όρους. Του επιτρέπει να είναι περισσότερο μαχητής παρά στρατιώτης. Ένας προ-νεωτερικός (τοπικός) πολέμαρχος παρά ένας στρατευμένος ιδεολόγος που υπηρετεί ένα σχέδιο.

Στο κάτω διάζωμα δεσπόζει ένα μεγάλο, ευκρινές και πολυεπίπεδο πανό που κυδαία υβρίζει τον Κώστα Ζουράρι. Από τη φωτογραφία απουσιάζει μια τελευταία λέξη από το πρώτο επίπεδο που μάλλον θίγει σκαία την οικογένεια του υβρισθέντος, σταθερή πρακτική εδώ και δεκαετίες στα ελληνικά γήπεδα. Ακόμα υβρίζεται πάνω στο γνωστό και ευαίσθητο για τους βορειοελλαδίτες μοτίβο της μακεδονικής ταυτότητας, εξοβελίζεται από τον εθνικό κορμό και ταυτόχρονα αμφισβητείται η πολιτική ισχύς της κυβερνητικής του θέσης. Το πανό λέει ότι η εξουσία που κατέχει ως υφυπουργός είναι αδύναμη, ψευδής, μη άξια σεβασμού. Μια εξουσία της πλάκας. Αυτό που δεν είναι εξουσία της πλάκας, το μαθαίνουμε αμέσως παρακάτω. Κράτος, δηλαδή εξουσία, είναι ο Ολυμπιακός.

Είχε βεβαίως προηγηθεί από την πλευρά του υφυπουργού Ζουράρι live υιοθέτηση και ερμηνεία γνωστού τραγουδιστού συνθήματος των οπαδών του ΠΑΟΚ που ξεκινάει «Βουντού, βουντού, βουντού και μια καρφίτσα μαύρη» για να καταλήξει στον φαλλικό ανασκολισμό των Ολυμπιακών και η επίσημη απάντηση του υπεύθυνου επικοινωνίας των Πειραιωτών που απειλούσε καθαρά με πολιτική και εκλογική αντεκδίκηση του κόσμου του Ολυμπιακού για τις προσβολές που δέχεται από το μέλος της κυβέρνησης. Είναι ο ίδιος που το 2015 είχε επισήμως και ρητά προτρέψει τους φίλους του συλλόγου να υπερψηφίσουν τη θριαμβεύουσα τότε ριζοσπαστική αριστερά. Η διαμάχη αυτή εξελίχθηκε, μορφοποιήθηκε και έλαβε όψεις της μεγάλης πολιτικής με την εμπλοκή των ιδιοκτητών των δύο ομάδων (Σαββίδη και Μαρινάκη) στα ΜΜΕ και εντέλει στην άμεση πολιτική αντιπαράθεση. Πριν λίγες μέρες ο Ζουράρις αναφώνησε ξανά το κυδαίο του «Βουντού, βουντού, βουντού» για τους Ολυμπιακούς και εξύβρισε ανδροπρεπέστατα και σεξιστικά και τους οπαδούς του έτερου ιστορικού σωματείου της Θεσσαλονίκης, τους Αρειανούς.

Πολλοί σπεύδουν να θεωρήσουν ότι πρόκειται για Πράσινους και Βένετους, όπως είχε πει μια φίλη, για να ποδοσφαιροποιήσει της πολιτικής. Σίγουρα η περιγραφή αυτή είναι και ρεαλιστική και επαρκής για να απλώσει και άλλο τη δημοκρατική μελαγχολία μας. Όμως τα πράγματα ίσως είναι ακόμα σκληρότερα, αν σκεφτούμε τα γεγονότα της σύγκρουσης Ζουράρι - φιλάθλων Ολυμπιακού και Άρη με διαφορετικούς όρους: μόνο αυτές οι ταυτότητες, οι «φιλάθλες», κινητοποιούν σήμερα και μορφοποιούν συλλογικά και συντεταγμένα συναισθήματα, μόνο οι ομάδες γίνονται χόανες διαμαρτυρίας και εναντίωσης. Διασπασμένοι μαχητές, έρημοι πολίτες, ασύνδετα κοινωνικά κομμάτια, ζοφερές ατομικότητες, προσωπικές παθολογίες της κρίσης, αναζητούν φυλάρχους, ειδικές ταυτότητες, τοτεμικές ηγεσίες, κάθετες δομές ανάληψης της ζωής τους, για να εκβάλλουν σε μια κάποια δημοκρατική δημοσιότητα. Ιερουργίες της βίας, κοινότητα συναισθημάτων, παράλληλες ιστορικές μνήμες της ομάδας, επιχειρηματίες που σαρώνουν και αποκτούν ιδιοκτησίες πάνω στη μετα- και νυν-σοσιαλιστική πραγματικότητα της χρεοκοπίας και της κατάρρευσης της κρατικής, εδαφικής και εθνικής κυριαρχίας, της ίδιας της δημοκρατίας. Αναμεσαιωνισμός με μικρούς ηγεμόνες, πολεμιστές φυλάρχους, πρίγκιπες, μάγους που μας έκαναν βουντού. ●



Οι κρυμμένες κουκουβάγιες

Ο **Δημήτρης Κάσδαγλης** γεμίζει την πόλη με ζωγραφισμένες πέτρες

Του Γιάννη Νέβε (panikoval500@gmail.com)



Ο Δημήτρης Κάσδαγλης είναι ένας εικονογράφος παιδικών βιβλίων, illustrator και σχεδιαστής κόμικς που επιδιέχεται, εδώ και λίγες εβδομάδες, σε ένα ongoing project: ζωγραφίζει κουκουβάγιες ή και άλλες, πιο πρωτόγονες μορφές σαν αρχαία ξωτικά, σε πέτρες που τις αφήνει κρυμμένες σε διάφορα σημεία της πόλης για να τις βρει ο κάθε περαστικός. Το σύμβολο της Αθήνας κρυμμένο σε πάρκα, παλιές πόρτες, επάνω σε μάρμαρα και παγκάκια, σε ράφια βιβλιοπωλείων ή σκαλοπάτια: μια όμορφη έκπληξη μέσα στο αστικό χάος. Ακολούθησα τις Κουκουβάγιες και τον δημιουργό τους, στο πέταγμά τους.

Πώς ξεκίνησε το project Κουκουβάγιες; Και πώς εξελίχθηκε; Ξεκίνησε ένα ηλιόλουστο μεσημέρι Νοέμβρη, που βγαίνοντας από τη θάλασσα με μια καταπληκτική ιδέα για ένα λογότυπο που δούλευα εκείνο τον καιρό, μην έχοντας χαρτί και μολύβι για να αποτυπώσω την έμπνευση, ζωγράφισα με ένα κομμάτι κάρβουνο πάνω σε ένα ξύλο που είχε ξεβραστεί στην ακτή. Ο χειμώνας πέρασε και με το που ξεκίνησε το καλοκαίρι άρχισα να μουντζουρώνω πέτρες συστηματικά. Πριν ή μετά το κολύμπι ζωγράφιζα με κάρβουνο μορφές τις οποίες, αφού φωτογράφιζα, αφήνα στην τύχη τους. Για μένα κρατούσα το στιγμιότυπο, το οποίο και κοινοποιούσα διαδικτυακά. Οι μήνες περνούσαν, οι φωτογραφίες πληθαίνανε, τα αιτήματα από φίλους για πέτρες επίσης. Για να μην έχω ζήλιες και γκρίνιες, οι κουκουβάγιες ήρθαν ως σολομώντεια απάντηση στο ποια μορφή θα έπαιρναν οι πέτρες εκείνες που θα αφήναν την παραλία.

Ποια είναι η κοινή γραμμή που ενώνει τα illustrations και τα κόμικς με τις Κουκουβάγιες; Η αγάπη μου για την αφήγηση, υποθέτω. Ιστορίες προσπαθώ να διηγηθώ, και στην μια περίπτωση και στην άλλη. Η διαφορά είναι ότι στα κόμικς ή σε ένα εικονογραφημένο βιβλίο υπάρχει μια ιστορία που λειτουργεί ως πυρήνας και ορίζει τις εικόνες και την ακολουθία τους. Αν ισχύει κάτι τέτοιο και με τις κουκουβάγιες, αυτό δεν το έχω ανακαλύψει ακόμα. Οι φωτογραφίες αυτές, που είναι στην ουσία εικονογραφήσεις, λειτουργούν αποσπασματικά για την ώρα και μου θυμίζουν περισσότερο καρτ-ποστάλ προερχόμενα από τον ίδιο αποστολέα, παρά κάποιο αφήγημα με συνοχή.

Γιατί Κουκουβάγιες; Γιατί, ως το ιερό ζώο της θεάς Αθηνάς, είναι σύμβολο της πόλης που γεννήθηκε και αγαπώ... γιατί κάποιος μου είχε δωρίσει μια κονκάρδα με κουκουβάγια όταν ήμουν παιδί, την οποία ακόμα έχω φυλαγμένη... για τον τρόπο που μπορούν να σε κοιτάζουν όλο ενδιαφέρον κατάματα, με βλέμμα διαπεραστικό και ελαφρώς ανακριτικό... γιατί το βλέμμα τους θυμίζει τον τρόπο που κοιτάζουν αρχαία ειδώλια με στόχο τη θέωση, την ένωση δηλαδή του Ανθρώπου με τον Θεό... γιατί ταυτίζονται με τη σοφία και συγγενεύουν με τους μπούφους. Γιατί είναι ταιριαστό οι πέτρες που αφήνουν την παραλία να παίρνουν μορφή πτηνού... γιατί πέρα από το συμβολικό τους χαρακτήρα, είναι πολύ απλές στο να τις σχεδιάσεις και ταιριάζουν στα βότσαλα που προτιμώ... γιατί ο χρυσός маркаδόρος που ήθελα να δοκιμάσω πάνω σε πέτρα, πάει με τα μάτια τους. Σε κάλυψα;

Σε ποια σημεία της Αθήνας αφήνεις τα έργα; Ιδανικό μέρος είναι ο λόφος του Φιλοπάππου. Μια τοποθεσία που αγαπώ πολύ και καταφεύγω όποτε νιώσω το τιμέντο να με πνίγει. Ο Βοτανικός Κήπος επίσης... είναι ιδανικές τοποθεσίες γιατί μπορώ να βρω τα υλικά μου εκεί με σχετική ευκολία, καθώς και να δημιουργήσω ανενόχλητος. Από εκεί και πέρα, αφήνω σε μέρη που συχνάζω ή όπου βρω ένα σημείο που να με εμπνέει για φωτογράφιση. Σε ένα καφέ, έναν μισογκρεμισμένο τοίχο, μια προτομή, ένα παγκάκι, ένα ρόπτρο... δεν τα κρύβω, τα τοποθετώ σε μάλλον κοινή θεά, αρκεί κανείς να είναι παρατηρητικός για να τα προσέξει.

Όλο αυτό το εξελισσόμενο project είναι μία ιστορία με πολύ χιούμορ. Υπάρχει χιούμορ στην Αθήνα; Είναι κάτι σαν τον Ηριδανό: κάνουμε ό,τι περνά από το χέρι μας να το εξαφανίσουμε, αλλά εκείνο κυλά γάργαρο υπογείως – μάρτυς μου η στήλη σου με τα Athens Voices κάθε εβδομάδα!

www.athensvoice.gr
Διαβάστε όλη τη συνέντευξη στο site

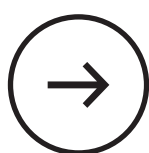


ΦΩΚΙΩΝΟΣ ΝΕΓΡΗ



Ο δρόμος
μου ή
οι ταινίες
που ονει-
ρεύομαι

Κείμενο - φωτό:
Μενέλαος Καραμαγγιώλης





Η **Τ. -του 3ου ορόφου- επιμένει** πως τα φυλακισμένα νερά στοιχειώνουν τις ζωές όσων μένουν εκεί κοντά. Στο υπόγειο της πολυκατοικίας μας (Φωκίωνος Νέγρη 26, χτισμένη το 1952 στη θέση θεάτρου «Φαντασία») υπάρχει ένα καταφύγιο: προφυλάξεις που προέκυψαν από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο· εκεί ακούς (και συχνά αναβλύζουν από τα θεμέλια) τα νερά του φυλακισμένου χειμάρρου που τον σκέπασαν στις αρχές του 20ού αιώνα – κανείς δεν είναι σίγουρος να πει ακριβώς γιατί. Ίσως για να αποφύγουν το άβολο «χώρισμα» της περιοχής στα δύο που απαιτούσε γεφυράκια, ίσως γιατί τα νερά προκαλούσαν τρόπο στη νέα πόλη που πάσχιζε να γίνει ευρωπαϊκή και πρωτεύουσα, ίσως γιατί τα ρέματα δεν ελέγχονται εύκολα. Έτσι σκεπάστηκαν βιαίως πάνω από 250 ποταμάκια στην Αθήνα κι η Φωκίωνος Νέγρη θα γινόταν, λέει, η «Βία Βένετο» της νέας πρωτεύουσας.

Κι όλα αυτά τα «λέει» και «λένε» που κυκλοφορούν σχετικά με τη Φωκίωνος Νέγρη μού αρέσουν πολύ, είτε ισχύουν είτε όχι, γιατί τροφοδοτούν δημιουργικά τη μυθολογία αυτού του δρόμου. Όλοι με ρωτούν γιατί μένω σε μια περιοχή που –τελευταία– τη θεωρούν ένα είδος γκέτο σ’ αυτόν τον παρηκμασμένο δρόμο που δεν κατάφερε να επανακτήσει τη φιλόδοξη και μεγαλοαστική αφηγηρία του.

Η εσωτερική μετανάστευση από την ελληνική υπαίθρο στα τέλη του 20ού αιώνα δεν τον άλλαξε κι η Φωκίωνος Νέγρη κράτησε πεισματικά το μεγαλοαστικό χαρακτήρα της για χρόνια ώσπου οι μετανάστες άλλων χωρών και ηπείρων στις αρχές του 21ου αιώνα έφεραν ένα νέο υπέροχο πολύχρωμο χαρακτήρα και μια ανυπόστατη φήμη εγκληματικότητας.

Εδώ στη Φωκίωνος Νέγρη ήρθα έφηβος κι εδώ κατοικώ ακόμα. Αλλά εδώ «κατοικούσα» και πριν, παιδί, μέσα από τις συχνές «αποδράσεις» μας από τη γειτονική πόλη όπου γεννήθηκα, τη Θήβα.

Ίσως είναι ο μόνος δρόμος (ή ένας από τους λίγους σ’ αυτή την πόλη) που σχεδιάστηκε από αρχιτέκτονες: γερμανικής παιδείας, λέει, γιατί οι αρχιτεκτονικές σπουδές στην Ελλάδα είχαν καθυστερήσει. Στην αρχή του δρόμου, στην Παττισίων, με θέα στην Ακρόπολη, έμενε ο γερμανολάτρης δικτάτορας πρωθυπουργός της εποχής. Κι ο δήμαρχος που το όνομά του πήρε τελικά ο δρόμος, όταν ολοκληρώθηκε.

Είχα σχεδόν ξεχάσει ότι ο παππούς μου επέβλεπε αυτά τα έργα γύρω στο ’30, διαμορφώνοντας τους κήπους της Φωκίωνος Νέγρη πάνω στο σκεπασμένο χείμαρρο (μήπως τελικά ήταν ποτάμι;). Είχε νοικιάσει, λέει, ένα δωμάτιο σε μονώροφο σπίτι στην αριστερή πλευρά του ποταμού-χειμάρρου, όσο κρατούσαν τα έργα. Το ’μαθα από την κυρία Α. που ’δωσε αυτό το σπίτι για αντιπαροχή, και τη συνάντησα γειτόνισσα στον 3ο όροφο, στο διαμέρισμα που νοίκιασα με άμεσες διαδικασίες για να στεγαστεί η ομάδα της πρώτης φιξιόν ταινίας που θα έκανα.

Η έρευνα της ομάδας του περιοδικού FLANEUR ήρθε απροσδόκητα και διάλεξε αυτό το δρόμο και «φώτισε» –σχεδόν αποκαλυπτικά– την ενήλικη ζωή μου κι έδωσε μια κατεύθυνση σε ένα αδιέξοδο που με ταλαιπωρεί τελευταία. Το δίλημμα και την αγωνία για το ποια θα ’ναι η επόμενη ταινία μου. Μ’ έκαναν να νιώσω την «υπόγεια» επιρροή του δρόμου αυτού στη ζωή μου. Κι αποφάσισα να πω την ιστορία αυτού του δρόμου σαν να είναι ιδέες για ταινίες που θα ήθελα να κάνω και που –έτσι κι αλλιώς– «κινηματογραφώ» καθημερινά με την κάμερα του κινητού μου για να ξεχαρμανιάζω.

Από το Sotris στην Κουίντα

Εδώ, σ’ αυτό το δρόμο ξεκίνησα να κάνω τις ταινίες που αγαπώ και να ζω τη ζωή που ονειρευόμουν κι οι ιστορίες αυτού του δρόμου στοιχειώνουν τις ιδέες που παλεύω να μορφοποιήσω σε σενάρια. Εδώ, σε ένα δρόμο κατασκευασμένο, που ό,τι κρύβει δεν το εξολοθρεύει: όπως τα σκεπασμένα νερά του υπόγειου χειμάρρου που συνεχίζει να κυλάει υπόγεια· όπως τους πρώτους ενοίκους του που τους πρόλαβα να πεθαίνουν υπέργηροι, πάντα σταθεροί στην «ιδεολογία» του «Φωκιωνεγρίτη»· και κυρίως διαπίστωσα με ποιους τρόπους δεν εξολοθρεύεται εύκολα το παρελθόν που

ελλοχεύει μέσα στις απίστευτες παραλλαγές των διηγήσεων όσων είδαν να δημιουργείται αυτός ο δρόμος, το κέντρο μιας περιοχής που άλλαζε: της Κυψέλης.

Στην αρχή έτρεχαν στα πλαϊνά του ορατά τα νερά του ποταμού που σκεπάστηκε· ύστερα κρύφτηκαν κι αυτά κι ο δρόμος έκλεινε τα απογεύματα για να βολτάρουν πάνω κάτω οι Αθηναίοι ακολουθώντας νοερά την κατεύθυνση των αυτοκινήτων. «Εδώ θα ζω όταν μεγαλώσω», δήλωνα στις παιδικές θερινές διακοπές που περνούσα σ’ αυτό το δρόμο εξαιτίας της θείας Αφροδίτης, τρώγοντας τις εξαιρετικές κασερόπιτες του κ. Ακτύπη και ψωνίζοντας κάτι αδιανόητο για την εποχή: ρούχα εισαγωγής, φερμένα κατευθείαν από το εξωτερικό, στο πρώτο «Σότρις»· όλα αυτά τα στοιχεία που μου επέτρεπαν να δηλώνω επιδεικτικά (και να πιστοποιώ) στην επαρχιακή πόλη που ζούσα τη μεταγκατάστασή μου οσοσούπω. Όπως έκαναν οι περισσότεροι επαρχιώτες μεταπολεμικά με αποτέλεσμα η Αθήνα να είναι πλέον η μισή Ελλάδα.

Ο μαρμάρινος σκύλος που πέρασε, λέει, έναν τυφλό απέναντι κι έγινε άγαλμα δίπλα στην –κάποτε– λίμνη με τους κύκνους, σήμα κατατεθέν σε σκηνές σινεμασκόπ ταινιών του ’60, ήταν μια απόδειξη πως ο κινηματογραφικός βίος διαδραματιζόταν στη Φωκίωνος Νέγρη που γινόταν συχνά φυσικό σκηνικό και πως οι σταρ κατοικούσαν εκεί. Όταν ο μπαμπάς μου μας έφερνε τις Κυριακές με ταξί να φάμε στη «Θράκα» ή στον «Γρύλλο», στα πεζοδρόμια της Φωκίωνος Νέγρη, ονειρευόμουν πως έτσι θέλω να ζω, περιτριγυρισμένος από τα σύμβολα της ζωής που με αφορούσε και περιείχε μέσα της ταινίες.

Κι έτσι με «κόλπο» έπεισα τους γονείς μου να μετακομίσω στην Αθήνα νωρίς. Στην αρχή ήρθα, μαθητής, σε ένα δρόμο δίπλα. Οι εγκατεστημένοι Φωκιωνεγρίτες δεν επέτρεπαν να εισχωρήσει κανείς εύκολα στο «άβατο» που είχαν στήσει: τα σπίτια προς ενοίκιαση ήταν ελάχιστα. Αλλά καθώς το σχολικό μου ανεβόκατέβαινε κάθε πρωί και κάθε μεσημέρι ολόκληρη τη Φωκίωνος, την παρατηρούσα εξονυχιστικά· κατέγραφα κάθε λεπτομέρειά της. Το άγαλμα του Τόμπρου στο σιντριβάνι: μια γυναίκα που απενοχοποιεί τα στέρεα και ογκώδη κάτω άκρα στην, καταδυναστευμένη από αδύνατα μοντέλα, δεκαετία του ’60. Τις πρώτες κούκλες με κίνηση στα χέρια στις βιτρίνες των μπουτίκ – ξενόφερτες λέξεις που εισέβαλαν με φόρα στην πόλη. Το μπαρ «Κουίντα» που επέμενε να εισάγει τη νέα διασκέδαση στους Αθηναίους προσχωρώντας σε νέα μουσικά είδη. Επιτέλους ένα ιταλικό εστιατόριο –ίσως το δεύτερο της Αθήνας– με αληθινές ιταλικές γεύσεις, όχι παραποιημένες από την ντόπια κουζίνα. Υπαίθρια τραπέζια που μπορούσες να τρως κάτω από δέντρα μέσα σε μια πόλη που τσιμεντοποιούνταν ασφυκτικά. Εφηβικές ροκ συναθροίσεις στο «Π» – έναν αυτοσχέδιο υπαίθριο πυρήνα ανταλλαγής ροκ μουσικής, κάτι σαν προάγγελο του ίντερνετ και του Youtube.

Κι όμως η δική μας Dolce Vita θα εξελισσόταν διαφορετικά από εκείνη, της Ρώμης. Η δεκαετία του ’80 ερχόταν με διαφορετικές απαιτήσεις. Ο δρόμος πάλιωνε με μια παρακμή αναπότρεπτη, και τα χαχαροπλαστεία όπου κάναμε τα πρώτα εφηβικά dates άρχισαν να αδειάζουν και να κλείνουν. Μόνο το φωτογραφείο «Ελίτ» επέμενε να εκθέτει τις ασπρόμαυρες φωτογραφίες των σταρ στη βιτρίνα του. Τότε είναι που σαρωτικοί δήμαρχοι άρχισαν να φαντασιώνονται τη Φωκίωνος Νέγρη αποκλειστικά πεζοδρόμο, προχειροφτιαγμένο, που όλο επανεξετάζονταν, ξηλωνόταν και ξαναφτιαχνόταν. Κι εμείς μεγαλώναμε.

Ο δρόμος έμοιαζε να χάνεται στο «άβατο» ενός κόσμου που δεν ήξερε πώς να αλλάξει. Πάνω σε ένα μηχανάκι το ’σκαγα κάθε βράδυ από τη Φωκίωνος Νέγρη με προορισμό τις νέες must περιοχές της πόλης. Τότε ήταν που ένας σπουδαίος ηθοποιός, ο Λευτέρης Βογιατζής, διάλεξε την περιοχή –που ξέπεφτε– για να σκηνοθετήσει άγνωστα θεατρικά έργα σε ένα διαμέρισμα, στο ισόγειο μιας πολυκατοικίας, όπου τελικά έστησε ένα δυναμικό θέατρο. Εκεί οριοθετήθηκε μια νέα «επανάσταση» μαζί με την απενοχοποίηση στο ελληνικό θέατρο. Οι ιστορίες του Λευτέρη γίνονταν η ζωή μας κι ένας τρόπος να διαχειριζόμαστε τα αδιέξοδά μας χωμένα στα αδιέξοδα των δρόμων της πόλης μας.

Η ελληνική Ταινετσιτά

Στο τέλος του περασμένου αιώνα αποφάσισα να κάνω μια ταινία για σκοτοδίνες και για τον τρόπο που οι έρωτες της Αθήνας επηρεάζονται από τους περίπλοκους αρχιτεκτονικούς σχηματισμούς της: το «Black Out». Κανείς παραγωγός δεν εμπιστευόταν ένα τέτοιο σχέδιο. Η παρηκμασμένη κι αναποφάσιστη (στο τι θα γίνει) Φωκίωνος Νέγρη –πεζοδρόμος πια– έδωσε «στέγη» σε μια ομάδα αυτοσχέδιων παραγωγών που ξεκινήσαμε με τη φόρα της άγνοιας ένα παράτολμο σχέδιο. Παρακινητής η Χάνα Συγκούλα, που είδε σ’ αυτό τον δρόμο μια υπόγεια δύναμη, κρυμμένη, αντίστοιχη, έλεγε, μ’ αυτή του Βερολίνου λίγο πριν την ενοποίηση των Γερμανιών, το 1989, κι αποφάσισε να συμμετάσχει δυναμικά στην πρώτη ταινία ενός νέου έλληνα σκηνοθέτη. Ενώ όλοι στοιχημάτιζαν πως η ταινία δεν θα γίνει ποτέ, ο πεζοδρόμος έγινε απρόσμενα το γραφείο μας κι από τότε δεν κατάφερα να φύγω ακόμα.

Τα ξενύχτια της ομάδας έβρισκαν καταφύγιο τους χειμωνιάτικους μήνες στη Φαίδρα Νο 1, όπου άκουγες να χτυπάνε τα αυγά της ομελέτας που παράγγειλες, και το καλοκαίρι στα υπαίθρια τραπέζια της Φαίδρας Νο 2, εκεί που ο πεζοδρόμος της Φωκίωνος Νέγρη έμοιαζε να σου προσφέρει δείπνο σε εξοχικό θέρετρο. Μια οικογένεια αδελφών από την Ήπειρο είχαν τις δύο γειτονικές Φαίδρες και σύντομα άρχισαν να μας διηγούνται ποιοι είχαν περάσει από τα μαγαζιά τους, πόσους σταρ του εμπορικού ελληνικού κινηματογράφου είχαν ταΐσει από το ’60 όταν ξενυχτούσαν εκεί μετά τα γυρίσματά τους. Τότε που η Φωκίωνος Νέγρη έμοιαζε με μια ιδιότυπη ελληνική Ταινετσιτά όπου κατοικούσαν ηθοποιοί, σκηνοθέτες κτλ.: τα μέλη μιας κινηματογραφικής κοινωνίας που αποδεκατίστηκε στη δεκαετία του ’70 με τον ερχομό του βίντεο που συνέπρεσε συμπτωματικά με την πεζοδρόμηση της Φωκίωνος. Όλοι αυτοί οι «κινηματογραφιτζήδες» μετακόμισαν. Εκτός από μια τολμηρή σταρ της εποχής που δεν έφυγε ίσως γιατί έμεινε ανύπαντρη κι ο δρόμος είχε αρχίσει να μετατρέπεται σε δρόμο φιλικό στους εργένηδες: την Άννα Καλουτά, ηθοποιό, τραγουδίστρια και χορεύτρια που μέχρι να πεθάνει στα 103 της, ντυμένη λαμπερά και πένθημα με κατακόκκινο κραγιόν στα χείλη, έπινε τον καφέ της στο «Σπιτικό» λίγο πριν ξεκινήσει για την επόμενη κηδεία φίλου, συνάδελφου ή παλιού εραστή της. Πρόλαβε να τους ξεπροβοδίσει σχεδόν όλους τους παλιούς σταρ ενώ συγχρόνως αποκαθιστούσε τα παλιά κλέη του δρόμου έως τις αρχές του 21ου αιώνα βολτάροντας με το πανομοιότυπης ράτσας σαλονάτο, ολόλευκο, μικροσκοπικό σκυλάκι της – σύμβολο μιας εργένικης κινηματογραφικής ματαιοδοξίας που είναι αναγκαία για να κάνει κανείς ταινίες εκτός οργανωμένης βιομηχανίας και για να τολμήσει μεγαλόπνοα σχέδια. Το θέατρο που η ίδια έχτισε στην περιοχή χρεοκόπησε, έγινε κινηματογράφος και σήμερα είναι ένα τεράστιο σούπερ μάρκετ. Σε μια περιοχή που κάποτε μόνο τα θερινά υπαίθρια σινεμά της ξεπερνούσαν τα 140. Η αθηνα-

ϊκή Τσιντσιτά είχε δώσει τη θέση της σε μικρές θεατρικές σκηνές: 4 νέες σκηνές ξηπήδησαν στο σταυροδρόμι που ο Βογιατζής έστησε το δικό του, στην ίδια περιοχή που κάποτε πρωτοέστησε τη Μάντρα του ο Αττίκ.

«Τραγουδάνε οι νέγροι στη Φωκίωνος Νέγρη»

Δεκαετίες μετά την άνοδο του ελληνικού κινηματογράφου που συνέπρεσε με την πρώτη ακμή της Φωκίωνος Νέγρη, εμείς παλεύαμε για ένα νέο ανεξάρτητο σινεμά στον ίδιο δρόμο, σε μια χώρα που δεν κατάφερε ποτέ να κάνει τον κινηματογράφο βιομηχανία. Τότε άρχισα να νιώθω πως αυτός ο δρόμος μπορεί τελικά να φτιαχτηκε για να «στεγάσει» αυτό το ιδιότυπο αμάλγαμα από διαφορετικούς πολιτισμούς που μαζεύονται στις σύγχρονες μεγαλουπόλεις και τις διαφορετικές «γλώσσες» που απαρτίζουν τον ελληνικό κινηματογράφο.

Μια σειρά τυχαίων συμπτώσεων σε σχέση με το παρόν και το παρελθόν αυτού του δρόμου ξεκαθάριζαν μέσα μου τα δικά μου μπερδέματα σχετικά με το τι θα πει «κινηματογράφος» και τι θα πει «ζωή» και πώς ζει κανείς κάνοντας σινεμά σε μια χώρα σαν τη δική μας, σε μια γειτονιά που αποκλειόταν σιγά-σιγά όλο και πιο πολύ από την πρωτεύουσα που την περιέχει: μια γειτονιά με κέντρο της έναν φτιαχτό δρόμο που σκεπάζοντας έναν χείμαρρο την ένωσε με την Αθήνα, και τώρα μοιάζει να τη «χωρίζει» σαν να 'ναι ένα αυτόνομο κρατίδιο. Φταίνε, λέει, οι μετανάστες κι οι πρόσφυγες που άρχισαν να βρίσκουν καταφύγιο πέριξ της Φωκίωνος Νέγρη. Ο ερχομός τους στη γειτονιά μας ίσως οφείλεται στα πολλά και φτηνά υπόγεια, ίσως στην πληθώρα διαθέσιμων κατοικιών σε μια πυκνοκατοικημένη περιοχή που ανταγωνίζεται το Περίκιο στις στατιστικές και που οι πρώτοι κάτοικοί της το «'σκασαν» για τα προάστια στο τέλος του 20ού αιώνα, ίσως στο ότι η περιοχή με έναν δικό της τρόπο μοιάζει φιλική στον «ξένο», ίσως όμως τελικά και να οφείλεται στο λογοπαίγνιο που δημιουργήσε τον σατυρικό στίχο του δημοφιλούς τραγουδιού «τραγουδάνε οι νέγροι στη Φωκίωνος Νέγρη...».

Αρχιτεκτονική του Μεσοπολέμου

Οπως και νά 'χει ο δρόμος άρχισε να μετατρέπεται τα παλιά ζαχαροπλαστεία του σε αλλεπάλληλες καφετέριες κι ο καφές (φραπές στην αρχή και φρέντο στη συνέχεια), όποια ώρα της μέρας, γίνεται μια δικαιολογία εξόδου και συναντήσεων μεταξύ του ντόπιου και του ξένου εξωτικού στοιχείου που αυξάνει πέριξ του πεζοδρόμου. Κι όσο οι ανυπόστατες φήμες περί της επικινδυνότητας της περιοχής φουντώνουν, όσο οι νέοι «ξένοι» επανδρώνουν τη γειτονιά, όσο οι «γηνεείς» της περιοχής μετακομίζουν μαζικά στα νέα κέντρα στα προάστια της πόλης, η επίδοξη Τσιντσιτά

της Αθήνας, η Φωκίωνος Νέγρη, αρχίζει να στεγάζει ξανά κινηματογραφικά γυρίσματα: διαφημιστικά, κινηματογραφικές ταινίες που αναπάντεχα «σκίζουν» στο φοβισμένο ελληνικό box office, τηλεοπτικές σειρές, ντοκιμαντέρ, video clips κι ό,τι άλλο απαιτεί έτοιμα σκηνικά που δεν χρειάζονται κοστοβόρες παρεμβάσεις. Τα φτηνά σπίτια, τα παρατημένα διαμερίσματα, τα αρχιτεκτονικά ίχνη ενός μοντερνισμού που φρέναρε ο Β' Παγκόσμιος πόλεμος γίνονται το σκηνικό για κάθε είδους παραγωγή σε μια γειτονιά που διεκδικεί ξανά τον τίτλο της Τσιντσιτά.

Σε μια πόλη, όπου μέσα σε έναν αιώνα αύξησε τους –αρχικά– 20.000 κατοίκους της σε 5.000.000 χωρίς κανένα σχεδιασμό, όπου η δικτατορία του '70 έδωσε το δικαίωμα σε μηχανικούς να χτίζουν σπίτια χωρίς αρχιτέκτονες, η Φωκίωνος Νέγρη και η πέριξ περιοχή της διεκδικούν τη θέση ενός δειγματοληπτικού «καταλόγου» εξαιρετικών κατοικιών που περιλαμβάνει όλα τα αρχιτεκτονικά είδη της πρωτεύουσας καλά σχεδιασμένα: εκεί μπορεί να συναντήσει κανείς τις πιο ενδιαφέρουσες στιλιστικές αναζητήσεις των αρχιτεκτόνων του μεσοπολέμου. Αυτά τα κτίρια στέκουν ακόμα –συνήθως παρατημένα αλλά ατόφια– και διεκδικούν –εκτός από σκηνικό ταινιών– ένα νέο μέλλον δυναμικό, όπως και η ίδια η πόλη. Τότε είναι που νέοι καλλιτέχνες αρχίζουν να εγκαθίστανται –δειλά αλλά σταθερά– στην περιοχή και αποφασίζουν πως θέλουν να ανιχνεύσουν το χαοτικό πολεοδομικό σχηματισμό της πόλης μας μέσα από τη μετάβαση μιας αστικοποιημένης πυκνοκατοικημένης περιοχής στο επόμενο κι απρογραμμάτιστο στάδιό της. Είναι η στιγμή που η κρίση παγιδεύει τη νεοελληνική κοινωνία ξανά με απειλές έξωθεν κι εντός, με παλινδρομήσεις και μπερδέματα και αδιέξοδα που αφορούν ντόπιους και μετανάστες-ντόπιους.

Η ομάδα μας κάνει –πάλι με έδρα τη Φωκίωνος Νέγρη– μια άλλη ταινία, το «J.a.c.e.», για μπερδεμένους λιμνινικά ορφανούς ελέφαντες: στα σύνδρομά τους ανακαλύπτουμε τον εαυτό μας και την πόλη μας και την ιστορία του δρόμου μας. Το σενάριο μέσα από αληθινές ιστορίες αποτυπώνει πώς το πλαστό life style, στην αλλαγή της χιλιετίας, εμπορεύεται μετανάστες και πρόσφυγες. Η κρίση διακρίνεται έντονα στον πεζοδόρο που ερμηνώνει παράλογα νωρίς τα βράδια, φαίνεται στα παγκάκια που γεμίζουν κόσμο που δεν έχει να πληρώσει έναν καφέ για να κάτσει στα τραπέζια, στο νέο «επάγγελμα» των ανθρώπων που ψάχνουν στα σκουπίδια για να εμπορευτούν ό,τι βρουν, στους άστεγους που αρχίζουν να εποίκίζουν (για πρώτη φορά στην ιστορία της) τη Φωκίωνος Νέγρη. Η αγαπημένη μου ποιήτρια Τζένη Μαστοράκη, που 'ρθε να μείνει στη γωνία του δρόμου, ανάμεσα στις μεγάλες σιωπές της, με ένα σπουδαίο κείμενο έστρεψε το βλέμμα μας πάνω σε εκείνους που εμπορεύονται τα σκουπίδια: τους εντοπίζει πρώτη, κι ύστερα στα καφέ του πεζοδρόμου ολοκληρώνει μια νέα μετάφραση του «Catcher in the rye» του Σάλιντζερ στα ελληνικά, σαν έναν τρόπο να αντισταθεί κανείς αμφισβητώντας καταρχήν. Νέα παιδιά για οικονομικούς λόγους επιστρέφουν από τα προάστια στα παρατημένα διαμερίσματα των γονιών τους στην περιοχή, σπίτια διαθέσιμα πουλιούνται και νοικιάζονται στη Φωκίωνος Νέγρη, ξένοι καλλιτέχνες σπιτώνονται σε ιδιότυπα καλλιτεχνικά residencies του δρόμου, και ξαφνικά γίνεται εύκολο να παρκάρει κανείς γύρω από τον πεζοδόρο – πράγμα που απαιτούσε συνήθως 20 λεπτό. Κάπου εκεί μέτρησα 3 ταινίες, 3 ντοκιμαντέρ, 6 διαφημιστικά, 2 τηλεοπτικές σειρές να γυρίζονται ταυτόχρονα στο δρόμο και στη γειτονιά, τουλάχιστον 7 θέατρα να ανεβάζουν παραστάσεις και τους περιπατητικούς θεατές του «X apartments» του Fast Forward Festival να εναλλάσσονται ανά δύο σε παραστάσεις σε 8 διαμερίσματα της περιοχής με τελευταίο σταθμό το Άσυλο Ανιάτων, το –κάποτε– σπίτι του Γάλλου πρέσβη και του πρωθυπουργού στον 19ο αιώνα κι έπειτα το πρώτο φιλανθρωπικό ίδρυμα της πόλης. Αν μπορούσα να αρχίσω αύριο την επόμενη ταινία μου ήρωας θα 'τανε ο Παναγιώτης, 45 χρόνια στο Άσυλο, καθηλωμένος σε μια αναπηρική πολυθρόνα με τα χέρια δεμένα, δίχως καθαρή ομιλία. Κάθε πρωί με μικρές άναρθρες κραυγές καταφέρνει μόνος να βρει τον «οδηγό» του που θα τον μεταφέρει από το Άσυλο στον πεζοδόρο για να πιει τον καφέ του. Με απίστευτη επικοινωνιακή επινοτικότητα

υποδεικνύει ο ίδιος στον «οδηγό» του –που σπρώχνει το καρότσι του– από πού να περάσει αφού συνήθως είναι εμποδισμένη η προσέλαση των αναπήρων. Του αρέσει να κάθεται απέναντι στα σιντριβάνια της Φωκίωνος Νέγρη και βρίσκει τρόπο να πλησιάσει το καλαμάκι του φρέντο με τα χέρια ενώ τα χέρια του παραμένουν δεμένα στην πολυθρόνα. Αυτή η ιδιότυπη φωκιωνεργική επινοτικότητα μετατρέπει τους καλοκαιρινούς μήνες τα σιντριβάνια αυτά σε πισίνες για τα παιδιά που δεν μπορούν να πάνε στη θάλασσα: ακόμα και στις πιο κοντινές παραλίες.

Το κέντρο του κόσμου

Εφηβοι-παιδιά μεταναστών 2ης γενιάς, που η ελληνική πολιτεία τούς αρνείται ιθαγένεια (το ίδιο κάνει κι η πατρίδα καταγωγής τους αφού μεγάλωσαν εδώ), διεκδικούν πια τη θέση τους στον πεζοδόρο σε μπαρ με ναργιλέδες κι εξωτικές μουσικές. Συχνά τα βράδια στήνουν 5λεπτους νηρούς εμφύλιους που ακούγονται σαν αιφνίδιες διαδηλώσεις στον πεζοδόρο. Φήμες λένε πως οι περιέργες ράτσες μεγαλόσωμων σκυλιών, που άρχισαν να κυκλοφορούν τελευταία στην περιοχή, παίρνουν μέρος σε κρυφές κυνομαχίες οργανωμένες από συμμορίες παιδιών που τα θεωρούμε παρίες και αόρατα αλλά αυτά μεγαλώνουν εδώ και μιλάνε ελληνικά. Τις Κυριακές οι οικογένειες από την Αφρική ντύνονται λαμπερά και κατεβαίνουν τον πεζοδόρο στήνοντας υπέροχες αυτοσχέδιες «παρελάσεις» που καταλήγουν σε μια μελωδική λειτουργία στην Καθολική εκκλησία στην οδό Επτανήσου. Σύλλογοι ντόπιων ψάχνουν τον τρόπο που θυμάται κανείς, που γίνεται λειτουργικός, που ξαναζωντανεύει το ρημαγμένο τόπο τους κι οργανώνουν συμμετοχικές δράσεις και υπαίθριες προβολές ταινιών στον πεζοδόρο, ανοιχτές στο κοινό. Ο Άστον Κούτσερ που 'μεινε, λέει, στην απέναντί μου πολυκατοικία, επιμένει με σχολία του (στο σάιτ ενοικιάσεων του διαμερίσματος που έμεινε) πως η Φωκίωνος Νέγρη είναι υπέροχη «διακοπές» στην πόλη: σε μια πόλη που δεν βρήκε ακόμα τον τρόπο να 'ναι πρωτεύουσα και φιλική αλλά σίγουρα είναι πάντα περιπετειώδης και ερωτική. Χρόνια το έψαχνα ώπου το βρήκα να νοικιάζεται δίπλα στο σπίτι μου με είσοδο καλυμμένη από έναν μουσαμά: το υπόγειο σινεμά «Νέγκρο», διάσημο για τις αισθησιακές προβολές του και την αποθέωση του Γκουσκούνη από θαυμαστές. Ο ένας του τοίχος κρύβει την κοίτη των κρυμμένου ποταμού. Όταν με ρωτούν γιατί μένω εδώ απαντάω με τη φράση του Χρήστου Βακαλόπουλου, που έλεγε πως η Κυψέλη είναι το κέντρο του κόσμου. Ο αρχιτέκτονας Νίκος Καββαδός το εντόπισε αυτό το κέντρο, λέει, εκεί που το κρυμμένο ποτάμι συναντάει την Επτανήσου, ενδεχομένως τον μόνο δρόμο της πόλης που η αρχή του και το τέλος του ορίζονται από δύο μνημειακές εκκλησίες με σπάνιο Κόντογλου μέσα. Ίσως όμως όλα αυτά να είναι απλώς σουσουδίστικες δικαιολογίες για να μην ομολογήσω πως μένω στην Κυψέλη γιατί έχει ακόμα φτηνά σπίτια και γιατί σ' αυτή την περιοχή δεν ξιπάζεται κανείς, ούτε ξεγελιέται πως είναι άλλος, και κυρίως δεν ξεχνά πως παραμένει ξένος κι επαρχιώτης στην πρωτεύουσα.

Ίσως να φταίει αυτό το υπόγειο κρυφό ποτάμι (μήπως είναι χείμαρρος;) που οι ταινίες που κάνω τώρα ψάχνουν τους αόρατους κρυφούς αξιοσημείωτους αυτής της πόλης και τον τρόπο που οι ζωές τους γίνονται διαδραστικά παραδείγματα ζωής και πολιτικής αφύπνισης. Καθημερινά φωτογραφίζω απέναντι απ' το σπίτι μου με το κινητό μου έναν –αιφνίδια– κορμμένο κορμό ενός άρρωστου δέντρου περιμένοντας να δω πότε θα ξαναβγάλει φύτρες. Ίσως είναι η ανάγκη μου να νιώσω πως αυτά τα υπόγεια νερά συνεχίζουν να τροφοδοτούν και να καθορίζουν το δρόμο μας και πως είναι σαν να ζούμε σε μια παραλία ή πάνω σε ένα δρόμο-σχεδία που επιπλέει στο νερό και μαζί επιπλέουμε κι εμείς και τα σπίτια μας κι οι ζωές μας. Έτσι είναι οι ταινίες που ονειρεύομαι: κι αυτός είναι ο δρόμος μου. Κι αν κάτι με εμποδίσει να ξανακάνω ταινία, όπως τη φαντάστηκα, μέσα στο κινητό μου θα 'ναι κλειδωμένες οι ιδέες κι οι ταινίες που δεν έκανα αλλά που κάνω κάθε μέρα: οι πιο πολλές με αφορμή κι αφετηρία αυτό το δρόμο. **A**

Κ

Υ

Ψ

Ε

Λ

Η

η διαχρονική

Ένα μωσαϊκό κατοίκων, νοικοκυραίων μεταναστών, φοιτητών του Erasmus, τουριστών Airbnb. Η γειτονιά είναι έτοιμη να βρει την παλιά της αίγλη.

Του **Κωνσταντίνου Ματσούκα**

Φωτό: **Γιάννης Οικονόμου**

Φωτό καταστημάτων: **Σοφία Παπαστράτη**



Διασχίζοντας το Πεδίον του Άρεως, το κατώτατο όριο της Κυψέλης, σταματώ και βγάζω το καπέλο στην Ατυπη Συνέλευση των Σκύλων. Κάθε ράτσα, κάθε σχήμα, χρώμα και μέγεθος έρχονται καθημερινά με τους ιδιοκτήτες τους στον ανοικτό χώρο κάτω από την πλατεία Πρωτομαγιάς μπροστά στο «Άλσος» (πάλαι πότε θερινό θέατρο) για να συμμετέχουν σ' ένα αυτοσχέδιο πάρτι. Μάτια που λάμπουν από κοινωνικότητα, ξέφρενα κυνηγητά και κρεμασμένες γλώσσες, κορμιά που χαίρονται απ' άκρη σ' άκρη. Αδύνατον να μη σε αγγίξει η ενέργεια που εκλύουν.

Μπαίνω κατόπιν στην αγαπημένη Βαβέλ, όπου ένας καινούργιος αέρας ννέει, ίσως μια δειλή ννοή μόνο, που πρέπει να ζει εκεί για να τη νιώσεις. Τα νεοκλασικά της έχουν αρχίσει να συντηρούνται. Οι πληθυσμοί μεταναστών που συναθροίζονταν στους κοινούς χώρους έχουν αραιώσει, όλο και περισσότεροι μετανάστες προάγονται στην τάξη των νοικοκυραίων και ποντάρουν στη μόρφωση των παιδιών τους. Το Μπαγκλαντές, η Βουλγαρία, η Ρωσία, η Αφρική έχουν ανοίξει ραφτάδικα, mini-market, κουρεία. Το άνοιγμα του καινούργιου κτιρίου της ΑΣΟΕ στην οδό Τροίας πριν δυο χρόνια, και το πρόγραμμα υποτροφιών Erasmus, έχουν φέρει εδώ νέα παιδιά απ' όλη την Ευρώπη. Η Ιταλία συγκατοικεί με τη Γαλλία και δημιουργούν τα δικά τους στέκια για καφελάτε και κρουασάν. Γίνονται τακτικοί θαμώνες στην αναβαθμισμένη πλατεία του Αγ. Γεωργίου, όπου δείχνουν με το δάχτυλο και σχολιάζουν πώς το κυκλικό σχήμα της πλατείας καθρεφτίζεται στις καμπυλωμένες προσόψεις των κτιρίων. Περισσότερο από άλλες περιοχές στην πόλη, η Κυψέλη δείχνει να κερδίζει, έστω αργά κι επίπονα, το στοίχημα της πολυπολιτισμικότητας.

Είναι μια εξέλιξη που δύσκολα θα μάντευε κανείς κοιτώντας την Κυψέλη του '50, '60 και '70. Εκείνο το κράμα από παλιά αίγλη και εργατικό υπόβαθρο, πολυτελή οροφωδιαμερίσματα στη Φωκίωνος και τη Δροσοπούλου, τις ιδιωτικές κατοικίες Σαντορινιών και Ναξιωτών που έρχονταν να ξεχειμωνιάσουν στην Αθήνα, κι ενδιάμεσα, τις πολυκατοικίες χωρίς ταυτότητα που κτίστηκαν με τις αντιπαροχές του '60. Ανέκαθεν ένα μωσαϊκό, ακριβώς αυτό που λέει το όνομά της, με έντονη κοινωνική και πολιτιστική ζωή, πυκνός αστικός ιστός όπου διέγραψαν τις λαμπρές τροχιές τους στέκια όπως η Quinta και το Media Luz, σινεμά όπως το Ριάλτο, το Κυψελάκι και η Λουζιτάνια (όπου γενιές ολόκληρες γαλουχήθηκαν με καράτε και Γκοτζίλα, πριν το μετατρέψει σε θέατρο ο Κολάτος), και καφετέριες όπως ο Φλόκας και η Φαίδρα (με θαμώνες τον Τσιφόρο, τον Ελύτη και άλλους)...

Δεν είναι όμως μόνο τα κοσμικά μαγαζιά που οι παλιοί Κυψελιώτες αναθυμούνται με τρυφερότητα. Είναι και τα μανάβικα, ψαράδικα και μπακάλικά της Κεντρικής Αγοράς στη Φωκίωνος όπου για δεκαετίες ο κόσμος συνδύαζε τα ψώνια με τον καφέ. Είναι τα πάμπολλα θερινά σινεμά, τα υπόγεια ταβερνάκια με το μεταπολιτευτικό τους μπουζούκι, τα μπιλιαρδάδικα με τα πρώτα ηλεκτρονικά παιχνίδια στην Κεφαλληνίας (με ονόματα όπως Wembley και Monte Carlo), το παλαιότερο όλων, καφενείο-θεσμός Κοσμικών, εκεί που η Φαιδριάδων εκβάλλει στην πλατεία Κυψέλης. Ακόμα, τα μπαράκια με κονσομασιόν κοντά στην Πατψίων κι οι άφθονες χαρτοπαικτικές λέσχες, πολλές ιδιωτικές με τον οικοδεσπότη να παίρνει γκανιότα, δηλαδή ποσοστά από τους κερδισμένους... Ένα καθαρά αστικό σύμφυρμα όπου, στις δεκαετίες άνθησης της Κυψέλης, η κοινωνικότητα αποδεικνυόταν ισχυρότερος δεσμός από πολιτικές διαφορές και αντίπαλες ομάδες. Όπου, επίσης, παρά το εν πολλοίς άσωτο ήθος του προαστίου, οι πόρτες των ανθρώπων παρέμεναν ξεκλείδωτες μέχρι και μέσα στη δεκαετία του '80!

Αυτοί οι καιροί έχουν, ναι, περάσει ανεπιστρεπτή. Η θέα της βορειοαφρικανικής djellaba και ο ήχος του djembe έχουν πια μπολιάσει την ντόπια αστική κουλτούρα. Τα αφρικανά πιτσιρίκια, τα στολισμένα από τους γονείς τους για την κυριακάτικη λειτουργία στην Επτανήσου, είναι από μόνα τους μια εθνολογική μελέτη. Όμως ο παλιός τρόπος ζωής έχει αφήσει πίσω μια πατίνα που δεν χάνεται εύκολα, παρόλες τις ζυμώσεις και προκλήσεις των τελευταίων χρόνων. Στο γύρισμα του αιώνα το προάστιο λογιζόταν ανάμεσα στα πιο πυκνοκατοικημένα του πλανήτη! Παρά την εισροή νέων, και λιγότερο προνομιούχων, πληθυσμών, παρά την απειλή, πραγματική και φανταστική, της ξενότητας, οι ζυμώσεις δείχνουν να έχουν εδραιώσει τόσο την ανθεκτικότητα όσο και τη φιλοξενία της σημερινής Κυψέλης.

Τα ενοικιαστήρια που αφθονούσαν στις προσόψεις των πολυκατοικιών τώρα πια σπανίζουν γιατί, όπως εξηγούν οι μεσίτες, έχει αυξηθεί η ζήτηση για στέγη. Εάν ένας αλλοδαπός πλέον δυσκολεύεται να βρει σπίτι να νοικιάσει είναι επειδή τα νοίκια έχουν πάρει ξανά την ανιούσα, και ο θεσμός του Airbnb γνωρίζει τεράστια εξάπλωση. Ντόπιοι επαγγελματίες εν μέσω της πάλης τους με τις τρέχουσες συνθήκες της σκαιής φορολογίας πιστοποιούν ότι, ναι, η Κυψέλη έχει τις βάσεις για ν' ανέβει. Σε κάθε περίπτωση, η ίδια της η αρχική πολυμορφικότητα δείχνει να της παρέχει ένα διαχρονικό προνόμιο. Καθώς δεν ήταν, και δεν πρόκειται να υπάρξει, ομογενοποιημένη, η Κυψέλη παραμένει ανεπιτήδευτη! Μένει να δούμε πώς θα επηρεάσει τον τόσο ιδιαίτερο παλμό της η επερχόμενη επέλαση του μετρό.



Εκπληκτικά μεζεδάκια στις καλύτερες τιμές της πόλης

Θα το βρεις στην πιο θεατρική γειτονιά της Κυβέλης (αλλά και της Αθήνας), με τραπέζια πάνω στην πλατεία Αγίου Γεωργίου να σερβίρει τις αζεπέραστες λικουδιές του κάτω από τα δέντρα. Το όνομά του είναι εμπνευσμένο από τη γνωστή ηθοποιό Κυβέλη και είναι η στάνταρ στάση μετά τις παραστάσεις στα θεατράκια των γύρω στενών. Το καταπληκτικό με την Κυβέλη είναι ότι έχει εκπληκτική κουζίνα σε τιμές κάτι παραπάνω από προσιτές, διατηρώντας μάλιστα την υψηλή ποιότητα στις πρώτες ύλες, αλλά σε τέτοιο βαθμό που έχει περάσει την έκφραση "value for money" σε άλλα επίπεδα.

Στην Κυβέλη αξίζει να πας για τα ασυναγώνιστα μεζεδάκια της (κι όταν το κάνεις να πεις την κωδική ονομασία «κολοκυθοκεφτέδες», είναι το πιάτο-σουξέ όλης της περιοχής) και να τα συνοδέψεις με το τσίπουρο από την Πρέβεζα, ειδική παραγωγή αποκλειστικά για την Κυβέλη (είναι από τα πιο ωραία τσίπουρα που κυκλοφορούν στην Αθήνα). Άλλα διάσημα πιάτα είναι το κοτόπουλο χαρακίρι (!), που έρχεται στο τραπέζι σου περασμένο σε μεταλλική σουβλα, ζουμερό και πεντανόστιμο, η σαλάτα Poreye (μία ελληνική εκδοχή της Caesar's), η γαριδομακαρονάδα και οι λουκούλλειες τηγανιές (best seller η τηγανιά συκώτι). Καθημερινά θα βρεις επίσης 2-3 πιάτα ημέρας, κι αν ανάμεσά τους πετύχεις το κότσο, πάρε το και θα μας θυμηθείς. Όλα αυτά τα ωραία μπορείς να τα απολαύσεις και με delivery. Extra tip: Ανακάλυψε το πιο ωραίο χύμα κρασί που έχεις πιει ποτέ.

● Ανοιχτά Τρίτη-Κυριακή, 12.00-01.00. Δευτέρα κλειστά. Επτανήσου 15 (Πλατεία Αγίου Γεωργίου), 210 8219406, Fb: @kiveliarest





Foka + Negra



Κάτι διαφορετικό συμβαίνει κάθε μέρα στο all day στέκι της Φωκίωνος

Αν θέλεις να του δώσεις έναν χαρακτηρισμό, αυτός που του ταιριάζει περισσότερο είναι all day café bistrot. Αλλά επειδή τα πράγματα είναι απλά, όπως και οι άνθρωποι του Foka+Negra, θα στα πούμε κι εμείς έτσι: Όμορφος χώρος, άνετος και φιλικός, όπου θα απολαύσεις τον καφέ σου από νωρίς το πρωί και θα ανακαλύψεις ότι πάντα κάτι καλό συμβαίνει σε όλη τη διάρκεια της ημέρας. Από τα πεντανόστιμα burgers, τα ζυμαρικά και τις πίτσες που ετοιμάζει η κουζίνα, μέχρι τα live με έντεχνη, ροκ, τζαζ και σουίνγκ μουσικές Παρασκευές και Σάββατα και τις λίγο πιο ροκ επιλογές από τους djs τις καθημερινές. Θα χαλαρώσεις, θα πιεις το ποτό σου, θα δεις τις εκθέσεις που γίνονται πολύ συχνά, κράτα και αυτή την πληροφορία: Κάθε Κυριακή brunch 11.00 με 17.00, με περίπου 15 διαφορετικά πιάτα, όλα τους χειροποίητα!

● Φωκίωνος Νέγρη 32, 2108210038, fb: Foka+Negra Café-Bistrot



SCRY Coffee Bar



Θα σε κάνει να αγαπήσεις πιο πολύ τον καφέ, το τσάι, τη σοκολάτα

Οικογενειακό και φιλόξενο, το Scry καλωσορίζει γείτονες και περαστικούς από τη Φωκίωνος ήδη από το 2004, εξελίσσοντας συνεχώς την αγάπη του για τον καφέ. Μαζί με το ξεχωριστό μόνιμο χαρμάνι του, φιλοξενεί εξαιρετικές ποιοτικές ποικιλίες μοναδικής προέλευσης –single origin– κάθε μήνα (τον Γενάρη έρχεται από το Μπαλί της Ινδονησίας), ενώ στο ίδιο πλαίσιο κινείται και στα άλλα ροφήματα: πολλές ποικιλίες από τσάγια, λευκά, πράσινα, μαύρα, κόκκινα, αρωματικά, αλλά και στις σοκολάτες, με 12 ξεχωριστές προτάσεις – φανταστική αυτή με καραμέλα και θαλασσινό αλάτι αλλά και η λευκή με raspberry & ρόδι. Το Scry σερβίρει ακόμη διάφορα καλοφτιαγμένα σνακ και ποτά, ενώ κάποιες επιλεγμένες βραδιές διοργανώνει events, για τα οποία μπορείτε να ενημερώνεστε από το fb.

● Φωκίωνος Νέγρη 34, 2108236551, fb: SCRY Coffee Bar

Το Σπιτικό



Το εστιατόριο που συνέδεσε το όνομά του με τη γειτονιά και μαγειρεύει σαν άλλοτε

Η Αθήνα στην άνθισή της, η Κυψέλη πρωταγωνίστρια στα νέα ήθη και έθιμα όταν εκεί, στα μέσα της δεκαετίας του 1960, το 1964 για την ακρίβεια, άνοιξε το αγαπημένο Σπιτικό, συνδέοντας το όνομά του με την ιστορία της περιοχής. Περισσότερο από μισό αιώνα μετά, το Σπιτικό παραμένει σημείο αναφοράς για τις νεότερες και παλαιότερες γενιές, όντας ένας χώρος όπως το λέει το όνομά του: γεύσεις σαν το σπίτι σας. Οι μυρωδιές της κουζίνας και του καφέ βγαίνουν 24 ώρες το 24ωρο στο Σπιτικό. Καθημερινά σερβίρεται το νόστιμο και χορταστικό brunch, ενώ η κουζίνα προσφέρει όλα τα καλά. Μαγειρευτά, φρέσκιες σαλάτες, σπιτικές μακαρονάδες, κρέπες, πίτσα, σάντουιτς, burgers, pancakes, γλυκά, παγωτά και

πολλά άλλα. Στο Σπιτικό, που αν είστε τυχεροί θα ακούσετε και θα μάθετε πολλές κυψελιώτικες ιστορίες, οι πρώτες ύλες είναι προσεκτικά διαλεγμένες, οι άνθρωποι φιλικόι, ο χώρος άνετος, καθαρός και φιλόξενος.

Με την υπηρεσία delivery μπορείτε να απολαύσετε όλες τις λιχουδιές του, ενώ εδώ είναι ειδικόι για να ετοιμάσουν και το catering για τις ιδιαίτερες στιγμές σας. Αν σας φέρει ο δρόμος προς την Πατησίων, στο νούμερο 97, γωνία με Δερισνύ, απέναντι από την ΑΣΟΕΕ, όλα αυτά τα καλά θα τα γευτείτε και στο δεύτερο κατάνστημα Σπιτικό, το αδερφάκι του.

● Φωκίωνος Νέγρη 26, 2108214015, 2108214143, www.spitiko1964.gr, fb: Το Σπιτικό 1964





Το καλλιτεχνικό στέκι της Φωκίωνος Νέγρη

Βρίσκεται πάνω στον πιο γραφικό πεζόδρομο της Κυψέλης και είναι το τέλειο σημείο για να πιεις τον καφέ σου στην πιο cult αστική γειτονιά της Αθήνας. Ανοίγει από τις 9 το πρωί και σε περιμένει με ωραίο καφέ και μερικές λικουδιές. Για τις μικρές λιγούρες δοκίμασε οπωσδήποτε το τoστ-σάντουιτς (μεγάλο σουξέ), για τις μεγάλες προχώρα άφοβα στις ωραίες ποικιλίες, στο κοτόπουλο σχάρας, στο ζουμερό burger ή στο απάκι που πάει

τέλεια με το καλό ρακόμελο. Το Mpro's Art Café έχει καλλιτεχνική ψυχή, γι' αυτό στους τοίχους του πάντα θα πετύχεις και από μια εικαστική ή φωτογραφική έκθεση. Το βράδυ η διάθεση ανεβαίνει με blues, funk, soul και rock ακούσματα που σε συνδυασμό με τα καθαρά ποτά, θα σε κρατήσουν εδώ μέχρι τις μικρές ώρες.

● Φωκίωνος Νέγρη 57, 2108628187, Fb: @mproscafe



Φθηνά και καθαρά ποτά, free jam και μουσικάρες από το βράδυ μέχρι το πρωί

Άνοιξε περίπου πριν 1 μήνα και ήδη κάνει χαμό. Θα το βρεις ανοικτό από το βράδυ έως το πρωί της επόμενης μέρας (υπάρχουν βράδια που θα φύγεις... 10 το πρωί!) και θα σε ξεσηκώσει με τις μουσικές του. Κάθε βράδυ θα ακούσεις και από κάτι διαφορετικό, από punk και alternative rock μέχρι blues, afro groove, jazz και disco. Επίσης, συχνό φαινόμενο είναι το free jam, όπου πολλοί μουσικοί εμφανίζονται ξαφνικά παρέα με τα όργανά τους και αρχίζουν να παίζουν αναπάντεχα. Εκτός από το free jam, θα εμφανίζονται σταθερά djs και μπάντες, ενώ μία φορά το μήνα

η μουσική θα ακούγεται από βινύλια. Στις 20/1 μη χάσεις τους djs Gregg Vaios και Stamatīs Grispos! Το δεύτερο μότο του Suzy Q μετά το «Μεταμεσονύκτιο πλυντήριο πλήξης» είναι το «Φθηνά και καθαρά ποτά». Τα ποτά αρχίζουν από €4,50, οι μπίρες από €2,50, τα σφηνάκια από €2. Το καλύτερο; 4-5 το πρωί σερβίρεται τραχανάς με €1,50. Ναι, σίγουρα είναι το πιο υπέροχο παράξενο αψτεράδικο που έχεις πάει ποτέ.

● Φωκίωνος Νέγρη 56, 6994628010, Fb: @suzieqathens





Μέσα στο υπό κατασκευή σκηνικό με καφέδες στα χέρια, δύο εβδομάδες πριν από την πρεμιέρα και λίγο πριν αρχίσει η πρόβα, οι δύο ηθοποιοί με το καλημέρα δείχνουν ότι αυτό το έργο τις αφορά πολύ. Είτε γιατί πρόκειται για ένα έργο του Μπέργκμαν –100 χρόνια από τη γέννησή του–, που σημαίνει συναισθηματικό ξεψάχνισμα, είτε γιατί η μία ηρωίδα είναι καλλιτέχνις είτε γιατί το έργο έχει να κάνει με κάτι που όλοι καλούμαστε να το διαχειριστούμε: τη μητρική αγάπη και πώς αυτή επηρέασε την εξέλιξή μας. Η συζήτησή μας έμοιαζε με διαδικασία πρόβας...

Η «Φθινοπωρινή σονάτα» μ' έναν τρόπο μας αφορά όλους. Τι ανακαλύψατε για τις σχέσεις σας με τη μητέρα σας ή εσείς, κυρία Αρβανίτη, πώς είδατε τον εαυτό σας ως μητέρα;

Μπέττυ Αρβανίτη Οι πρόβες είναι γεγονός ότι αναμόχλευσαν προσωπικά θέματά μου. Σε σχέση με τη μητέρα μου δεν υπήρξαν θέματα. Η εικόνα της, που φοράει ένα συγκεκριμένο κίτρινο ταγέρ, μου προκαλεί ακόμα θαυμασμό και νομίζω πως έγινα ηθοποιός για να κατακτήσω και αυτή την εικόνα. Από την άλλη το έργο έριξε βέλη στην καρδιά μου γιατί κι εγώ δεν στάθηκα η μάνα που έπρεπε στον γιο μου. Κι εγώ με έναν τρόπο τον εγκατέλειψα γιατί ήμουν απορροφημένη από την τέχνη μου –ας βρούμε μια δικαιολογία μόνο στο γεγονός ότι τον γέννησα σε μικρή ηλικία. Όλο αυτό, ομολογώ, με κάνει να μην είμαι τόσο ψύχραιμη στις πρόβες κι ας με καταλαβαίνει ο γιος μου σήμερα περισσότερο από τον καθέναν. Εμπλέκομαι και προσωπικά με τον ρόλο. Έτσι κι αλλιώς ο Μπέργκμαν απαιτεί και την ταύτιση... Από την άλλη έχω αναφωνήσει πολλές φορές «δόξα τω Θεώ που έχω γιο». Αν είχα κόρη, πιστεύω, λόγω της δουλειάς μου θα ήταν πιο δύσκολα τα πράγματα.

Δέσποινα Κούρτη Προσωπικά δεν χρειάστηκε να χρησιμοποιήσω τη σχέση μου με τη μητέρα μου στον ρόλο...

Μπ.Αρ. ...Γιατί η μητέρα της είναι μια αγία.

Δ.Κ. Ναι, πράγματι είναι φοβερή, μια υπέροχη μανούλα. Σε ό,τι με αφορά άντλησα για τον ρόλο δικά μου πράγματα από ένα τελείως διαφορετικό χώρο. Από πολύ νωρίς στις πρόβες ανακαλύψαμε ότι η κόρη είναι «ερωτευμένη» με τη μητέρα της, εξαιτίας της στέρνησής της. Το έργο του Μπέργκμαν είναι ευφυές. Ναι, όλα ξεκινούν από τη συμπεριφορά της μητέρας, αλλά και η κόρη απαιτεί αβάσταχτα πράγματα από εκείνη. Απαιτεί την προσοχή και την αγάπη της –να σημειωθεί πως όταν τη γνωρίζουμε είναι κοντά στα σαράντα–, όπως ένας ερωτικός σύντροφος απαιτεί. Οπότε φέρνω την ώρα της πρόβας ασυνείδητα στο μυαλό μου στιγμές ερωτικής κόντρας με τους συντρόφους μου ή στιγμές διεκδίκησης.

Σε αυτό το έργο υπάρχουν προσωπικά στοιχεία της ζωής του Μπέργκμαν;

Δ.Κ. Σίγουρα. Ο Μπέργκμαν είχε μια απίστευτα τραυματική παιδική ηλικία. Έζησε στερημένος από τη γονική αγάπη. Ο πατέρας του,

ΜΗΤΕΡΑ ΚΑΙ ΚΟΡΗ ΣΤΑ ΧΑΡΑΚΩΜΑΤΑ

Στο σπουδαίο έργο του Ίνγκμαρ Μπέργκμαν «Φθινοπωρινή σονάτα» μια διάσημη πιανίστρια βρίσκεται υπόλογη στην κόρη της, γιατί της στέρνησε την αγάπη της. Η **Μπέττυ Αρβανίτη** και η **Δέσποινα Κούρτη** υπερασπίστηκαν τους ρόλους τους και προσπάθησαν να απαντήσουν αν όντως οι καλλιτέχνες δικαιούνται να είναι τόσο εγωκεντρικά πλάσματα.

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΑΣΤΡΟΓΙΑΝΝΙΤΗ - Φωτό: ΕΛΙΝΑ ΓΙΟΥΝΑΝΛΗ





πάστορας στο επάγγελμα, μαστίγωνε τον αδελφό του όταν έκανε κάποια αταξία και έκλεινε τον Ίγκμαρ σε μια ντουλάπα για να τον συνετίσει. Πού να ήξερε βέβαια πως αυτή η τιμωρία θα οδηγούσε αργότερα τον γιο του στον κινηματογράφο! Καθώς ο μικρός Ίγκμαρ έπαιρνε στην ντουλάπα έναν φακό για να καταπολεμήσει τον φόβο του, παίζοντας με τις φωτοσκιάσεις δημιουργούσε κόσμους οι οποίοι τον οδήγησαν στο σινεμά. Ο Μπέργκμαν συνέχισε τη ζωή του, αντίθετα με την κόρη στο έργο που ζει καθηλωμένη, και μέσω της τέχνης του διαπραγματεύεται το θέμα της ευτυχίας ή στην τελική τη σχέση του με τους γονείς του. Από την άλλη όμως και ο ίδιος δεν στάθηκε καλός πατέρας με τα παιδιά του...

Μπ. Αρ. Ή στις σχέσεις με τις συντρόφους του... Είναι από τα παράξενα της ζωής. Πόσοι είναι που επιθυμούν να ξεφύγουν από ένα κακό πατρικό ή μητρικό μοντέλο και τελικά το αναπαραγάγουν με ακρίβεια.

Πώς μπορεί μια τέτοιου διαμετρήματος καλλιτέχνης, που παίζει ας πούμε Σοπέν, να είναι συναισθηματικά ανάπηρη και να στερεί από τις κόρες της την αγάπη;

Μπ. Αρ. Κάποια στιγμή ο τελευταίος σύντροφος της ζωής της την κατηγορεί ότι είναι μια εντελώς ανόητη γυναικούλα και αναρωτιέται μάλιστα πώς με αυτό το προσωπικό υλικό μπορεί να είναι τόσο σπουδαία μουσικός. Δεν υπάρχει ουσιαστικά απάντηση σε αυτό, ίσως γιατί τελικά το ταλέντο δεν έχει απολύτως καμία σχέση με τη συναισθηματική επάρκεια. Κάποιος μπορεί να είναι ανεπαρκής στη ζωή και επαρκέστατος στην τέχνη του.

Δ.Κ. Μπορεί τώρα να φαίνεται ότι υποστηρίζω τη θεατρική μητέρα μου, κάτι που δεν ισχύει στην παράσταση, αλλά δεν μπορώ να μην πω ότι αυτή η γυναίκα είναι ένας στρατιώτης ταγμένος σε έναν σκοπό: να υπηρετήσει τη μουσική. Και όταν είσαι ταγμένος κάπου με τόσο απόλυτο τρόπο όλα τα υπόλοιπα, ακόμα και τα παιδιά σου, φαίνονται σαν αντιπερισπασμοί.

Το κουτί της Πανδώρας πότε ανοίγει στο

έργο;

Δ.Κ. Όταν με ρωτάει αν την αγαπάω. Μια ερώτηση που απευθύνεται σε μια κόρη που όχι μόνο έχει στερηθεί τη μητρική αγάπη αλλά δυσκολεύεται και να κατανοήσει τι είναι αυτή. Τον σύζυγό της, για παράδειγμα, δεν τον επέλεξε από έρωτα ή από αγάπη αλλά γιατί της προσέφερε ένα ειρηνικό περιβάλλον για να ζήσει, το οποίο δεν θυμίζει σε τίποτα το περιβάλλον που μεγάλωσε.

Μπ. Αρ. Ο Μπέργκμαν είναι ένας μάγος. Στο έργο έχεις την εντύπωση πως όλα ξεκινούν από ένα τυχαίο γεγονός. Και η αλήθεια είναι ότι στη ζωή οι καταστροφές σχέσεων έρχονται από μια τυχαία στιγμή. Όμως η στιγμή δεν είναι τίποτα περισσότερο από την αφορμή να βγουν στην επιφάνεια όλα τα κρυμμένα. Από συναισθήματα και απωθημένα μέχρι ο πόνος.

Δ.Κ. Έτσι και εκστομίσεις κάποιες λέξεις δεν μπορείς ποτέ να κάνεις πίσω και τίποτα δεν θα είναι το ίδιο, όπως πριν.

Μπ. Αρ. Για μένα οι λέξεις είναι σωματικό φαινόμενο. Όταν λες «μάνα», «σ' αγαπώ» ή και «γαμώτο» κάτι εκρήγνυται. Την αξία τους τη συνειδητοποιήσα όταν χρειάστηκε να παίξω στα αγγλικά. Όσο καλά και να ήξερα τη γλώσσα, το ειπωμένο «I love you» δεν μπορούσε να είχε το ίδιο βάθος με το «σ' αγαπώ».

Η μάχη που δίνουν η μάνα και η κόρη γίνεται με στόχο να βγάλει νικητή;

Δ.Κ. Κανείς δεν λέει ότι μπαίνει σε έναν πόλεμο και δεν τον αφορά η νίκη. Από την άλλη κανείς δεν έχει πει ότι δεν τραυματίζεται ψυχολογικά όταν σκοτώνει και τον εχθρό. Πόσο μάλλον όταν εδώ για να βγει κάποιος νικητής πρέπει να πληγωθεί θανάσιμα η κόρη ή η μάνα.

Μπ. Αρ. Δεν νομίζω ότι η ηρωίδα μου ενδιαφέρεται για κάποια νίκη. Όχι γιατί έχει απέναντί την κόρη της, αλλά γιατί δεν βρίσκει λόγο γι' αυτόν τον πόλεμο. Αυτό που την ενδιαφέρει είναι να διατηρήσει τον εαυτό της ως έχει. Είναι δε τόσο εγωίστρια που δεν σκέφτεται να ανταποδώσει την επίθεση. Φαντάζομαι ότι η κόρη της θα ένιωθε ευτυχισμένη

αν η μάνα της τής έριχνε ένα χαστούκι – με αυτό τον τρόπο θα ένιωθε πως της προκάλεσε την προσοχή. Ότι την αποδέχεται. Δεν της δίνει όμως ούτε αυτό το χαστούκι.

Δ.Κ. Σε αυτή τη διαμάχη η μητέρα εξουθενώνει την κόρη με έναν άλλο τρόπο. Με τη σιωπή. Αυτή επενεργεί πιο βίαια πάνω της.

Για να κλείσουμε, θα επιστρέψω στο θέμα των καλλιτεχνών. Εσείς το θεωρείτε αυτονόητο ότι οι άλλοι πρέπει να σας υπηρετούν προκειμένου να αφοσιώνεστε στην τέχνη σας;

Μπ. Αρ. Τι να πω; Κάθε φορά που έχω πρεμιέρα απαιτώ την αμέριστη προσοχή όλων. Δεν βλέπω, δεν καταλαβαίνω τι συμβαίνει γύρω μου. Θέλω να με φροντίζουν, με τον ίδιο τρόπο που η Σαρλότ έχει πει στην κόρη της «εσύ θα ήθελα να με φροντίζεις κι όχι εγώ». Ο άνδρας μου δεν με αντέχει σε περιόδους πρεμιέρας. (γέλια) Δεν είμαστε κανονικοί άνθρωποι – κι ως μην είμαστε του διαμετρήματος της ηρωίδας που ενσαρκώνω. Ο λόγος είναι ότι το υλικό μας είμαστε εμείς και πρέπει να το προσέχουμε.

Δ.Κ. Προσωπικά προσπαθώ να μη χάνω την ισορροπία. Αλλά στην περίοδο της πρεμιέρας είμαι κι εγώ πιο αφοσιωμένη.

Ακούγοντας αυτά ένας χειρουργός τι πρέπει να κάνει δηλαδή;

Μπ. Αρ. Σας πληροφορώ ότι έχω παράδειγμα γι' αυτό. Δεν διεκδικούμε οι ηθοποιοί ή οι μουσικοί τη μοναδικότητα. Ο αδελφός του συζύγου μου υπήρξε ένας από τους καλύτερους χειρουργούς. Συζητώντας με τη γυναίκα του μου αποκάλυψε ότι όταν είχε χειρουργείο συμπεριφερόταν παρόμοια με εμάς. Ακούγοντας όλα αυτά ξέρω ότι δικαιολογημένα κάποιος μπορεί να πει «κάτσε, κυρά μου, δεν γυρίζει η γη γύρω από εσένα επειδή είσαι ηθοποιός».

Δεν θέλω όμως να πω ψέματα. Την περίοδο που ανεβάζουμε ένα έργο πιστεύω ότι, ναι, η γη γυρίζει γύρω από εμένα. (γέλια) **Α**

INFO

Από 26/1. Σκην.: Άρης Τρουπάκης. Παίζουν: Μπέττυ Αρβανίτη, Δέσποινα Κούρτη, Δημήτρης Ήμελλος. Θέατρο Οδού Κεφαλληνίας, Κεφαλληνίας 16Α, Κυψέλη, 2108838727

www.athensvoice.gr

Διαβάστε όλη τη συνέντευξη στο site



Δημιουργικά, δυναμικά και στιλάτα, αυτά είναι τέσσερα κορίτσια της πόλης που μας αρέσουν

Της ΦΙΛΙΠΠΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗ - Φωτό: ΝΙΚΟΣ ΜΑΛΙΑΚΟΣ

Κάθε σκηνή, μικρή ή μεγάλη, σε κάθε γωνιά του κόσμου έχει τα δικά της κορίτσια που εμπνέουν και ενσαρκώνουν αυτό που εδώ και λίγα χρόνια αποκαλούμε girl power. Ανεξάρτητα, δυναμικά, δημιουργικά κορίτσια με αυτοπεποίθηση, κοφτερό μυαλό, που δεν διστάζουν να παίρνουν ρίσκα. Έτσι και η Αθήνα, στη μικρή εναλλακτική της σκηνή (που σε όσους αποτελούν μέλη της μερικές φορές μοιάζει να διαστέλλεται συνεχώς, ωστόσο δεν πρόκειται παρά για ψευδαισθηση), έχει κορίτσια αεικίνητα και δημιουργικά, που σε μαγνητίζουν με το ιδιαίτερο στιλ τους. Η Αλίκη, η Άννα, η Μάριον και η Odette είναι τέσσερις γυναίκες που υπηρετούν (συνήθως περισσότερα από ένα) επαγγέλματα που αγαπούν και διαθέτουν μία ιδιαίτερη, τολμηρή και αυθεντική αντίληψη για τη μόδα και το στιλ. Πιθανότατα δεν το αντιλαμβάνονται, ωστόσο πολλά κορίτσια εκεί έξω, κρυφά, θα ήθελαν να τους μοιάζουν.



Odette Κουζού

curator, performer

Η Odette, με εμφάνιση που παραπέμπει σε κάτι ανάμεσα σε αερικό και νόθο παιδί της Debbie Harry και του Andy Warhol, είναι μία από τις πιο πολλά υποσχόμενες φιγούρες στο χώρο των εικαστικών. Απόφοιτος του τμήματος Ιστορίας και Θεωρίας της Τέχνης της ΑΣΚΤ, ασχολείται κατά κύριο λόγο με την performance και το curating ως αντικείμενα έρευνας και καλλιτεχνικής πρακτικής. «Έχω συνεργαστεί με καλλιτέχνες τόσο της εγχώριας όσο και της διεθνούς σκηνής μέσω της συμμετοχής μου σε live performances, videos, φωτογραφίες και εκθέσεις στο πλαίσιο πολιτιστικών χώρων, όπως το Atopos CVC, αλλά και της συνεργασίας μου με το Velvet Room στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών και στη Documenta14. Πέρα από τα ακαδημαϊκά μου σχέδια για τον επόμενο χρόνο, αυτόν τον καιρό στήνω ένα fanzine με καταγραφές από το "Velvet Basement Performances", ένα εγχείρημα το οποίο επιμελήθηκα σε συνεργασία με το Velvet Room. Στόχος μου είναι να παραμένω δραστήρια μέσω της αλληλεπίδρασης που προκύπτει από τη συνεργασία μου με άλλους καλλιτέχνες και της συνεχούς επαφής μου με τα καλλιτεχνικά πράγματα». Πώς κρίνεις τη νέα γενιά καλλιτεχνών της Αθήνας; Βρίσκεται όντως η πόλη σε εικαστικό αναβρασμό; «Πιστεύω ότι η νέα γενιά καλλιτεχνών της Αθήνας, όπως και η νέα γενιά καλλιτεχνών γενικά, βρίσκεται σε μία εξαιρετικά παραγωγική συνθήκη. Το εύρος του καλλιτεχνικού πεδίου μεγαλώνει διαρκώς και ιδιαίτερα τον τελευταίο καιρό συμβαίνουν συνεχώς ενδιαφέροντα πράγματα τόσο σε θεσμικό πλαίσιο όσο και στο επίπεδο της underground κοινότητας. Ακόμα και αν συχνά η Αθήνα δημιουργεί μία αίσθηση τέλματος στους δημιουργικούς ανθρώπους, ταυτόχρονα τους τροφοδοτεί με τα απαραίτητα ερεθίσματα και τις αντίστοιχες καλλιτεχνικές δομές, ώστε να παραμένουν δημιουργικοί».



Άννα Παπαθανασίου

εικαστικός, μουσικός

Η Άννα είναι μία πολύ έντονη και πολυ-σχιδής προσωπικότητα. Είναι κυρίως γνωστή ως front woman της stoner μπάντας Puta Volcano, ωστόσο είναι επίσης ταλαντούχα εικαστικός, που χρησιμοποιεί συχνά στα έργα της το ίδιο της το σώμα ως μέσο έκφρασης. «Αυτό το διάστημα έχω την εικαστική επιμέλεια (art direction/ σκηνικά/ κοστούμια) στη "Μ.Α.Ι.Ρ.Ο.Υ.Λ.Α." της Λένας Κίτσοπούλου, διασκευασμένη και σκηνοθετημένη από τον Νικόλα Ανδρουλάκη και μία πολύ αξιόλογη ομάδα συνεργατών, που θα ανέβει σε λίγες μέρες στο υπόγειο του Bios. Επίσης έκανα hosting στο ντοκιμαντέρ του Vice για την ελληνική ανεξάρτητη δισκογραφία, το οποίο θα προβληθεί σε περίπου ένα μήνα. Ήταν πολύ ωραία εμπειρία. Με τους Puta Volcano ετοιμάζουμε περιοδεία εκτός Ελλάδας τον Μάιο. Τέλος, στο εικαστικό κομμάτι είμαι στο ξεκίνημα ενός πρότζεκτ το οποίο ευελπιστώ να παρουσιαστεί σε κάποιους μήνες από τώρα στο κοινό». Ως καλλιτέχνης εκφράζεσαι μέσω των εικαστικών, αλλά και της μουσικής. Τι σου προσφέρει ξεχωριστά το καθένα; «Η αλήθεια είναι ότι όποιο κι αν είναι το εκφραστικό μέσο ο παρονομαστής παραμένει κοινός, εκτίθεται απέναντι στον εαυτό σου και μπροστά σε κοινό. Αυτό μου δίνει τη δυνατότητα να διαιρούμαι κατά κάποιο τρόπο, χρησιμοποιώντας με ως υλικό. Το μουσικό κομμάτι είναι σαφώς πιο εξωστρεφές και εκτονωτικό, ενώ το εικαστικό είναι μοναχικό και εσωτερικό. Μου χρειάζονται εξίσου και τα δύο».





Αλίκη Παναγιωτοπούλου - Ανδρειωμένου

ηθοποιός, εικαστικός

Η Αλίκη με την εξωτική όψη και το βαθύ βλέμμα μοιράζεται ανάμεσα στην υποκριτική και τα εικαστικά. Αυτή την περίοδο προετοιμάζεται για την παράσταση «Ο καταψύκτης», του Pedro Montalban Croebel, σε σκηνοθεσία Οδυσσέα Κριθαριώτη, στην οποία θα πρωταγωνιστήσει και θα ανέβει την άνοιξη. «Παράλληλα σκοπεύω να ταξιδέψω στη Νέα Υόρκη με αφορμή μια ομαδική έκθεση». Ένα κορίτσι που εργάζεται εντατικά και με επιμονή σε δύο καλλιτεχνικά μέσα, πώς αντιλαμβάνεται την Αθήνα ως μία πόλη για τους καλλιτέχνες; Είναι βιώσιμη για αυτούς; «Το μόνο σίγουρο είναι πως χρειάζεται πειθαρχία και αφοσίωση. Και αν όχι εδώ, πού; Η Αθήνα είναι ζωντανή. Είναι γεμάτη από εικόνες και ανθρώπους που αποτελούν έμπνευση. Υπάρχει μια αβίαστη ενέργεια εδώ. Αν κάνεις μια βόλτα στην πόλη την εισπράττεις».



Μάριον Παλιούρα

δημοσιογράφος

Η Μάριον, με τα εντυπωσιακά magenta μαλλιά, είναι μία ακούραστη δημοσιογράφος που τα τελευταία τέσσερα περίπου χρόνια αρθρογραφεί στο Ladylike.gr. «Παράλληλα scrollάρω δίχως αύριο στα social media. Λατρεύω να γνωρίζω ενδιαφέροντες ανθρώπους και να γράφω γι' αυτούς και τις ζωές τους, ενώ παράλληλα πίνουμε κρασί στο κέντρο ή χορεύουμε με Rihanna». Ωστόσο, οι περισσότεροι έχουν καταχωρημένη τη Μάριον στο μυαλό τους και με μία άλλη ιδιότητα, αυτή του style icon. Πώς καταλήγεις στο επόμενο outfit, κάθε μέρα που ξυπνάς; «Κάθε πρωί που ξυπνάω, σκέφτομαι τι έχω να κάνω μέσα στη μέρα. Ζορίζομαι με τις υποχρεώσεις και πάντα αναρωτιέμαι ποιο outfit θα με βοηθήσει να τη βγάλω αναίμακτα μέχρι το βράδυ. Η τελική μου απόφαση καθορίζεται σύμφωνα με το αν νιώθω σέξι, μουντρούχα, χοντρή, corporate, cool, αν έχω κάποιο ραντεβού ή συνέντευξη και τι ταιριάζει με τα μαλλιά και τη διάθεσή μου. Το μόνο σίγουρο είναι ότι πάντα θα βάλω κάπου λίγο γκλίτερ». Τελικά τα κορίτσια της Αθήνας, έχουν στιλ; «Έχουν σίγουρα στιλ. Μια βόλτα στο κέντρο πείθει τον οποιονδήποτε γι' αυτό. Το θέμα είναι ότι δεν τολμούν όσο συχνά θα ήθελα(ν) κι αυτό γιατί νομίζω ότι καταπιέζονται λίγο με το "τι θα πουν οι άλλοι" και πέφτουν στην παγίδα της πεπατημένης που βλέπουν στο Instagram». **A**



«Πολύ πιο κοντά στην τέχνη είναι η αγάπη απ' ό,τι στη θρησκεία» λέει ο George και η συζήτηση αποκτά αμέσως ενδιαφέρον. Έχει μόλις συμπληρώσει το σκεπτικό του Gilbert, συντρόφου και συνοδοιπόρου του στη ζωή και στην τέχνη, επαναλαμβάνοντας

ένα γνώριμο μοτίβο που σπάνια διαταράσσεται. Αυτό της απόλυτης συμφωνίας και συνέπειας που διέπει τους Gilbert & George, του εμβληματικού διδύμου της σύγχρονης τέχνης. Μόλις πριν ο Gilbert, με βαριά ιταλική προφορά, μιλούσε για το πόσο προνομιούχα είναι η εποχή μας σε σχέση με τον 20ό αιώνα. Στα μέσα του αιώνα, πολύ νεαρός ακόμα, άφηνε πίσω τη φτωχική ζωή του σε ένα μικρό χωριό της Ιταλίας για να εξερευνηθεί τα μεγάλα σχολεία της τέχνης στην Ευρώπη. Εκεί συνάντησε τον George, τον κατά ένα έτος μεγαλύτερο συμφοιτητή του στο τμήμα Γλυπτικής της διάσημης Σχολής Καλών Τεχνών St Martin's στο Λονδίνο. Ήταν ο μοναδικός που καταλάβαινε την απαίσια προφορά του και γρήγορα αντιλήφθηκαν ότι η κοινή τους αντίληψη για την τέχνη μπορεί να τους απομάκρυνε απ' όσους συμφοιτητές τους περιορίζονταν στις φορμαλιστικές γραμμές αλλά τους προετοίμαζε για κάτι μεγάλο και πολύ ελεύθερο. «Παρόλο που η θρησκεία επιστρέφει στις κοινωνίες μας, η τέχνη είναι αυτή που τις απελευθερώνει και μας επιτρέπει να βλέπουμε τον κόσμο διαφορετικά» καταλήγει ο 74χρονος σήμερα **Gilbert Prousch** ντυμένος στα πράσινα, όπως πάντα.

Δίπλα του ο 75 ετών **George Passmore**, ελαφρώς ψηλότερος, με άπταιστη λονδρέζικη προφορά και φορώντας επίσης το κλασικό τουίντ κοστούμι του σε καφέ (πάντα) τόνους, θυμάται την εποχή που οι δυο τους «υπήρξαν μέρος της διαμόρφωσης του 20ού αιώνα» και πόσο διαφορετική ήταν η ζωή στη δεκαετία του '60, όταν εκείνοι αποφάσιζαν να γίνουν για πάντα «ζωντανά αγάλματα», πρωτεργάτες αυτού που σήμερα καλείται στη σύγχρονη τέχνη performance. «Το Λονδίνο ήταν διαφορετικό, ολόκληρος ο κόσμος ήταν αλλιώς. Χωρίς να έχουμε τα απαραίτητα μέσα, πήραμε την απόφαση να μετατρέψουμε τους εαυτούς μας σε έργα τέχνης. Γίναμε απλώς ζωντανά αγάλματα και αυτή ήταν η μεγαλύτερή μας αποκάλυψη» εξηγεί ο George μιλώντας για τα πρώτα τους βήματα.

Αναφέρεται στην ιδιότυπη για την εποχή performance «*Singing Sculptures*», που τους καθιέρωσε το 1970. Εμφανίζονταν βαμμένοι με μεταλλικές σκιές σε χέρια και πρόσωπο, φορώντας τα χαρακτηριστικά κοστούμια τους και τραγουδώντας άκαμπτοι σαν αγάλματα πάνω σε ένα τραπέζι, συνοδεία γραμμοφώνου. Πρωτοποριακό θέαμα για την εποχή, έκτοτε προσδιόρισε την απόφασή τους να πορεύονται μαζί, ως δύο πρόσωπα με ένας καλλιτέχνης. «Κι ακόμα το κάνουμε. Βρισκόμαστε στο επίκεντρο της τέχνης μας, το μήνυμα είμαστε εμείς. Η όλη ιδέα του πώς να είμαστε οι Gilbert & George καταγράφηκε από εμάς τους ίδιους το 1968 σαν ένας πλήρης κώδικας συμπεριφοράς που δεν έχει αλλάξει από τότε. Το κάναμε πολύ αθώα και με πολλή αφέλεια και είναι εντυπωσιακό που το κρατάμε απαρέγκλιτα μέχρι σήμερα, αλλά αυτό μας έκανε να ξεχωρίσουμε» τονίζει ο George. «Το να είμαστε ζωντανά αγάλματα είναι κάτι που ορίζει τη ζωή μας, είναι στο αίμα μας, στην καθημερινότητά μας, στον έρωτά μας». «Είναι το πεπρωμένο μας» καταλήγουν με μία φωνή.

Κατά πόσο ο τρόπος που επιλέγουν να ντύνονται τα τελευταία 50 χρόνια είναι αποτέλεσμα κάποιας τελετουργίας; «Το πώς σκηνοθετούμε την εξωτερική μας εμφάνιση προέρχεται από το κοινό μας υπόβαθρο. Προερχόμαστε από πολύ φτωχές οικογένειες και ξέρουμε πολύ καλά ότι ειδικά οι φτωχοί άνθρωποι φοράνε πάντα τα καλά τους στις εξαιρετικές περιστάσεις. Ενδυματολογικά πρόκειται για έναν ευρέως αποδεκτό τρόπο που δεν ξενίζει κανέναν και μας εξυπηρετεί. Πολύ λίγες φορές μας έχουν ψάξει στο αεροδρόμιο και πάντα βρίσκουμε τραπέζι στα εστιατόρια» εξηγεί ο George, ενώ ο Gilbert συμπληρώνει: «Είναι η στολή του συνηθισμένου ανθρώπου. Μας διακρίνει από το σύνολο και μας κάνει ορατούς. Όλοι ξέρουν ποιοι είμαστε και τι κάνουμε και δεν περιμένουν τίποτα διαφορετικό από εμάς».

Όταν τους ρωτάω αν οι ίδιοι αισθάνονται προνομιούχοι που είναι σε θέση να «αισθάνονται τη ζωή» και να δημιουργούν, ο George προλαβαίνει τον Gilbert:

«Ξέρετε, αυτό που στο τέλος της βραδιάς σε ένα μπαρόλοι γίνονται λίγο φιλόσοφοι και αρχίζουν τις αναλύσεις. Εμείς το κάνουμε 24 ώρες το 24ωρο, ακριβώς επειδή έχουμε μία πολύ αυστηρή ρουτίνα, διαθέτουμε το προνόμιο να ζούμε τη ζωή μας έχοντας συνείδηση και αυτό το προνόμιο το κάνουμε τρόπο ζωής». «Δεν υπάρχει τίποτα που να χρειαζόμαστε» προσθέτει ο Gilbert. «Έχουμε το σπίτι μας και τρώμε πολύ λιτά, για πρωινό κάθε μα κάθε μέρα μόνο μια μικρή φέτα φρυγανισμένο ψωμί με μαρμελάδα, το μεσημέρι κάτι πολύ ελαφρύ και για βραδινό μισή ποσότητα από το μεσημεριανό μας. Παίρνουμε το λεωφορείο, περπατάμε, αυτή είναι η ζωή μας».

Πολύ ήρεμη ζωή για τόσο ανήσυχους καλλιτέχνες που τάχθηκαν στον σκοπό η τέχνη τους «να αποκαλύπτει τη μισαλλόδοξη πλευρά του φιλελεύθερου και να βγάζει προς τα έξω τη φιλελεύθερη πλευρά του μισαλλόδοξου». Τα κατάφεραν τελικά; «Ακόμα το προσπαθούμε και δουλεύουμε γι' αυτό κάθε μέρα, αλλά νιώθω πως πλησιάζουμε» ισχυρίζεται ο George, ενώ ο Gilbert λέει χαμογελώντας με νόημα: «Το καλό είναι ότι κάνουμε τους φιλελεύθερους πολύ νευρικούς. Αυτό σημαίνει ότι χτυπάμε φλέβα. Αναστατώνονται γιατί θεωρούν τους εαυτούς τους τόσο φιλελεύθερους, ενώ μπαίνουν σε πολύ στενά καλούπια για να δουν τον κόσμο».

THE BEARD PICTURES

Τα 13 έργα που παρουσιάζουν στην γκαλερί Bernier / Eliades, αποτελούν μέρος της συλλογής «*The Beard Pictures*», της τελευταίας τους δουλειάς. Πρόκειται για έργα που κινούνται στο γνωστό στιλ των Gilbert & George. Φωτογραφίες που τραβούν στις βόλτες τους στο Λονδίνο «επεξεργασμένες με στόχο να φανερώνουν την παραμικρή λεπτομέρεια» σε συνδυασμό με τη δική τους πάντα φωτογραφική απεικόνιση. Αυτή τη φορά στα τεράστια κόκκινα πρόσωπά τους κρέμονται πελώρια μούσια με φόντο συρματοπλέγματα. «Σε όλο τον κόσμο οι πολιτικοί μιλάνε για τείχη, φράχτες και συρματοπλέγματα που κρατούν μακριά τους ανθρώπους. Παντού βλέπουμε τα θρησκευτικά και τα hipster μούσια. Έχουμε από τη μία το ιερό κι από την άλλη το κοσμικό μούσι, μια ωραία θεματική» λέει ο Gilbert μιλώντας για τα «*Beard Pictures*». «Για την ακρίβεια συνυπάρχουν το θρησκευτικό, το κοσμικό, το gay και το straight μούσι. Πόσο υπέροχο να ζούμε σε μία ελεύθερη κοινωνία» καταλήγει ο George.

Βέβαια και εδώ οι Gilbert & George καταπιάνονται με θέματα που απασχόλησαν την προσωπική τους διαδρομή για σχεδόν μισό αιώνα. Κατορθώνοντας να μην αποτελούν απλώς αντίδραση στο κατεστημένο, προβάλλοντας άκριτη αντίδραση σε όλα, αλλά χαράσσοντας τον δικό τους δρόμο με γνώμονα «μία τέχνη ανθρώπινη με τον άνθρωπο στο κέντρο, όχι μια τέχνη για την τέχνη». «Πολλοί νομίζουν ότι για να κάνεις τέχνη φιλική προς το κοινό, πρέπει να κάνεις απλοϊκά πράγματα. Ισχύει ακριβώς το αντίθετο. Πρέπει να δημιουργήσεις κάτι σύνθετο, που να περιέχει ό,τι ενυπάρχει μέσα στον άνθρωπο, ώστε να μπορέσει μετά εκείνος να βρει κάτι δικό του στο έργο. Δεν υπάρχουν απλοί άνθρωποι, όλοι αναζητούν τη θέση τους απέναντι σε κάτι» προσθέτει ο George.

Λίγο πριν το τέλος τους θυμίζω αυτό που λένε κατά καιρούς ότι η τέχνη που δεν λέει κάτι είναι βαρετή και ρωτάω τους ίδιους αν τελικά καταφέρνουν να μη βαριούνται ποτέ. Ο Gilbert θυμίζει στον George τότε που ταξίδευαν στη Μεσόγειο και μετά από μια δυο μέρες βαριόντουσαν φρικτά, θέλοντας να επιστρέψουν στη νευρικότητα της δημιουργίας. Έπειτα ο George θυμάται μία υπέροχη ιστορία για το πώς συνειδητοποιήσαν κάποτε τον ορισμό της ανίας: «Όταν οι νεότεροι φίλοι μας παραπονιόντουσαν ότι η ζωή είναι βαρετή, δεν καταλαβαίναμε τι εννοούσαν μέχρι που διαβάσαμε μια νεκρολογία της Christina Foyle, ιδιοκτήτριας του διάσημου βιβλιοπωλείου Foyles του Λονδίνου. Ήταν 12 χρονών και συνάντησε τον Arthur Conan Doyle, τον διάσημο συγγραφέα και εμπνευστή του Σέρλοκ Χολμς, γνωστό και για το ενδιαφέρον του για τον πνευματισμό. Νέα και ατρόμητη, του λέει "Καλημέρα, μιλήσατε με κανέναν από την άλλη πλευρά;" κι εκείνος απαντά: "Ναι, φυσικά, μόλις χθες μίλησα με τον Oscar Wild που μου είπε ότι το να είσαι νεκρός είναι απίστευτα βαρετό". Τώρα, λοιπόν, ξέρουμε». **A**

INFO
Gilbert & George
«The Beard Pictures»,
11/1 - 22/2,
Γκαλερί Bernier -
Eliades, Επταχάκου 11



GILBERT & ΚΑΝΟΥΜΕ ΤΟΥΣ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΥΣ ΠΟΛΥ ΝΕΥΡΙΚΟΥΣ GEORGE

«Πολλοί νομίζουν ότι για να κάνεις τέχνη φιλική προς το κοινό, πρέπει να κάνεις απλοϊκά πράγματα. Ισχύει όμως ακριβώς το αντίθετο» μας λέει το εμβληματικό δίδυμο της σύγχρονης τέχνης με αφορμή την έκθεσή «The Beard Pictures» στην γκαλερί Bernier - Eliades.

Της ΗΡΩΣ ΠΑΡΤΣΑΚΟΥΛΑΚΗ - Φωτό: ΘΑΝΑΣΗΣ ΚΑΡΑΤΖΑΣ

W
by
the
S

Επιμέλεια:
ΤΑΝΙΑ ΔΕΛΗ



Minéral 89 by **VICHY**

Ξεδίψασε την επιδερμίδα σου!

► Βρήκα το τέλειο προϊόν περιποίησης για το 2018. Στα εργαστήρια της **Vichy** δημιούργησαν το **Minéral 89**. Ένα ενυδατικό booster που περιέχει ιαματικό μεταλλικό νερό σε συγκέντρωση 89%, υαλουρονικό οξύ και 9 ακόμα συστατικά. Ιδανικό ακόμα και για την πιο ευαίσθητη επιδερμίδα. Η λεπτόρευστη gel υφή του γίνεται ένα με την επιδερμίδα και απορροφάται στη στιγμή, χαρίζοντας βαθιά ενυδάτωση και φρεσκάδα. Κάθε σταγόνα είναι και μια δόση δύναμης που προσφέρει υγεία και λάμψη στο δέρμα. Ποια είναι έτοιμη για ανανέωση;



BENETTON

Φλοράλ ζακέτα με φερμουάρ €49,95



YSL

Παλέτα σκιών, Couture Palette Collector €61,80

style



Ένα app αλλάζει τον τρόπο που ψωνίζεις

Πόσες φορές έχεις ευχηθεί να μπορούσες να βολτάρεις στις βιτρίνες των μαγαζιών αλλά χωρίς να σπκωθείς από τον καναπέ σου; Το 2018 η ευχή σου γίνεται πραγματικότητα. Το app Window Shopping μετατρέπει το κινητό σου στο απόλυτο εργαλείο για virtual tour στις βιτρίνες των καταστημάτων ένδυσης, υπόδησης και αξεσουάρ. Τσέκαρε, διάλεξε και κάν' το δικό σου. Τόσο απλά. Και το καλύτερο; Μπορείς να κατεβάσεις το app σε iOS και Android εντελώς δωρεάν. Τι περιμένεις;



NIKE

Αθλητικά παπούτσια AIR MAX 270



HERMÈS

Βραχιόλια από δέρμα



H&M

Γόβες με λουράκια €49,99



TOMMY HILFIGER

Δερμάτινη τσάντα American Icon Tote Print €199,90



Μία **#epic** συνεργασία ξεκινά για την **Avon!**

Το 2018 ξεκινά δυναμικά για την **Avon** με την **Ελεονώρα Μελέτη** ως το πρόσωπο της σειράς μακιγιάζ **Mark**. Η Ελεονώρα συχνά τολμά να εκφράζεται και να πειραματίζεται με τα μαλλιά και το μακιγιάζ της. Γι' αυτό άλλωστε προτείνει και το κραγιόν Mark. **Epic**, το πρώτο κραγιόν της Avon με ενσωματωμένο primer, για ακόμη πιο πλούσιο, ομοιόμορφο και βελούδινο χρώμα που διαρκεί για ώρες, διατηρώντας τα χείλη ενυδατωμένα. Με 24 εντυπωσιακές αποχρώσεις, σίγουρα θα βρεις την ιδανική για τα δικά σου χείλη. Θα το βρεις μετά τις 26/2 (αποκλειστικά μέσω Αντιπροσώπων Avon).

Η Ελεονώρα Μελέτη θα είναι το πρόσωπο της σειράς μακιγιάζ Mark



Περισσότερες πληροφορίες; avoncosmetics.gr



SWATCH

Πολύ χειρός «Red Jacket», από τη σειρά Brit-in €70



LA ROCHE POSAY

Αντιρυτιδικός ορός Hyalu B5 €39



INTIMISSIMI

Σορτς με δαντέλα και σατέν λεπτομέρειες €39,90



Η ΑΘΗΝΑ ΤΟΥ 2033

Τι κάνει αυστραλούς φοιτητές να αποχωρίζονται το αυστραλιανό καλοκαίρι περνώντας ενάμιση μήνα στον αθηναϊκό χειμώνα;

Της ΗΡΩΣ ΠΑΡΤΣΑΚΟΥΛΑΚΗ



INFO

«Urbanism of negotiation - Part 2»,
17/1 - 3/2, Γκαλερί
Ελληνοαμερικανικής
Ενώσης, Μασσαλίας
22, 2103680052.
Δευτ.-Παρ.
12.00-21.00,
Σάβ. 10.30-14.30.
Είσοδος ελεύθερη.



Το «νησί» της Πανόρμου, το φοιτητικό χωριό των Εξαρχείων, ένας πράσινος διάδρομος που εκτείνεται από το πλάτωμα του Λυκαβηττού μέχρι τους πρόποδες του Υμηττού είναι εικόνες μιας μελλοντικής Αθήνας μέσα από τις εργασίες αυστραλών φοιτητών αρχιτεκτονικής από το Περθ που παρουσιάζονται σε μια έκθεση στην **Ελληνοαμερικανική Ένωση**.

Γραμμική ακρίβεια, αστική περιπλάνηση και φαντασία, σ' ένα ξεχωριστό εργαστήριο αρχιτεκτονικής που εδώ και έξι χρόνια φέρνει στην Αθήνα τους φοιτητές της σχολής Design του Πανεπιστημίου Δυτικής Αυστραλίας για το «Athens Studio». Εδώ, λοιπόν, με την καθοδήγηση των καθηγητών αρχιτεκτονικής **Nigel Westbrook** και **Καλλιόπης Κοντόζογλου**, η οποία επιμελείται επίσης την έκθεση των έργων τους, αναλαμβάνουν να εξερευνήσουν την πόλη με άξονα τη θεματολογία του εργαστηρίου, η οποία από χρονιά σε χρονιά διαφέρει. Αφού λάβουν την απαραίτητη καθοδήγηση κατά τη διάρκεια των εντατικών διαλέξεων που γίνονται στον χώρο της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης στη συνέχεια οι φοιτητές αφήνονται ελεύθεροι στην πόλη και το αποτέλεσμα της δουλειάς τους παρουσιάζεται τώρα αναδρομικά στην έκθεση «**Urbanism of negotiation, Part 2**».

Από την Αυστραλία στο Athens Studio

Ο στόχος του εργαστηρίου, όπως μας εξηγεί η αρχιτέκτονας Καλλιόπη Κοντόζογλου, είναι «να αντιληφθούν κατ' αρχήν με εντελώς δικά τους μάτια τα ερεθίσματα που προσφέρει η πόλη, γι' αυτό έχουν στη διάθεσή τους μόνο κάποιες κατευθυντήριες λέξεις, οι οποίες λειτουργούν ως φίλτρο, σαν ένα σελ γυαλιά που θα τους επιτρέψει να εξερευνήσουν και να χαρτογραφήσουν την περιοχή που αποτελεί κάθε φορά τη θεματική του εργαστηρίου». Μιλώντας για το «Athens Studio» μάθαμε επίσης ότι διοργανώνεται από τα μέσα της δεκαετίας του '90 και ότι αποτελεί διαχρονικά μία σταθερή επιλογή των αυστραλών φοιτητών.

Συγκεκριμένα, η πρώτη φορά που φοιτητές από την Αυστραλία έφτασαν στην Αθήνα για το «Athens Studio» ήταν το 1994. Ακολούθησε μία δεύτερη χρονιά το ακαδημαϊκό έτος 96-97, για να ακολουθήσει μία πολυετής παύση μέχρι την επανέναρξη του 2013. Κάπως έτσι απ' όταν οι νέοι αρχιτέκτονες κλήθηκαν να οραματιστούν τον επανασχεδιασμό του «Νέου Ξενία» το 1996, της γνωστής κρατικής αλυσίδας ξενοδοχειακών μονάδων σε όλη την Ελλάδα, οδηγήθηκαν τελικά το 2013, την εποχή της βαριάς οικονομικής κρίσης, στη μελέτη της αθηναϊκής συνοικίας Γεράνι. Η περιοχή που υπέφερε δυσανάλογα από τις κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης και τον αντίκτυπό της στην Ελλάδα, ήταν μια άσκηση στην ελπίδα. Μέσω του εργαστηρίου οι επίδοξοι αρχιτέκτονες οραματίστηκαν ένα μελλοντικό Γεράνι ως απάντηση στο Γεράνι που θύμιζε σύγχρονο ερείπιο.



Η Αθήνα του μέλλοντος

Από τότε μέχρι και σήμερα, το πρόγραμμα εξελίσσει τη θεματική με τον γενικό τίτλο «**Η Αθήνα του Μέλλοντος (2013-2033)**», μια Ουτοπία για το 2033, οπότε και συμπληρώνονται 200 χρόνια από την ανακήρυξη της Αθήνας σε πρωτεύουσα του ελληνικού κράτους. Έτσι, τα τελευταία έξι χρόνια, σε μία απόπειρα πρόβλεψης της εικόνας μιας μελλοντικής Αθήνας, τα θέματα ποικίλλουν από τον σχεδιασμό της ακτογραμμής της Αττικής ως την επανασχεδίαση των τριών κεντρικών πλατειών του ιστορικού κέντρου.

Το περσινό Studio, με τίτλο «**Neapolis: Nea Polis**», εντάχθηκε στην πρωτοβουλία της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης για τη διάσωση της Νεάπολης και είχε ως θέμα την ιστορική συνοικία της Αθήνας. Οι φοιτητικές εργασίες οραματίστηκαν τη μελλοντική Νεάπολη μέσα από τους δημόσιους χώρους, τις ξεχασμένες γωνιές, τα εγκαταλειμμένα κτίρια και τους κρυμμένους κήπους. Οι λέξεις που δόθηκαν τότε στους φοιτητές προκειμένου να εξερευνήσουν την ιστορική συνοικία ήταν μεταξύ άλλων «έδαφος, ορίζοντας, τέχνασμα, συγχρονία, κατώφλι, κίνηση». «Οι επιδιώξεις του Athens Studio εστιάζουν στην ενίσχυση της αυτενέργειας του φοιτητή ως αρχιτέκτονα και την ανίχνευση ανοικτών περιοχών με γνώμονα την ιστορία και τη θεωρία. Οι συμμετέχοντες καλούνται δηλαδή να ανακαλύψουν σειρά θέσεων ή ακόμα και να εφεύρουν μία νέα θέση από την οποία θα εκφράσουν αυτό που τους απασχόλησε, εκφράζοντας την άποψή τους για την πόλη» επισημαίνει η κυρία Κοντόζογλου.

Φέτος η αναδρομική έκθεση «**Urbanism of Negotiation - Part 2**» (το «Part 1» έγινε το 2015) περιλαμβάνει τις καλύτερες εργασίες των φοιτητών του εργαστηρίου από το 2013 έως το 2017 με θέματα από την Αθήνα του λεκανοπεδίου, τα παράλια της Αττικής από τον Μαραθώνα μέχρι και τον Σαρωνικό, τις τρεις πλατείες και την περιοχή της Νεάπολης.

Όσο για το τι ακριβώς βλέπει ο επισκέπτης της έκθεσης, οι απαντήσεις πηγάζουν από τη φαντασία και τη μελέτη των φοιτητών. Μπορεί να είναι μια φανταστική ιστορία μ' ένα σκίτσο για το Γεράνι που απομονώνεται από την υπόλοιπη Αθήνα με ένα ψηλό τείχος ή ίσως το Γεράνι ως κατοικημένο φαράγγι με πτυχώσεις προγραμμάτων κατοίκησης και αναψυχής αστέγων. Ένα γραμμικό πάρκο που συρράπτει τις γειτονιές και ενώνει τον Ελαιώνα με την πόλη μέχρι του Φιλοπάππου ή μια πρόταση για την Αθήνα της κρίσης ώστε να ξεπεράσει τις δυσκολίες με ένα ενοικιαστήριο. Η εργασία «**Athens for rent**» προτείνει δηλαδή τη δημιουργία μίας διεθνούς, ελεύθερης ζώνης που φιλοξενεί πρωτοβουλίες και startups. Έπειτα, βλέπεις με τα μάτια των νέων το «νησί» της Πανόρμου, το φοιτητικό χωριό των Εξαρχείων και οραματίζεσαι κι εσύ έναν πράσινο διάδρομο που εκτείνεται από το πλάτωμα του Λυκαβηττού μέχρι τους πρόποδες του Υμηττού.

Τα ενδιαφέροντα αυτά αρχιτεκτονικά projects του «Athens Studio» παρουσιάζονται τις επόμενες ημέρες στην γκαλερί της Ελληνοαμερικανικής Ένωσης. **A**





ΓΕΥΣΗ

Γιάννης Μπαξεβάνης

«Το γιουβέτσι μεταμορφώθηκε σε κριθαρτό και ο τραχανάς σε τραχανοτό για να θυμίζουν κάτι ξενικό...»

TASTE
POLICE

Επιμέλεια: ΝΕΝΕΛΑ
ΓΕΩΡΓΕΛΕ

ΚΡΙΤΙΚΗ
ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΩΝ /
ΠΡΟΣΩΠΑ /
ΑΦΙΞΕΙΣ /
ΣΥΝΤΑΓΕΣ /
TIPS ΓΕΥΣΗΣ

Ανήκει στους κορυφαίους έλληνες μαγείρους, με την ελληνική κουζίνα να του χρωστάει πολλά και στα χέρια του απέκτησε αρκετά από τα στοιχεία που καθορίζουν τη σύγχρονη μορφή της. Σπούδασε στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, δούλεψε σε πολύ γνωστά εστιατόρια και ξενοδοχεία σε όλο τον κόσμο. Με την επιστροφή του στην Ελλάδα και δουλεύοντας σε μεγάλα ξενοδοχεία της Κρήτης, έσκυψε πάνω από τον πλούτο των ελληνικών προϊόντων και ανέδειξε τα χόρτα και τα μυρωδικά σε «χρυσά» υλικά της ελληνικής γης. Ταξιδεύει ως πρεσβευτής της ελληνικής κουζίνας, αλλά και γιατί διευθύνει κατά καιρούς πολλά εστιατόρια ανά τον κόσμο ± η *Ελιά* του βραβεύεται κάθε χρόνο σαν ένα από τα καλύτερα εστιατόρια στο Ντουμπάι. Δικό του είναι και το εξαιρετικό εστιατόριο *Ferryman* στην Ελούντα, επιμελείται πολλά γνωστά εστιατόρια σε όλη την Ελλάδα, ασχο-

λείται πάρα πολύ με τα παιδιά γιατί πιστεύει πως η εκπαίδευση στον τρόπο που διατρεφόμαστε αρχίζει από πολύ νωρίς. Τον συναντήσαμε προχτές στο εστιατόριο *Ark* όπου βρίσκεται τα τελευταία χρόνια, λίγο πριν φύγει για τη Λωζάνη όπου κάθε χρόνο και για δύο εβδομάδες διοργανώνει το *Φεστιβάλ Ελληνικών Γεύσεων - Festival de Saveur Grecques* με τεράστια επιτυχία. Φάγαμε μαζί του επιτέλους «αληθινό» και με έντονο ελληνικό άρωμα φαγητό, μας παρέδωσε και ένα δικό του κείμενο που εκφράζει ξεκάθαρα τις απόψεις του για το μέλλον της γεύσης. Διαβάστε το, είναι πολύ ενδιαφέρον

Η παγκοσμιοποίηση της Γεύσης

Τα τελευταία χρόνια, ταξιδεύω πολύ συστήνοντας την ελληνική κουζίνα σε διάφορα μέρη του κόσμου. Παρατηρώ ένα θλιβερό φαινόμενο: την παγκοσμιοποίηση και στη γεύση. Όπου και να βρίσκομαι, συναντώ τις ίδιες συνταγές, τις ίδιες γεύσεις: Ντουμπάι, Σίντνεϊ, Μόσχα, Πιοχάνεσμπουργκ, Βηρυτό, Νέα Υόρκη, Τόκιο. Εδώ στην Ελλάδα, τι συμβαίνει; Ξεχάσαμε το μπιφτέκι και όλοι προσπαθούν να πετύχουν το καλύτερο burger, να κάνουν **ελληνικό sushi σε παραδοσιακές ψαροταβέρνες** (γελάει ο κάθε πικραμένος), τέρμα ο λουκουμάς, τρώμε donuts, οι τηγανίτες γίνανε pancakes, βρίσκεις carpaccio και ceviche όπου να 'ναι, σαλάτα ρόκα και παρμεζάνα παντού, mozzarella και ricotta παντού, rib eye και black angus tartare παντού. Ακόμα και το γιουβέτσι μεταμορφώθηκε σε «κριθαρτό» και ο τραχανάς σε «τραχανοτό» για να θυμίζει κάτι ξενικό. Αναμειγνύοντας ξένα προϊόντα, ξένες συνταγές και ξένες λέξεις στην ελληνική κουζίνα, προσπαθούμε να εντυπωσιάσουμε και καλά τους Έλληνες, αλλά και τους ξένους που έρχονται στη χώρα μας; Για να δείξουμε ότι είμαστε στο πνεύμα της εποχής, και όχι παλιομοδίτες, τους παρουσιάζουμε την ελληνική κουζίνα ανακατεύοντας κάθε ξένο προϊόν καλό ή κακό ± με αποτέλεσμα συχνά **ένα αλαλούμ γεύσεων, που μετονομάζουμε σε «μοντέρνα ελληνική κουζίνα»**. Συνάδελφος που εκτιμώ πολύ έκανε ένα πείραμα: πήρε λεπτές ταλιατέλες από φλοιό αγγουριού, έβαλε έτοιμες «σάλτσες», oyster sauce, fish sauce, teriyaki sauce, ταμπάσκο, λά-

δι σουσαμιού και δεν θυμάμαι τι άλλο. Όταν δοκιμάσαμε οι 10 παρόντες σεφ, είπαμε ότι πρόκειται για γιαιωνέζικο φύκι που εισάγεται σαν κατεψυγμένη σαλάτα στην Ελλάδα. Αυτό σημαίνει ότι, **είτε τρώς αγγούρι, είτε φύκι, δεν καταλαβαίνεις τίποτα**, με τόσες γλυκόξινες γεύσεις που έχουν ανακατευθεί. Δεν αναγνωρίζεις πλέον την αληθινή γεύση των προϊόντων. Ποιος ο λόγος; Ποιος ο στόχος; Μεγάλος επώνυμος αρχιμάγειρας στον κόσμο έκανε μόδα το αποξηραμένο τραγανό αρνί. Πήρε το αρνάκι, το σιγόψησε δεν ξέρω πόσες ώρες, το ξεκοκάλισε, το έβαλε υπό πίεση να κολλήσει στο ψυγείο, μετά το έψησε να ξεραθεί και να τραγανιστεί στον φούρνο. Πρόσθεσε ξινό-γλυκές γεύσεις. Το καμμένο το αρνάκι! Το καλύτερο αρνί του κόσμου να πάρεις ή το χειρότερο, το αποτέλεσμα θα είναι το ίδιο: δεν θα καταλάβεις τίποτα από τη γεύση του. Το θλιβερό είναι ότι οι Αγγλοσάξονες που δεν έχουν παράδοση στη γεύση ± επιβάλλουν τις γλυκές γεύσεις σ' όλο τον κόσμο. **Μας έχουν εθίσει στη ζάχαρη από τη βρεφική κιόλας ηλικία**, από τότε που τα μαιευτήρια κι οι γιατροί προτρέπουν τις μαμάδες να δώσουν γάλα σκόνη στα μωρά τους. Τα νεογέννητα μαθαίνουν την πάντα ίδια υπό-γλυκη γεύση του γάλατος-σκόνης κι έπειτα τις φαρίν λακτέ και άλλες «ειδικές» τροφές. Και έτσι προετοιμάζουμε τα παιδιά μας να δεχτούν τις υπόγλυκες γεύσεις των fast food: γλυκό το ψωμάκι, γλυκές οι σάλτσες ±μουστάρδα (!!), μαγιονέζα και κέτσαπ, γλυκό ακόμα και το μπιφτέκι! Τραγικό είναι και οι πολλές γεύσεις σ' ένα πιάτο. Πικρό, γλυκό, ξινό, αλμυρό, καυτερό εναλλάσσονται στο στόμα χωρίς αποτέλεσμα.

Όταν ήμουν στη σχολή μαγειρικής ένα σημαντικότατο μάθημα ήταν το εδεσματολόγιο με τον εξαιρετικό Καθηγητή Γασπαρινάτο: **η σωστή σύνθεση ενός μενού**. Αυτό το πολύ βασικό μάθημα για τους μάγειρες, για κάποιο άγνωστο λόγο, πέρασε στο περιθώριο, σαν ανούσιο. Και κάθε άπειρος μάγειρας «δημιουργεί» πλέον χωρίς βάσεις, αλλά με εισαγόμενα μπουκαλάρια σαλτσών, έτοιμων γεύσεων γεμάτων συντηρητικά. Το αποτέλεσμα είναι μενού συχνά ανισόρροπα, με πιάτα χωρίς σύνθεση γεύσεων. Θεωρώ ότι κάθε επαγγελματίας πρέπει να έχει προσωπικότητα στη δουλειά του. Πετυχημένος είναι αυτός που κάνει τη μόδα, όχι αυτός που την ακολουθεί. Όπως και στη μουσική, αυτοί που αντέχουν στον χρόνο είναι αυτοί που με την προσωπικότητά τους αφήνουν το στίγμα τους. Όσοι έρχονται με τη μόδα, σβήνουν μαζί της. Το πέρασμα του χρόνου είναι ο δείκτης ποιότητας.

Αν κάνω μια μικρή αναδρομή στα τελευταία 25 χρόνια, όταν επέστρεψα το 1991, μετά από πενταετή παραμονή στη Γαλλία, ήταν στη μόδα η Fusion Cuisine. Τότε κανείς δεν τολμούσε να βάλει τα ταπεινά χόρτα σε καλά εστιατόρια. Ήγιναν μόδα η κρητική κουζίνα και διατροφή, έπειτα η Ελληνική και μετά η δήθεν μεσογειακή διατροφή. Αργότερα ήρθε στην επιφάνεια η μοριακή κουζίνα, και γρήγορα γύρισε η μόδα για αρκετό καιρό στα τοπικά προϊόντα παντού στον κόσμο. Και άντε πάλι η fusion cuisine, που στα χέρια ημιμαθών και άπειρων «σεφ» δεν απέχει πολύ από το «confusion»

Ένας άνθρωπος πρέπει να έχει προσωπικότητα και ένας λαός παράδοση, αυτό τον κάνει ξεχωριστό. Φανταστείτε έναν κόσμο ομοιόμορφο μετά από μερικούς αιώνες: όλοι οι άνθρωποι να είναι ίδια ντυμένοι, να μιλάνε την ίδια γλώσσα (ήδη εξαφανίζονται περίπου 25 γλώσσες κάθε χρόνο στον κόσμο). Ίδια μουσική παντού, ίδιες συνθέσεις κτλ. Τι μονοτονία!

Στη μαγειρική υπάρχουν βάσεις που κάθε μάγειρας πρέπει να γνωρίζει για να δημιουργεί. Αν τις δουλέψει σωστά και μάλιστα για πολλά χρόνια, τότε μπορεί να λέγεται Αρχιμάγειρας (στα γαλλικά «Chef»). Εκπλήσσομαι όταν βλέπω νεαρούς που τελειώνουν μια σχολή την επόμενη χρονιά να είναι βοηθοί, τη μεθεπόμενη «σεφ» κι ένα χρόνο αργότερα καθηγητές ακόμα και «ερευνητές», «μαγειρικός επιστήμονας»! Και βέβαια, οι νέοι πρέπει να ψάχνονται, να μη μένουν σε μία ακίνητη παράδοση, γιατί η Παράδοση προχωρεί. Και βέβαια, μακάρι οι μαθητές να γίνονται καλύτεροι απ' τους δάσκαλούς τους, αλλά με σίγουρη τέχνη, ομορφιά, άποψη και προσωπικότητα.

Και βέβαια, να υπάρχουν συναντήσεις με άλλες κουζίνες. Δεν είναι δυνατόν όλοι οι έλληνες μάγειρες να ασχολούνται με την ελληνική κουζίνα. Άλλοι θα ασχοληθούν με τη γαλλική, άλλοι με την ιταλική, άλλοι με την κινέζικη ± κι αυτούς τους εκτιμώ πολύ. Όλοι μας κάτι βλπούμε, κάτι μαθαίνουμε, **δεν υπάρχει παρθενογένεση**.

Όμως, ας κρατήσουμε κι αυτό που μας ξεχωρίζει και μας χαρακτηρίζει. Μόνο τότε η ελληνική γαστρονομία θα πάει μπροστά. Βλέπω με χαρά όλο και περισσότερους αρχιμάγειρες που κόντρα στο ρεύμα ± προσπαθούν πολύ και ανεβάζουν την ελληνική μαγειρική τέχνη. Όταν έρχονται οι ξένοι επισκέπτες μας, ας τους υποδεχόμαστε με την ελληνική κουζίνα και τα τόσο ποιοτικά τοπικά της προϊόντα, ώστε το αποτέλεσμα να έχει το δικό μας στίγμα, τη δική μας ιστορία». ●

www.
athens voice.gr

Διαβάστε το
πλήρες κείμενο
στο site



ΣΤΑ LIDL ΜΥΡΙΣΕ ΘΑΛΑΣΣΑ!

Νομίζω ότι μπορούμε να αναφωνήσουμε την παρακάτω φράση όλοι μαζί με το τρία: «Όχι άλλο κρέας!». Δηλαδή δεν ξέρω για εσάς, αλλά εγώ μετά τις ατασθαλίες των εορτών χρειάζομαι μια γερή αποτοξίνωση για να έρθω στα ίσα μου. Σαλάτες και πάλι σαλάτες. Και φρέσκο ψαράκι φυσικά! Πώς αλλιώς; Τι νομίζετε, μια ανάσα μακριά είναι το καλοκαίρι και οι παραλίες...

Την τελευταία εβδομάδα λοιπόν ψάχνω μανιωδώς τα ιχθυοπωλεία της πόλης. Επειδή είμαι λίγο περίεργη με το ψάρι, δεν θέλω να ψωνίζω ό,τι κι ό,τι. Έτσι κατέληξα στο ιχθυοπωλείο των Lidl. Και έμαθα ότι όλα τα ψάρια τους προέρχονται από υπερασύγχρονες μονάδες ιχθυοτροφείων από τις θάλασσες του Ιονίου, της Πελοποννήσου και της Εύβοιας. Μεγαλώνουν σε καθαρά νερά, που ανανεώνονται από φυσικά ρεύματα, πληρούν τους πιο αυστηρούς κανόνες παραγωγής και υγιεινής και έχουν κερδίσει κορυφαίες διακρίσεις ποιότητας.

Πείστηκα εντελώς όταν είδα ότι τα ψάρια τους έχουν λάβει το Βραβείο Ανώτερης Γεύσης 2017 από το International Taste & Quality Institute (iTQi). Η κριτική επιτροπή του iTQi αποτελείται από φημισμένους όσο και βραβευμένους Ευρωπαίους chef και αξιολογεί προϊόντα από όλο τον κόσμο. Ξέρω ότι η διαδικασία αξιολόγησης γίνεται με blind tests, ενώ οι κριτικοί εκτός από τη γεύση, αξιολογούν την οσμή, την υφή και την όψη του προϊόντος. Δεν είναι εύκολο λοιπόν για ένα προϊόν να λάβει τα 3 χρυσά αστέρια του iTQi, που αντιστοιχούν στην υψηλότερη βαθμολογία. Η φρέσκια ελληνική τσιπούρα της Lidl όμως τα απέσπασε και με κέρδισε.

Νόστιμη και διατηρημένη άψογα, έχει τη γεύση της ανοιχτής θάλασσας και σου φέρνει στο μυαλό εκείνο το καλοκαίρι στην Αμοργό που έτρωγες φρέσκο ψαράκι δίπλα στο κύμα. Μου άρεσε τόσο πολύ που την επόμενη εβδομάδα πήρα και το φρέσκο ελληνικό λαβράκι (το οποίο βραβεύτηκε με 2 χρυσά αστέρια). Είχε την ίδια υψηλή ποιότητα και εκτός από τα αστέρια ποιότητας κέρδισε επάξια και τη θέση του στο τραπέζι μου, όπως και ο φανταστικός και φρεσκοτάτος σολομός Νορβηγίας. Σίγουρα αξίζει μια θέση και στο δικό σας.



ΣΙΝΕΜΑ

Του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ
ΚΑΪΜΑΚΗ

critic's CHOICE

Οι τρεις πινακίδες έξω από το Έμπινγκ, στο Μιζούρι

(THREE BILLBOARDS OUTSIDE EBBING, MISSOURI) ****

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Μάρτιν ΜακΝτόνα ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Φράνσις ΜακΝτόρμαντ, Σαμ Ρόκγουελ, Γούντι Χάρελσον, Τζον Χοκς, Πίτερ Ντίνκλατζ

Η οργισμένη Μίλντρεντ Χέιζ (Φράνσις Μακ Ντόρτμαντ) προβαίνει στην τελευταία και πιο τολμηρή προσπάθειά της προκειμένου να βρεθεί ο δολοφόνος της κόρης της. Βλέποντας τις ενέργειες της τοπικής αστυνομίας να ατονούν μετά από την άκαρπη προσπάθεια των τελευταίων επτά μηνών, αποφασίζει να χρησιμοποιήσει τις τρεις τεράστιες διαφημιστικές πινακίδες στην είσοδο της κωμόπολης. Τα μηνύματα έχουν αποδέκτη τον Ουίλιαμ Γουίλομπι (Γούντι Χάρελσον), τον σεβάσμιο αρχηγό της αστυνομίας του Έμπινγκ.

Δεν μπορούμε να ξέρουμε αν θα είναι η έκπληξη των φετινών Όσκαρ αλλά για ένα πράγμα είμαστε βέβαιοι: Το βαθιά σκοτεινό, ιδιότυπα κωμικό, κάποιες στιγμές σπαραχτικά συγκινητικό και ενίοτε καυστικό δράμα του Μάρτιν ΜακΝτόνα θα συντροφεύει τη σκέψη μας για καιρό. Ο λόγος δεν έχει να κάνει μόνο με την αδιαμφισβήτητη καλλιτεχνική αξία του φιλμ (είναι σαν οι αδερφοί Κοέν να συνεργάζονται με τον Ντέιβιντ Λιντς) αλλά κυρίως με την αποφασιστικότητα του ΜακΝτόνα να μιλήσει μέσα από τον αγώνα της Μίλντρεντ για όλα τα στραβά και άδικα της «βαθιάς» Αμερικής, ανοίγοντας ταυτόχρονα την κουβέντα περί δικαίων και αδικιών σε μια ζωή που μοιάζει με σύντομο, κακόγουστο ανέκδοτο. Εκεί, στο Μιζούρι, τα απολειφάδια του ρατσισμού πρωτοστατούν ανοίγοντας διαύλους τρομακτικής βίας και εγείροντας τρομερά ηθικά διλήμματα για τους ήρωες πριν οδηγηθούν στο πηχτό σκοτάδι του ανοικτού φινάλε, που ορίζει πάντως την επόμενη μέρα σε διαφορετική πλέον βάση. Ο απέραντος αμερικανικός ορίζοντας, το ανέκφραστο βλέμμα της αποφασισμένης και τσαντισμένης Μίλντρεντ, ένας κόσμος που παραδίδεται στην απύθμενη βία και βλακεία, η ανοικτή ακόμα πληγή του ρατσισμού, αλλά κυρίως η «αλλαγή» του τραμπούκου σερίφη προσφέρουν ένα πολυεπίπεδο προβληματισμό πάνω στα παιχνίδια της μοίρας και την ανθρώπινη φύση. Το πικρόχολο σχόλιο του ΜακΝτόνα για έναν κόσμο που βρίσκεται σε πλήρη αποσύνθεση και κατάρρευση όλων των πνευματικών-ουμανιστικών αξιών του δεν σκάνει κουβέντα. Όμως την ίδια ώρα που ο κυνισμός του σαρώνει τα πάντα, ο Βρετανοϊρλανδός βρίσκει το κουράγιο να αναζητήσει την ελπίδα.

ΑΚΟΜΗ

» Η «Ληστεία του αιώνα» (1½) είναι ένα καλογορισμένο heist movie που αντιγράφει εύστοχα την «Ένταση» του Μάικλ Μαν, ενώ διατηρεί συγγένεια και με τους «Συνήθεις ύποπτους» του Μπράιαν Σίνγκερ. Με τον Τζέρεμντ Μπάτλερ. » Οι «12 δυνατοί» (1) με τους Κρις Χέιμγουορθ και Μάικλ Σάνον, περιγράφουν την πραγματική ιστορία της πρώτης αμερικανικής στρατιωτικής

αποστολής που αντεπιτέθηκε στον Μπιν Λάντεν στο δικό του έδαφος, με όλα τα απαραίτητα σινε-αξεσουάρ: αυτοθυσία, αφέλεια. » Το φουσιολατρικό ντοκιμαντέρ «Mountain» (1), αυστραλιανής παραγωγής της Τζένιφερ Πίντομ, συνδέει την Αυστραλιανή Ορχήστρα Δωματίου με την αφήγηση του Γουίλεμ Νταφόε σε εικόνες που κόβουν την ανάσα. » Η «Γατο... συμμορία: Η αρχή» είναι animation με πρωταγωνιστή τον Top Cat.

* ΑΔΙΑΦΟΡΗ
** ΜΕΤΡΙΑ
*** ΚΑΛΗ
**** ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ
***** ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΗ

Fargo meets Twin Peaks

Η πιο σκοτεινή ώρα (DARKEST HOUR) ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Τζο Ράιτ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Γκάρι Όλντμαν, Κρίστιν Σκοτ Τόμας, Λίλι Τζέιμς, Μπεν Μέντελσον, Στίβεν Ντιλέιν, Ρόναλντ Πίκαπ



Τον Μάιο του 1940, στις πρώτες εβδομάδες της πρωθυπουργίας του Τσόρτσιλ, οι Ναζί προελαύνουν στη Δυτική Ευρώπη. Τα ανοικτά μέτωπα των Άγγλων σε Δουνκέρκη και Καλέ αναγκάζουν τον Τσόρτσιλ να πάρει τις δυσκολότερες αποφάσεις της καριέρας του.

Ο οραματιστής πολιτικός είχε τη διαύγεια να αντιληφθεί το σχέδιο του Χίτλερ και παρά τον εσωτερικό πόλεμο που δέχτηκε από το κόμμα του και τον σκληρόν αποφάσεων που μεταξύ άλλων οδήγησαν στον θάνατο χιλιάδες βρετανούς στρατιώτες. Ο Τζο Ράιτ επιλέγει να δείξει τον άνθρωπο πίσω από τον μύθο. Ο Τσόρτσιλ του, πέρα από την αποκαλυπτική ταύτιση του Γκάρι Όλντμαν (σχεδόν σίγουρο το πρώτο του Όσκαρ) που πήρε τα απαραίτητα κιλά και «φόρεσε» στρώματα από προσθετικό μακιγιάζ στο πρόσωπο προκειμένου να θυμίζει τον βρετανό ηγέτη, είναι ένας απολαυστικός χαρακτήρας κι ένα τέρας ενέργειας που δεν διστάζει να μοιραστεί με τον θεατή τα πιο ανθρώπινα χαρακτηριστικά (εμμονικός, χιουμορίστας, εκρηκτικός, ξεροκέφαλος, ευφυής) μαζί με τις πιο χτυπητές αδυναμίες του. Παράλληλα ο Ράιτ απεικονίζει με νεύρο όλο το παρασκήνιο στους πολιτικούς διαδρόμους αλλά και το τραγικό πρόσωπο του πολέμου στο πεδίο της μάχης, σε μια δημιουργία που ανακατεύει δεξιοτεχνικά την πολιτική βιογραφία με την ιστορική αλήθεια.

Zama ***

ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Λουκρέσια Μαρτέλ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΟΥΝ: Ντανιέλ Χιμένεθ Κάτσο, Λόλα Ντουένιας, Χουάν Μινουσίν, Ναχουέλ Κάνο



18ος αιώνας. Σε μια απομονωμένη αποικία της Νοτίου Αμερικής, ο Ζάμα, αξιωματικός του Ισπανικού Στέμματος, περιμένει μάταια μια μετάθεση σε ένα καλύτερο πόστο.

Ο τραχύς ρεαλισμός της ταινίας δεν γίνεται να αφήσει τον ψαγμένο θεατή ανεπηρέαστο. Η Λουκρέσια Μαρτέλ κατασκευάζει έναν κόσμο που, παρότι σε κάποια σημεία δείχνει μαγικός, στην πραγματικότητα δεν είναι τίποτα άλλο από ένα καθρέφτη κάποιου ξεχασμένου από τον Θεό τόπου όπου η λαγνεία και η τρέλα πάνε χέρι-χέρι. Η αυθεντικότητα των προθέσεων, η ώριμη ματιά και κυρίως το ξεχωριστό άγγιγμα της Μαρτέλ (που σαφώς και δεν απευθύνεται στην πλατιά μάζα) κάνουν την παρακολούθηση του φιλμ, που βασίζεται στο ομότιτλο μυθιστόρημα του Αντόνιο Ντι Μπενεντέτο, σκέτη εμπειρία.

Maria by Callas **½

ΠΑΡΑΓΩΓΗ: Εμανουέλ Λεπέρ, Εμανουέλ Σεν, Γκαέλ Λεϊμπλάνγκ, Τιερί Μπιζό, Τομ Βολφ ΣΚΗΝΟΘΕΣΙΑ: Τομ Βολφ



Η ζωή της Μαρίας Κάλλας, της απόλυτης καλλιτέχνιδος που έγινε διεθνές ίνδαλμα, μέσα από τις δικές της εκμυστηρεύσεις

Το ντοκιμαντέρ πατάει πάνω στην εξυπνάδα και την πρωτοτυπία για να αποδοθεί το πορτρέτο της «Ντίβας», μέσα από τις δικές της εξομολογήσεις. Το φιλμ είναι δοσμένο μέσα από αφηγήσεις, συνεντεύξεις, ερμηνείες, παραστάσεις και γράμματα από την αλληλογραφία της. Μεγάλο κομμάτι του είναι αφιερωμένο στη μοιραία σχέση της με τον Ωνάση. Δεν μαθαίνουμε πράγματα που δεν τα ξέραμε, αλλά η γοητεία της Κάλλας γεμίζει την οθόνη παρότι υπάρχουν στιγμές που η ίδια απομυθοποιείται έντονα αφού κάποιες κουβέντες της ακούγονται... κάπως («ρόλος της γυναίκας σήμερα είναι να κάνει ευτυχισμένο έναν άντρα» λέει κάποια στιγμή), ενώ σε πολλά σημεία η τραγική της ζωή συγκινεί. Η φωνή της Φανί Αρντάν δίνει πνοή στις λέξεις που έγραψε η Κάλλας στο χαρτί.

«Δεν συζητάς με μια τίγρη ενώ το κεφάλι σου είναι στο στόμα της»
Ο Ουίνστον Τσόρτσιλ εκφράζει τις αντιρρήσεις του για την πιθανότητα συνθηκολόγησης με τους Γερμανούς στο φιλμ «Η πιο σκοτεινή ώρα»



BIBΛΙΟ

Επιμέλεια:
ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΜΠΙΡΜΠΛΗ

Τι βασανίζει τη Λίσμπετ Σαλάντερ στο «Κορίτσι που διψούσε για εκδίκηση»;

Η σειρά «MILLENNIUM» γράφει νέο κεφάλαιο με το μυθιστόρημα του Ντάβιντ Λάγκερκραντς

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΑΡΑΘΑΝΟΥ

Όσο θα υπάρχουν αναγνώστες, θα υπάρχουν και άνθρωποι που ανακαλύπτουν τις εκπληκτικές πλευρές της σειράς «MILLENNIUM». Το σκανδιναβικό αστυνομικό του Στιγκ Λάρσον διαβάζεται χρόνια και με πάθος. Ο δημιουργός της πρώτης τριλογίας πέθανε πρόωρα το 2004, η νουάρ κληρονομιά του ωστόσο γιγαντώθηκε σε ένα παγκόσμιο franchise με πωλήσεις 89 εκατομμυρίων αντιτύπων και δημοφιλέστατες μεταφορές στην τηλεόραση και το σινεμά.

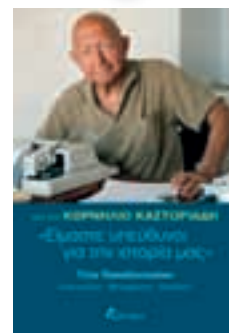
Ήταν επόμενο να δοκιμαστεί μια νέα εκδοχή του μύθου, με τον ήδη καταξιωμένο Ντάβιντ Λάγκερκραντς να υπογράφει το «Κορίτσι στον ιστό της αράχνης» εκπληρώνοντας όλα τα στοιχεία σε επίπεδο πλοκής, ύφους, γλώσσας, αισθητικής, κοινωνικοπολιτικών προβληματισμών. Ο διάδοχος του Λάρσον επανέρχεται σήμερα με το καινούργιο κεφάλαιο της σειράς, «Το κορίτσι που διψούσε για εκδίκηση» (εκδ. Ψυχογιός, μετάφραση Ξενοφών Παγκαλιάς). Το πρώτο που κάναμε: Τρέξαμε να το προμηθευτούμε. Η Λίσμπετ Σαλάντερ και ο Μίκαελ Μπλούμκβιστ είναι ξανά εδώ για να κυνηγήσουν ενόχους και να αναζητήσουν τις αλήθειες της εποχής μας. Το βιβλίο ξεκινά με τη Σαλάντερ στο κεντρικό κάδρο από την πρώτη αράδα. Είμαστε άλλωστε εδώ για λογαριασμό της, είναι η δική της τραυματική σάγκα αυτή που ανέδειξε το «MILLENNIUM» σε pop σύμβολο και έργο τέχνης με αυξανόμενους φαν μέρα με την ημέρα. Η κάμερα λατρεύει το πρόσωπό της και οι αναγνώστες



ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: CATO LEIN



χάσει τον φλογερό της ζήλο για εκδίκηση, έστω και περιορισμένη σε κελί. Είναι ζήτημα χρόνου να αποκτήσει πρόσβαση στις μαύρες τρύπες του κυβερνοχώρου και τα έγγραφα με την ένδειξη απόρρητο, στα χέρια της το λάπτοπ μεταμορφώνεται σε «φίδι που κινείται άπια μέσα σε κρυφά αρχεία και σφαλισμένα υπόγεια». Όπου δηλαδή μπορεί να ελλοχεύουν οι βιαστές, οι παιδόφιλοι και οι λογής εγκληματίες οι οποίοι δοκιμάζουν την οργή της. Στο πλευρό της ο Μπλούμκβιστ, ο δημοσιογράφος παλιάς σχολής με το αυξημένο αίσθημα κοινωνικής δικαιοσύνης και την έφεση στα αυτουσάιντερ της ζωής. Ένας ακόμην παλιός μας γνώριμος, ο Χόλγκερ Παλμγκρέν, καταφθάνει με ένα πακέτο εγγράφων από το Αρχείο Ερευνών Γενετικής και Περιβάλλοντος, που μπορεί και να οδηγήσουν στην αποκάλυψη όσων η πρωταγωνίστρια υπέστη ως παιδί. Σε αυτή την παρατεταμένη κατάδυση στις ρίζες της Λίσμπετ Σαλάντερ, θρησκευτικός φονταμενταλισμός, ρωσική μαφία, χρηματοοικονομικό έγκλημα, κακοποίηση και βαριές σκιές του παρελθόντος δεν απουσιάζουν από τη μεθοδική πρόζα του Ντάβιντ Λάγκερκραντς, που καταθέτει με συναρπαστικό τρόπο την πέμπτη συνέχεια της σειράς «MILLENNIUM». ▮



Η παρουσίαση του βιβλίου της Τέτας Παπαδοπούλου «Για τον Κορνήλιο Καστοριάδη – “Είμαστε υπεύθυνοι για την ιστορία μας”» (εκδ. Κριτική) θα γίνει αφορμή για μια συζήτηση για τον μεγάλο διανοητή ±φέτος συμπληρώνονται 20 χρόνια από το θάνατο του Κορνήλιου Καστοριάδη. Θα μιλήσουν: Περικλής Βαλλιάνος (καθηγητής Πολιτικής Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών), Νίκος Μαραντζίδης (καθηγητής Πολιτικής Επιστήμης στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας), Ανδρέας Παππάς (μεταφραστής - επιμελητής κειμένων), Τέτα Παπαδοπούλου (συγγραφέας του βιβλίου, δημοσιογράφος). 18/1 19.00, Ινστιτούτο Ελλάδος, Σίνα 31, Αθήνα



Το νέο του βιβλίο με τίτλο «Μουσείο λαογραφίας - Επιστολική νουβέλα» (εκδ. Εστία) παρουσιάζει ο Δημήτρης Φύσσας, σε μια διαφορετική εκδήλωση όπου 18 αναγνώστες/τριες θα διαβάσουν αποσπάσματα, με συντονιστή τον συγγραφέα. Πρωταγωνιστής της ιστορίας είναι ο (πρώην διάσημος) ζωγράφος Λέων, ο οποίος θα αποσπαστεί για ένα διάστημα σε ένα άκρως πρωτόγονο χωριό της Πίνδου, όπου θα συνειδητοποιήσει ότι με τις γυναίκες του χωριού κάτι δεν πάει καλά. Σε αυτό του το βιβλίο ο Δ.Φ. αναφέρεται σε πολλά θέματα, μεταξύ των οποίων στον φεμινισμό, στην αριστερή ουτοπία, στην αγνή ελληνική επαρχία, στη θρησκευτική νεύρωση, στην ανδρική ψυχολογία. Στις 17/1, 19.30, στο Έναστρον Βιβλιοκαφέ, Σόλωνος 101

22ο ΠΑΖΑΡΙ ΒΙΒΛΙΟΥ 2018

Χιλιάδες τίτλοι που ξεκινούν από €1

Στην πλατεία Κοτζιά θα στηθεί ένας «λαβύρινθος», στον οποίο μπαίνεις με άδεια χέρια και βγαίνεις φορτωμένος με βιβλία. Μία υπαίθρια και θερμαινόμενη εγκατάσταση στεγάζει πάνω από 9.000 τίτλους (400.000 βιβλία), σε τιμές που δεν ξεπερνούν το 30% της αρχικής τους λιανικής τιμής. Οι τίτλοι είναι όλων των κατηγοριών (μυθιστορήματα, δοκίμια, κόμικ, παιδικά βιβλία, άλμπουμ κ.ά.) και για όλες τις ηλικίες. Στο 22ο Παζάρι Βιβλίου 2018, όπως κάθε χρόνο, συμμετέχουν 200 εκδότες από όλη την Ελλάδα (μέλη πρωτοβάθμιων σωματείων) και διοργανώνεται από τον Σύνδεσμο Εκδοτών Βιβλίου (Σ.ΕΚ.Β.), σε συνεργασία με την UNICEF, υπό την αιγίδα του Δήμου Αθηναίων και την υποστήριξη του Οργανισμού Πολιτισμού, Αθλητισμού και Νεολαίας Δήμου Αθηναίων (Ο.Π.Α.Ν.Δ.Α.).

Από Παρ. 19/1 έως Κυρ. 11/2. Ανοικτά καθημερινά, Σάβ.&Κυρ. 9 το πρωί έως 9 το βράδυ. Η είσοδος (ελεύθερη) βρίσκεται επί της οδού Αθηνάς (μπροστά από το Παλιό Δημαρχείο).



ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ /
ΕΚΔΟΣΕΙΣ /
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ /
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ



ΜΟΥΣΙΚΗ

Μπάμπης Παπαδόπουλος

Η ήρεμη δύναμη της ελληνικής σκηνής γράφει τη δική του ιστορία με οργανικό τρόπο

Με αφορμή την εμφάνισή του στο ΚΠΙΣΝ, ο κιθαρίστας που έγραψε ιστορία με τις Τρύπες και τη σύμπραξή του σε δύο εξαιρετικούς δίσκους του Θανάση Παπακωνσταντίνου δημιουργεί εδώ και μία δεκαετία σκηνές από ένα ορχηστρικό ταξίδι όπου τζαζ, μινιμαλισμός και παράδοση συναντιούνται με μοναδικό τρόπο. Γράφει τα soundtracks του σκηνοθέτη Γιάννη Οικονομίδη για τον κινηματογράφο, αλλά και για το θεατρικό «Στέλλα κοιμήσου» στο Εθνικό. Ενορχηστρώσεις με καθαρό μυαλό και δημιουργική διάθεση που σε κάθε ηχογράφηση και συναυλία σχηματίζουν με οργανικό τρόπο έναν μαγικό κύκλο σε ανοιχτό διάυλο επικοινωνίας με το κοινό.

Δεν φαίνεται να έχεις νοσταλγικές εμμονές προχωρώντας μπροστά, κάνοντας αυτό που σε εκφράζει κάθε φορά στο παρόν. Σε ποια φάση βρίσκεσαι σήμερα; Το παρελθόν το βλέπω μόνο σαν γνώση μέσα από την εμπειρία. Το να αισθάνομαι νοσταλγία είναι σαν να βάζω φρένο σ' αυτό που συμβαίνει σήμερα και σ' αυτό που ονειρεύομαι για το αύριο. Αισθάνομαι ότι έχω πράγματα να κάνω (ακόμη τουλάχιστον), οπότε αφήνω να βγει από μέσα μου η διάθεση και οι σκέψεις μου κάθε εποχή. Είμαι συνέχεια σε μια δημιουργική διαδικασία είτε παίζοντας ζωντανά είτε γράφοντας καινούργιες μουσικές για έναν δίσκο, για μια ταινία, για ένα θεατρικό έργο. Αυτό θέλω να κάνω στη ζωή μου και αισθάνομαι τυχερός που μπορώ και το κάνω.

Άλμπουμ σαν το οργανικό «Μέσα στον πόνο είν' η χαρά, μες στη χαρά είν' ο πόνος» απαιτούν ένα διαφορετικό είδος ακρόασης αναιρώντας όλους τους «κανόνες». Δεν έχει στίχους, videoclip κτλ. Απευθύνεται, όπως και οι συναυλίες σου, σε ένα εκπαιδευμένο ή μπημένο, ας πούμε, κοινό που μπορεί να δώσει μεγαλύτερη προσοχή στην ουσία της μουσικής καθεαυτής. Φαντάζομαι ότι όλα γίνονται απόλυτα συνειδητά από μέρους σου, έτσι δεν είναι; Δεν θεωρώ ότι ο συγκεκριμένος δίσκος είναι δίσκος που απευθύνεται σε μπημένο κοινό. Άλλωστε έχω δει ότι αντιδρούν θετικά και άνθρωποι που δεν έχουν μεγάλη εξοικείωση με την οργανική μουσική. Αυτό δείχνει ότι οποιοσδήποτε έχει διάθεση να αφηθεί σε ένα μουσικό ταξίδι, που θα του επιτρέψει να δημιουργήσει τις δικές του εντυπώσεις, είναι συνυπεύθυνος της ατμόσφαιρας που δημιουργείται είτε μέσα από την ακρόαση του δίσκου είτε την ώρα της συναυλίας. Είναι μια άλλου είδους επικοινωνία από αυτήν του τραγουδιού, το οποίο είναι επίσης ένα σπουδαίο κομμάτι της μουσικής δημιουργίας.

Από την άλλη, ο «αισθητικός» αυτός ήχος σου δένει απόλυτα σε συνδυασμό με άλλες μορφές τέχνης, όπως το θέατρο και ο κινηματογράφος.

Το να γράφω μουσική για τον κινηματογράφο ή για το θέατρο είναι μέσα στο πλαίσιο της δημιουργίας, που είναι ζητούμενο για μένα, οπότε το κάνω με μεγάλη ευχαρίστηση. Οι συγκεκριμένες συνεργασίες ήταν απολαυστικές από την αρχή ως το τέλος και χάρηκα πολύ για το αποτέλεσμα.

Τι έχεις μάθει από την επαφή σου με τους μουσικούς φοιτητές σου; Όσο αφορά στη μουσική γνώση, όλο και περισσότερα είναι αυτά που δεν γνωρίζω και θέλω να μάθω. Στο επίπεδο της ανθρώπινης επαφής και της σχέσης δασκάλου μαθητή, παίρνω τη χαρά της συνέχειας μέσα από την εξέλιξη του καθενός μας. Συμπεριλαμβάνω και τον εαυτό μου.

Πώς βλέπεις τα νέα παιδιά τα οποία θέλουν να γίνουν μουσικοί με τελείως διαφορετικά εργαλεία πλέον μέσα από το διαδίκτυο, που προσφέρει πολύ απλούστερα τον τρόπο να μοιράσουν τη δουλειά τους; Το διαδίκτυο είναι ένα μέσο που το γνώρισα σε μεγάλη ηλικία και δεν αισθάνομαι ότι μπόρεσα ποτέ να εξοικειωθώ απόλυτα μαζί του. Δεν μπορώ να συμμετέχω σε αυτό. Το χρησιμοποιώ μόνο για να ανακοινώνω τις δραστηριότητές μου. Ο καθένας επιλέγει να έχει τη δική του σχέση με τη μουσική και φυσικά τον τρόπο που θέλει να τη μοιραστεί.

Τι είναι για σένα μουσική παράδοση, πόσο σε έχει επηρεάσει με την πάροδο του χρόνου και πόσο ελεύθερος αισθάνεσαι για αναμειγνύεις ετερόκλητων φαινομενικά ειδών; Έχω μεγαλώσει σε αστικό περιβάλλον οπότε αυτό που έχω

ζήσει σαν μουσική παράδοση είναι οι μουσικές που άκουσα ζώντας στην πόλη. Έχοντας ακούσει και έχοντας παίξει μουσικές από διαφορετικά είδη με τα οποία μπόρεσα να έρθω σε επαφή, διαμορφώθηκε αυτό που παίζω σήμερα. Δεν είναι ο στόχος μου να κάνω αναγκαστικά κάποια μείξη διαφορετικών ειδών. Αφήνω να βγει αυτό που αισθάνομαι δικό μου.

Πόσα είναι προγραμματισμένα, εντός εισαγωγικών, και πόσο αυτοσχεδιαστικά συμβαίνουν στη σκηνή σε κάθε σας συναυλία με τους μουσικούς σου; Υπάρχουν και τα δύο στοιχεία. Η δομή και η οργάνωση σε συνδυασμό με τον αυτοσχεδιασμό στα σημεία που υπάρχει λόγος και νόημα να συμβεί.

7 χρόνια από τη «Σπηλιά του Δράκου» με τις δικές σου εκδοχές στα ρεμπέτικα. Θα μπορούσε να είναι ένα κλασικό άλμπουμ και να ανακαλύπτεται διαρκώς. Έχει σημασία για σένα ή κάνεις αυτό που έχεις να κάνεις; Κάνω αυτό που έχω να κάνω και χαίρομαι όταν υπάρχει αποδοχή.

Τι να περιμένει κανείς από το live σου στον

Φάρο του ΚΠΙΣΝ; Μια συναυλία με κομμάτια από το σύνολο της προσωπικής μου δισκογραφίας και ένα δείγμα από την καινούργια δουλειά που ετοιμάζεται αυτό τον καιρό.

Ζούμε μια άγρια και σκοτεινή εποχή όπου για κάθε «ήρωα» που χάνουμε, βλέπε David Bowie, ένας «εχθρός» γίνεται παντοδύναμος, βλέπε Τραμπ. Πώς βιώνεις εσύ την εποχή με δεδομένη και την παρατεταμένη ελληνική κρίση μετά την ψευδοευμάρεια των περασμένων ετών;

Η ιστορία γράφεται κάθε μέρα από όλους μας. Εμείς δημιουργούμε και τους σπουδαίους ανθρώπους και τους ήρωες και τους καταπιεστές. Φροντίζω να μην το ξεχνάω ποτέ. Συνεχίζω λοιπόν να παρατηρώ τον κόσμο γύρω μου με όσο γίνεται πιο καθαρό μυαλό και να κάνω αυτό που κάνω με αγάπη και ειλικρίνεια.

Είσαι αισιόδοξος; Τι σημαίνει αυτό; Εφόσον ζω, και για όσο ζω, τραβάω τον δρόμο μου.

Κάτι που σου τράβηξε πρόσφατα την προσοχή; Σήμερα πέθανε ο Πανούσης. Τι πιο σημαντικό από την ανθρώπινη απώλεια;

INFO

Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος (ΚΠΙΣΝ), Φάρος. Έναρξη 21.00. Είσοδος ελεύθερη. Στις 21/1. Μαζί του οι μουσικοί του από το άλμπουμ «Μέσα στον πόνο είν' η χαρά, μες στη χαρά είν' ο πόνος», που ετοιμάζουν, και τη νέα τέταρτη κατά σειρά δισκογραφική του δουλειά: Βιολί & Βιόλα: Φώτης Σιώτας. Βιολί: Μιχάλης Βρέττας. Μπουζούκι: Δημήτρης Βλαχομήτρος. Κοντραμπάσο: Διονύσης Μακρής. Τσέλο: Τάσος Μισυρλής.

ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ
ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ
ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ
ΔΙΣΚΟΙ



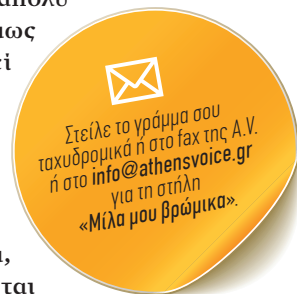
Γεια σου, Μυρτώ! Ήθελα να γράψω εδώ σχετικά με το cyber bullying, μια και η στήλη σου διαβάζεται από όλους και εκτιμώ και τις απόψεις σου. Γράφτηκα στο tinder πρόσφατα. Δέχομαι μήνυμα (για όσους δεν ξέρουν, για να σου στείλει κάποιος μήνυμα πρέπει να έχετε δηλώσει και οι δύο ότι αρέσει ο ένας στον άλλο) «νομιζω σου την είχα πέσει σε ένα μπαρ, αλλά μου είπες ότι είχες αγόρι». Απαντάω με χιούμορ, μια και κάτι τέτοιο δεν είχε συμβεί, θεωρώντας το διαφορετική opening line, «ναι! Κι έλεγα ποιον μου θυμίζεις» για να δεχτώ την απάντηση «πλάκα σου κάνω, ποτέ δεν θα σου την έπεφτα σε μπαρ». Δεν ξέρω αν είναι αγενής ή υπονοεί ότι είναι ντροπαλός. Απαντάω «??» και συνειδητοποιώ ότι με διαγράφει (unmatch). Και αναρωτιέμαι, πόση αγάπη πρέπει να λείπει σε κάποιον για να θελήσει να μοιράσει κακία σε αγνώστους; Σε ένα app που φτιάχτηκε για να δηλώνεις πως κάποιος σου αρέσει, κάποιιοι βρήκαν τρόπο να κάνουν το αντίθετο. Επίσης, αν κάποιος δεν είναι ψυχικά θωρακισμένος, πόσο κακό μπορεί να του κάνει; Και ως πού μπορεί να φτάσει; Πόσοι δεν υποφέρουν και πόσοι δεν φτάνουν στην αυτοκτονία με αφορμή τη χολή που δέχτηκαν διαδικτυακά από αγνώστους; Δώστε αγάπη και καλοσύνη, παιδιά! Δεν κοστίζει! Θα νιώσετε καλύτερα! Και εσείς και οι γύρω σας! -Μ.



Μαλακισμένα άτομα συναντάμε παντού και μέσα και έξω από τον κυβερνοχώρο, αλλά η βλακεία είναι ότι στο ίντερνετ ο άλλος χρησιμοποιεί την ανωνυμία του για να κανιβαλίζει. Έχει πλάκα να γνωρίζεις, να συζητάς και να φλερτάρεις με τις πιτζάμες από το σπίτι σου, ok, όμως δεν θα πειστώ ποτέ ότι η «ασφάλεια» της απόστασης από τον άλλο που σου παρέχει ένας υπολογιστής, μπορεί ποτέ να αντικαταστήσει την ανεκτίμητη αντάρα που σου χαρίζει ένα φευγαλέο βλέμμα αμέσως μόλις στρέφει αλλού και χαμηλώνουν τα βλέφαρα, ή ένα χαμόγελο που μισοκρύβεται πίσω από ένα γυάλινο ποτήρι με βότκα και που θες

οπωσδήποτε να ανακαλύψεις το αίνιγμά του. Μπορεί να σου βγει μούφα βέβαια, αλλά τουλάχιστον έχεις κερδίσει την αντάρα.

Πήρα την πρωτοβουλία να σου γράψω για μια περίεργη ιστορία που δεν αφορά εμένα, αλλά μια πολύ καλή μου φίλη και την αδικία-πλεκτάνη που στήθηκε εις βάρος της. Η κοπέλα αυτή δούλευε για περίπου 3 χρόνια σε ένα γνωστό ιατρείο. Γυρνώντας στη δουλειά από зήμερο μαθαίνει ότι κλάμπκε ένα μεγάλο ποσό απ' το ιατρείο. Στο meeting μεταξύ των εργαζομένων γίνεται λόγος από τη σύζυγο του αφεντικού ότι τα χρήματα πρέπει να τα πήρε κάποια από τις εργαζόμενες (χωρίς να κατονομάζει καμιά), θεωρώντας όμως ως ύποπτη και τη φίλη μου η οποία, μην έχοντας να φοβηθεί κάτι, προτείνει να καλέσουν την αστυνομία. Η κυρία όμως του κυρίου αρνείται λέγοντας στη φίλη μου πως δεν θα της κάνει υποδείξεις στη δουλειά της, ενώ δηλώνει ότι θα πρέπει να απολυθεί (έστω και άδικα) ένα άτομο προς παραδειγματισμό του ενόχου. Και δυστυχώς η φίλη μου έκανε το λάθος να δείξει το χαρακτήρα της λέγοντας πως, αν απολύσουν κάποιον άδικα, να απολύσουν και εκείνη. Ακολουθούν πολλά, κυρίως όμως μια άτυχη στιγμή που στάθηκε αφορμή να βρεθεί μπροστά στη γυναίκα του γιατρού με έτοιμα ήδη τα χαρτιά της απόλυσης. Και όχι γιατί την κατηγορούν ως κλέφτρα, αλλά γιατί τόλμησε να αυθαδιάσει στην «κυρία του κυρίου» (το πραγματικό μάλλον αφεντικό), επειδή απλώς υπερασπίστηκε τον εαυτό της. Και κάπως έτσι, τόσο άδικα, απολύθηκε! Η ειρωνεία; Ο γιατρός που υποτίθεται τη συμπαθούσε ιδιαίτερα, δεν έφερε καμία αντίδραση στην απόλυσή της, μην έχοντας το θάρρος ούτε να της μιλήσει. Ιστορία από ταινία; Θα μπορούσε! Όμως δυστυχώς είναι η πραγματικότητα. Και το χειρότερο, δεν μπορεί να αποδείξει πως κάτι βρωμάει. Γιατί μετέπειτα έμαθα πως κάποια είχαν σκοπό να δώξουν. Και στην αστυνομία να πάει, όταν δεν την κατηγορούν ανοιχτά για κάτι, τι θα καταφέρει; Απλά είναι άδικο, όπως πολλάαα ακόμα γύρω μας και δυστυχώς την πλήρωσε πάλι κάποιος που δεν φταίει. Αυτό! Ήθελα μόνο να ακουστεί!



Με τρώει το χέρι μου να λαϊκίσω και να γράψω κάνα τσιτάτο του στιλ «είναι ο καπιταλισμός, πλίθιε» αλλά εκτός από τον καπιταλισμό και την εξουσία του αφεντικού, υπάρχει και η σκατοψυχία η οποία απ' ό,τι φαίνεται παρεπιδημεί σε κάθε πολιτικό σύστημα. Όταν δε, μιλάμε για συνδυασμό της σκατοψυχιάς με την εξουσία του αφεντικού, καταλαβαίνετε ότι η σκληρότητα και η γαϊδουριά μπδενίζζουν το κοντέρ. Όσο για τον γιατρό που δεν άνοιξε το στόμα του να μιλήσει για την αδικία, προφανώς αυτή τη στιγμή ψάχνει να βρει πού ακριβώς χαρτογραφούνται τα guts του. Δεν πειράζει. Η φίλη σας έχει γαμώ τα αναστήματα και σίγουρα κοιμάται μια χαρά τα βράδια.

© JOHN HOLMES

Σε είδα...

Γράψε για το **ΣΕ ΕΙΔΑ** (μέχρι 20 λέξεις) και στείλε το με SMS: **AVSE** κενό και το μήνυμά σου στο **19400**. Αριθμοί κινητών θα δημοσιεύονται μόνο εάν είναι ίδιοι με το νούμερο του αποστολέα. Χρέωση SMS €0,31 με ΦΠΑ (Mediatel - Τηλ παραπόνων: 2142148020)

ΑΡΧΙΜΗΔΟΥΣ
Παγκράτι, περνούσες με το μηχανάκι Τρίτη πρωί, γύρω στις 9. Σταμάτησα, σε κοιτούσα και εσύ μειώνοντας ταχύτητα με κοιτούσες μέσα από το καθρεπτάκι, αλλά δυστυχώς ο χρόνος δεν επέτρεψε να αλλάξουμε τις πορείες μας και να μιλήσουμε. Αν θέλεις, στείλε εδώ.

BATMAN BAR
Νέος Κόσμος 9/1, μας άρεσαν τα ίδια άκυρα τραγούδια! Σου έδωσα αναπτήρα και συστηθήκαμε, σε έλεγα θάνο, φορούσες καρό πουκάμισο πάνω από t-shirt! Ήσουν ένας κούκλος...

Ξέρεις εσύ...

Γράψε για το **ΞΕΡΕΙΣ ΕΣΥ** (μέχρι 20 λέξεις) και στείλε το με SMS: **AVSE** κενό και το μήνυμά σου στο **19400**. Αριθμοί κινητών θα δημοσιεύονται μόνο εάν είναι ίδιοι με το νούμερο του αποστολέα. Χρέωση SMS €0,31 με ΦΠΑ (Mediatel - Τηλ παραπόνων: 2142148020)

Σε σκέφτομαι κι ας μου είπες «δεν θέλω να μου ξαναμιλήσεις» εκεί πάνω στο πατάρι.

Γιώργο, εύχομαι να επαναλάβεις την πρόσκλησή σου για καφέ, όταν βρεθούμε στην Αθήνα.

Δεν λέω ότι δεν περνάμε καλά μαζί, αλλά το ότι δεν καταλαβαίνεις ότι υπάρχει ένα πρόβλημα «σκληρότητας» με τρελαίνει Α.

Για να δούμε τι θα δούμε, καθαριστή;

Μικρές αγγελίες

Για να καταχωρίσετε μια αγγελία επικοινωνήστε με το **210 3617.369 (11.00-18.00)**
Χρεώσεις: € 34 οι 20 πρώτες λέξεις και € 0,35 κάθε επιπλέον.
Αγγελία σε πλαίσιο: € 45.

Σε γνωρίζω...

Αβαντάζ, Πλούσιος, γοητευτικός 40χρονος μηχανολόγος-μηχανικός, με μεταπτυχιακά στην Αγγλία, €17.000 μηνιαίως, κάτοχος αμύθητης περιουσίας, επιθυμεί γνωριμία γάμου. «Πάππας», Ομήρου 38, Κολωνάκι, 210 3620.147, www.pappas.gr

ΚΡΙΟΣ (20 Μαρτίου - 19 Απριλίου)

Ξεφεύγοντας από τις πολλές υποχρεώσεις και πρέπει

Η αρχή της εβδομάδας είναι κάπως βαριά από την άποψη ότι σε κυνηγούν τα πρέπει και τα πολ-λά που οι άλλοι περιμένουν από σένα, είτε πρό-κειται για τη σχέση σου, είτε για το αφεντικό και τους γονείς σου. Υπάρχουν βέβαια κι ευχάριστα πράγματα, όπως τα λεφτά για να χρηματοδοτήσεις σπουδές, ταξίδι ή καινούργιο επαγγελ-ματικό άνοιγμα και αρκετή σεξουαλική ένταση στα προ-σωπικά σου. Από τη μέση της εβδομάδας και μετά, με το πέρασμα της Αφροδίτης και του Ηλίου στον Υδροχόο, τα πράγ-ματα βελτιώνονται συνολικά, με πρώτη και καλύτερη τη διάθεσή σου. Έχεις άλλη όρε-ξη για έξω, για να δεις φίλους και να κάνεις τα χόμπι σου, και θυμάσαι ότι η σχέση σου και τα προσωπικά σου έχουν κι ευχάριστη πλευρά. Σου είναι ευκολότε-ρο να εστιαστείς στο θετικό. Αυτό βοηθάει και τη σχέση σου με τα παιδιά σου που γίνεται πιο ανάλαφρη. Δώσε ιδιαίτερη προσοχή στην υγεία σου, ειδικά προς το ΣΚ και περιόρισε κάπως τον φόρτο σου για να ξεκουραστείς σωματικά.

ΤΑΥΡΟΣ (20 Απριλίου - 19 Μαΐου)

Περίεργες εκπλήξεις στη δουλειά και ρομαντική διάθεση στα προσωπικά σου
Η εβδομάδα μπαίνει με κάτι δυνατό για την ερω-τική σου ζωή στις αποσκευές της. Αν είσαι δε-σμευμένος, έχεις την ευκαιρία να λύσεις θέματα που αφορούν το κοινό πορτοφόλι, κληρονομικά ζητήματα και προβλημάτκια με το σόι, και να αποκαταστήσεις την ισορροπία. Στη χειρότερη παίρνετε τα βουνά μαζί για ρομαντική εκδρομή. Αν είσαι ελεύθερος, ανοίξου σε καινούργιες πα-ρέες και μέρη και επένδυσε σε σένα σαν άτομο. Η Νέα Σελήνη της Τετάρτης σου δίνει την ευκαι-ρία να τακτοποιήσεις και νομικά ζητήματα που μπορεί να σε προβληματίζουν. Από τη μέση της εβδομάδας και μετά συγκεντρώνεσαι περισσό-τερο στη δουλειά και τη ρουτίνα σου και μάλιστα με μια σχεδόν επιβεβλημένη διάθεση ανανέω-σης. Χρήσιμο είναι, αλλά δεν τρελαίνεσαι κι απ’ τη χαρά σου. Χειιάζεται να μην αφήσεις τα του σπιτιού και της οικογένειας να σε φορτώσουν με παραπάνω ευθύνες και πίεση – έχεις φορτώσει αρκετά στην καμπούρα σου από μόνος σου. Το ΣΚ βρίθεις ρομαντισμού και οφείλεις να τον αξι-οποιήσεις στα προσωπικά σου.

ΔΙΔΥΜΟΙ (20 Μαΐου - 20 Ιουνίου)

Πάνω - κάτω, αλλαγές, διάθεση για πάρτι και καινούργια πράγματα
Στα λεφτά σου είσαι στην αρχή της εβδομάδας, αφού τα αρνητικά εξισορροπούνται από τα θετι-κά στις προσωπικές κι επαγγελματικές σου σχέ-σεις. Επαγγελματικά τα έσοδά σου αυξάνονται, αλλά μέσα από πολλή δουλειά κι ερωτικά η κινη-τικότητα επίσης αυξάνεται στην κρεβατοκάμαρά σου, αλλά με πολύ μπλα-μπλα, ανασφάλειες και πέρα δώθε. Έχε το νου σου επίσης στο τι λες και κάνεις στις φιλίες σου γιατί η υπερβολική χαλα-ρότητα μπορεί να σου στοιχίσει και να δυσκολέ-ψει τις καταστάσεις χωρίς λόγο. Από Πέμπτη, με το πέρασμα της Αφροδίτης αρχικά και του Ηλίου το Σάββατο στον Υδροχόο, ανασύρεις τον μικρό ξερευννητή που κρύβεις μέσα σου και ετοιμά-ζεσαι για οτιδήποτε καινούργιο. Από ταξίδια κι ερωτικά μπερδέματα, μέχρι διασκέδαση χωρίς τελειωμό. Κι όλα αυτά γιατί διαφορετικά απλώς θέλεις να τα βροντήξεις όλα κάτω και να την κά-νεις για άλλη γη, για άλλα μέρη, που κανένας δεν σε ξέρει. Το ΣΚ δείξε μια έξτρα φροντίδα για όσα συμβαίνουν στο οικογενειακό σου περιβάλλον και προσπάθησε να μην καταπιεστείς απόλυτα.

ΚΑΡΚΙΝΟΣ (21 Ιουνίου - 21 Ιουλίου)

Από τη θεωρία στην πράξη, και μάλιστα στην απολαυστική πράξη
Κάτι καλό ή τουλάχιστον ενδιαφέρον μαγειρεύ-εται στα προσωπικά σου στην αρχή της εβδομά-δας. Αν είσαι σε σχέση, καταφέρνεις να συμβι-βάσεις κάπως τα ασυμβίβαστα και να βρεις μια ισορροπία ανάμεσα στο ωραίο και τη ρουτίνα.

Αν είσαι ελεύθερος, βρίσκεις το άτομο ή τη συνταγή για να ζήσεις ένα ρομάντζο που όμως έχει κάποια επαφή με την πραγματικότητα και την καθημερινότητά σου, αλλά και πολύ φρέσκιες κι ανα-νεωτικές ποιότητες ταυτό-χρονα. Κάτι κάνει και για τα οικονομικά σου η εβδομά-δα, ειδικά προς το τέλος της φέρνοντας σου κάποια έξ-τρα οφέλη, τα οποία ωστόσο επενδύεις σχεδόν αυτόματα

σε υποχρεώσεις (μάπα σενάριο) ή στο σπίτι, τα χόμπι και τις εξόδους σου (καλύτερο σενάριο). Τέλος, και η λίμπιντό σου αναμένεται να κάνει ένα κάποιο γκελ από την Πέμπτη και μετά, μή-πως και περάσεις από τη θεωρία στην πράξη. Το ΣΚ καλό θα ήταν να ετοιμάζεσαι για εκδρομούλα με τον άνθρωπό σου ή τέλος πάντων με παρέα – το κλίμα το σπκώνει και οι συνθήκες βοηθούν.

ΛΕΩΝ (22 Ιουλίου - 22 Αυγούστου)

Η προσοχή σου στη σχέση σου με διάθεση αρκούντως ζευγαρέ
Οχι άλλο κάρβουνο, θέλεις να φωνάξεις στην αρ-χή της εβδομάδας αφού έχεις υπερβολικά πολλά στο πιάτο σου. Το ότι πολλά είναι ευχάριστα αφο-ρούν την οικογένειά σου και κυρίως τα παιδιά σου και το ότι ο σύντροφός σου βοηθάει είναι θετικό, αλλά δεν φτάνει για να σε αποφορτίσει. Πρόσεξε, λοιπόν, μη βρεθείς κρεβατωμένος από την κού-ραση ή κάποια γρίπη. Από τη μέση της εβδομάδας και μετά παίρνεις και μία και δύο ανάσες, αφού οι αγγαρείες μειώνονται και μπαίνουν στην εικόνα πιο ευχάριστα πράγματα. Τα ευχάριστα σημαί-νουν περισσότερες εξόδους και κοινωνικοποίηση καθώς και γνωριμίες της προκοπής με επαγγελ-ματικό κυρίως και προσωπικό (δευτερευόντως) πρόσημο. Μπαίνεις σε πιο ζευγαρέ φάση και έχεις ιδιαίτερη διάθεση να κουβεντιάσεις, να κυκλοφο-ρήσεις και γενικά να διαθέσεις χρόνο κι ενέργεια στον άνθρωπό σου. Στη δουλειά, η περίοδος βοη-θάει τις συνεργασίες και εξομαλύνει τυχόν διαφο-ρές ανάμεσα σε σένα και τους συνεργάτες σου. Προς το τέλος της εβδομάδας, ιδιαίτερη προσοχή σε οικονομικές συναλλαγές γιατί είσαι ιδιαίτερα ανοιχτός στη χασούρα κάθε είδους.

ΠΑΡΘΕΝΟΣ (23 Αυγούστου - 21 Σεπτεμβρίου)

Ευχάριστη εξομάλυνση των συνθηκών στα ερωτικά σου και δημιουργικό ζενίθ
Η εβδομάδα και ιδιαίτερα η αρχή της μοιάζει με τη νεραϊδονονά της Σταχτοπούτας για τα ερωτι-κά σου, αφού εγγυάται πολύ ευχάριστα πραγμα-τάκια: καλύτερη επικοινωνία, περισσότερο ρε-αλισμό και διασκέδαση στην υπάρχουσα σχέση σου ή μια ερωτική γνωριμία δυναμίτη που σου αλλάζει τα δεδομένα. Βέβαια από τη μέση της ε-βδομάδας και μετά αρχίζεις να πήξεις παραπάνω λόγω δουλειάς, μαθημάτων και φροντίδων για την υγεία και την ευεξία σου. Στο καλό σενάριο, απλώς αναθεωρείς διατροφικές συνήθειες προς το υγιέστερο και αυξάνεις τη σωματική άσκηση. Στο όχι τόσο καλό σενάριο, το κάνεις αναγκαστικά αφού πρώτα αρπάξεις κάτι. Παράλληλα η περίο-δος είναι ιδιαίτερα ευεργετική για τη σχέση σου με τα παιδιά σου, αφού επικοινωνείτε καλύτερα και διασκεδάζετε περισσότερο μαζί. Ειδικά το ΣΚ, επιβάλλεται να είσαι με την οικογένειά σου –αν έχεις–, ενώ προσφέρεται επίσης για δημιουργική δουλειά και συνεργασίες που χρειάζονται έμπνευ-

ση και φαντασία. Αν είσαι σε καλλιτεχνικό επάγ-γελμα, είναι εξαιρετική περίοδος για σένα. Αν όχι, η ποιοτικότερη διασκέδαση είναι μια καλή ιδέα.

ΖΥΓΟΣ (22 Σεπτεμβρίου - 22 Οκτωβρίου)

Οικονομικά οφέλη, φλερτ, σεξ και υπερβολές σε φαγητό κι αλκοόλ
Τα λεφτά είναι το επίκεντρο στην αρχή της εβδο-μάδας και το θέμα δεν πηγαίνει κι άσχημα αφού γίνονται επωφελεις για σένα συναλλαγές κι επα-φές. Ωστόσο, αυτό δεν φτάνει για να ελαφρύνει επαρκώς το κλίμα στο σπίτι και τη δουλειά που, στην καλύτερη περίπτωση, απλώς σου δίνουν στα νεύρα, στη χειρότερη σε πιέζουν σχεδόν ανυπόφορα. Το πέρασμα της Αφροδίτης στον Υδροχόο την Πέμπτη και του Ηλίου το Σάββα-το αλλάζουν δραστικά τις διαθέσεις σου κι αντί να τρώγεσαι με τα ρούχα σου, αποφασίζεις να βγεις έξω με φίλους, να φλερτάρεις, να διασκε-δάσεις και να απολαύσεις τη σεξουαλικότητά σου. Αν έχεις σύντροφο και παιδιά, καταφέρ-νεις επιτέλους να συνεννοηθείς καλύτερα και ξαλαφρώνεις, ακόμη κι αν αυτό το ξαλαφρωμα ενέχει κάποιου είδους ρήξη. Προς το τέλος της εβδομάδας πρόσεξε καλύτερα την υγεία σου και περιορίσε την κατανάλωση του αλκοόλ και το συναισθηματικό φαγητό. Μασάζ, ήπια άσκηση, διαλογισμός κι ένας καλός καβγάς με τους συγ-γενείς σου είναι προτιμότερες λύσεις.

ΣΚΟΡΠΙΟΣ (23 Οκτωβρίου - 21 Νοεμβρίου)

Προτάσεις ουσίας και ποιοτικός χρόνος με έρωτα και φίλους
Οι υπερκοινωνικότητες συνεχίζουνται αρχι-κά και μάλιστα με το αζημίωτο για σένα. Η Νέα Σελήνη της Τετάρτης υπόσχεται να σου φέρει κάτι ενδιαφέρον σε επαγγελματική πρόταση ή προσωπική πρόταση ουσίας. Και τα δύο καλά κι άγια. Η έκκληξη στη ρουτίνα σου έρχεται από τη δουλειά και σε ταρακουνάει συθέμελα, όχι με απολύτως ευχάριστο τρόπο. Το ζήτημα είναι τουλάχιστον να μη δημιουργήσεις μόνος σου τον χαμό. Οι ταχύτπτες μειώνονται αισθητά από την Πέμπτη οπότε επιθυμείς να αράξεις λιγάκι και να δεις πού σε έχει βγάλει το πράγμα επαγ-γελματικά και προσωπικά. Η διαδικασία δεν σου είναι απολύτως ευχάριστη γιατί σε φέρνει ενώ-πιον των θεμάτων που δεν έχεις αντιμετωπίσει ακόμη, όμως σε ξεκουράζει και το χρειαζόσουν. Το ΣΚ είναι αφιερωμένο σε φίλους, διασκέδαση και σεξ, είτε πρακτικά με τον άνθρωπό σου είτε θεωρητικά κουβεντιάζοντας αυτά που συμβαί-νουν στην ερωτική σου ζωή με τους φίλους σου. Δεν ξέρω όμως αν πρέπει να εκμεταλλευτείς ή να δυσπιστείς απέναντι στον ασυνήθιστο για σένα ενθουσιασμό των ημερών.

ΤΟΞΟΤΗΣ (22 Νοεμβρίου - 20 Δεκεμβρίου)

Ακινησία λόγω φόβου και επιτέλους ξεκόλλημα
Δεν θέλεις να κουνηθείς ούτε εκατοστό από εκεί που είσαι στην αρχή της εβδομάδας κι αυτό με-ταφράζεται και σε πείσμα και σε μπόλικο φόβο και σε ένα σωρό εκκρεμότητες και μυστικά που σε έχουν πάρει στο κατόπι και θέλεις να κάνεις ότι δεν υπάρχουν. Κυρίως στα ερωτικά σου, έσω ιδιαίτερα δύσπιστος απέναντι σε πράγματα που επανεμφανίζονται από το πουθενά, δεν είναι ό,τι καλύτερο. Η κατάσταση ξεκολλάει σαφώς από την Πέμπτη και μετά με το πέρασμα της Αφροδί-της στον Υδροχόο και κατόπιν του Ηλίου το Σάβ-βατο. Αρχίζεις να ασχολείσαι με το τι μέλλει γενέ-σθαι στα επαγγελματικά σου και τη ρουτίνα σου γενικότερα και όλα αρχίζουν να επιταχύνονται: μαθήματα, εξελίξεις στις φιλίες σου, σχέδια, φροντίδα για την υγεία σου, μετακινήσεις και τα-ξιδάκια. Το εφέ είναι θετικό και το χρειάζεσαι για-τί είχες ακινητοποιηθεί επικίνδυνα προς στιγμήν. Το ΣΚ το θέμα λεφτά και οικονομικά μπορεί πολύ άνετα να γίνει η πέτρα του σκανδάλου σε σχέση και δουλειά, ειδικά αν δεν έχεις σχέδιο σχετικά.

ΑΙΓΟΚΕΡΩΣ (21 Δεκεμβρίου - 19 Ιανουαρίου)

Απαραίτητη εγωκεντρικότητα, πιο απαραίτητη χαλάρωση
Ο εαυτός σου και το τι του συμβαίνει συνεχίζει να είναι το θέμα των ημερών στην αρχή της ε-βδομάδας, με τη Νέα Σελήνη της Τετάρτης στο ζώδιό σου να ανανεώνει σημαντικά την ενέρ-γείά σου και να σου επιτρέπει να αντλήσεις ό,τι καλύτερο από τη σχέση σου και την ερωτική σου ζωή. Το ότι εσύ καταφέρνεις να το αναγάγεις κι αυτό σε φοβία είναι μία άλλη πονεμένη και μακριά ιστορία. Σε οικονομικό επίπεδο πρέπει να είσαι προετοιμασμένος για κάποια έκτακτα έξοδα, κυρίως για σπίτι και οικογένεια, ωστόσο αποζημιώνεσαι άμεσα αφού από την Πέμπτη βλέπεις το εισόδημά σου να παίρνει την ανιού-σα, είτε μέσα από αποζημιώσεις και μοιρασμένα εισοδήματα, είτε μέσα από καινούργια δημιουρ-γική απασχόληση. Παράλληλα, σου προκύπτει και η ανάγκη να αράξεις λίγο παραπάνω και να δώσεις περισσότερη βάση στην ξεκούραση, το φαγητό, τον ύπνο και το σεξ. Καθόλα ευχάριστη αλλαγή. Το ΣΚ να είσαι ιδιαίτερα προσεκτικός σε κουβέντες και επαφές, ειδικά αν αφορούν δου-λειά ή μαθήματα, κυρίως γιατί είσαι κομματάκι υπεραισιόδοξος.

ΥΔΡΟΧΟΟΣ (20 Ιανουαρίου - 17 Φεβρουαρίου)

Ψιλοχάλια ψυχολογία με ραγδαία όμως βελτίωση
Η ψυχολογία σου είναι σε 29.839 αποχρώσεις του μαύρου στην αρχή της εβδομάδας για ψυ-χοσωματικούς λόγους κι αν κάτι σε ξελασπώνει είναι το χιούμορ σου και η γενικά μπλαζέ τοπο-θέτησή σου πάνω στη ζωή. Αυτό που δεν πρέπει να κάνεις είναι να αγνοήσεις ότι, ειδικά επαγ-γελματικά, συμβαίνουν κι ευχάριστα πράγμα-τα. Κατά τα άλλα χρειάζεσαι προδέρμ και τρυ-φερότητα και να κάνεις τις εξετάσεις σου στην ώρα τους. Από την Πέμπτη, οπότε η Αφροδίτη περνάει στο ζώδιό σου με τον Ήλιο στο κατόπι της το Σάββατο, ανανεώνεσαι σχεδόν σε κάθε επίπεδο, σίγουρα όσον αφορά τη ζωτικότητα σου και την αυτοπεποίθησή σου ως εραστής, σύντροφος και νοήμον ον. Η αλλαγή συμπε-ριλαμβάνει και μία ραγδαία αλλαγή οπτικής γωνίας που γίνεται σχεδόν μαγικά, αν και λίγο βάρβαρα. Το ΣΚ φαίνεται ότι αυτά που γίνονται κρυφά ή προέρχονται από παλιά κι αφορούν την ερωτική σου ζωή σε ξεβολεύουν αρκετά. Ίσως όμως να ’ναι απλώς ότι ακόμη αισθάνεσαι καταβεβλημένος.

ΙΧΘΥΕΣ (18 Φεβρουαρίου - 19 Μαρτίου)

Ευχάριστο στρώσιμο καθημερινότητας και ανεπιθύμητες ανατροπές
Πάνω που είχες αρχίσεις να παίρνεις μπρος και να κάνεις πραγματάκια με τους φίλους σου, για τα χόμπι σου, για τον εαυτό σου, άντε και για τη δουλειά σου, έρχονται πάσης φύσεως υποχρε-ώσεις, οικονομικές κι άλλες, και σου ρίχνουν την ψυχολογία. Η αρχή της εβδομάδας είναι σα-φώς σε καλύτερη κατάσταση, αν και δεν μπο-ρείς να το καταλάβεις με ευκολία γιατί σωματικά και οικονομικά έχεις δει καλύτερες μέρες. Το συνειδητοποιείς όταν προκύπτουν οι κρίσεις που πρέπει να διαχειριστείς από την Πέμπτη και μετά. Πάντως βοήθειες έχεις και κυρίως στο πρόσωπο του συντρόφου, των συνεργατών και της οικογένειάς σου, οι οποίοι ειδικά το ΣΚ δείχνουν έμπρακτα τη στήριξη τους ακόμη κι αν εσύ δυσκολεύεσαι να το δεχτείς. Καλό είναι να θυμάσαι ότι η περίοδος που ξεκινάει το Σάβ-βατο προηγείται του μήνα του ζωδίου σου και ειδικά σε ό,τι αφορά τη ρουτίνα σου και τη σω-ματική σου κατάσταση ανακεφαλαιώνει όλη την προηγούμενη χρονιά. **A**

**Για πιο ολοκληρωμένη εικόνα των αστρολογικών σου τάσεων θα πρέπει να διαβάξεις και τον ωροσκόπο σου*



ATHENS
voicebooks

ΜΟΛΙΣ ΚΥΛΟΦΟΡΗΣΕ



Ο Πέτρος Ιωαννίδης
έζησε την εκλογική
αναμέτρηση του 2009
και αναλύει
όσα συνέβησαν



ATHENS
voicebooks

ΜΟΛΙΣ ΚΥΛΟΦΟΡΗΣΕ

Χορός *Ιόν*

Χρήστος Παπαδόπουλος 1–4.2.2018

